

VNNS • số 276 • tháng 10 năm 2015
Mục Lục

1 Hình bìa • Thái Tăng An

3 Quan điểm • Văn chương theo vận nước

9 Chủ đề • Mẹ tôi từ nonja besar hóa thành nonja ketijl
• Nửa hồn thương đau • Giới thiệu nhà văn Võ Phiến
• Võ Phiến một nhà văn lớn đã ra đi

14 Tin Tức • Tin Sinh hoạt Cộng Đồng • Tin Hòa Lan
• Tin Thế Giới • Tin Việt Nam

25 Truyện • Vượt biên

27 Tìm ân nhân

29 Truyền thông xã hội dân sự

38 Truyện • Ngẫu hứng lý “ phim Tàu “ • Ngàn ánh dương
rực rỡ • Tôi vẫn còn nợ Liễu một lời hứa

Thơ • Hoài Tâm Niệm • Trang đài -Trần guyễn • Xóm Đông
• Trần Trung Đạo • Đỗ Mỹ Loan • Trinhcamle

41 Đố Vui SuDoKu

- Người Việt Nam nhìn đất nước từ bên ngoài
- Nằm vắt tay lên trán
- Những người tù trở về

47 Gia Chánh • Mì căn xào sả ớt • cánh gà chiên tiêu

48 Du lịch • ‘Không nhìn không nghe không nói’ NiKo, Nhật

50 Giáo dục

51 Bạn có biết • Cách đặt tên đường của Sài Gòn trước năm
1975

52 Vui cười

53 Lá thư tòa soạn

55 Nhạc • Nguyễn Quyết Thắng

Việt Nam Nguyệt San
Cơ Quan Ngôn Luận CĐVNTNCS/HL
Vietnam Magazine
Tijdschrift van Vietnamese
Vluchtelingen in Nederland
www.congdonghoalan.com

ISSN: 0929-5151

Ban Quản Trị VNNS

Kroeten 9 - 4871JT- Etten-Leur
Nederland

Email: hpnguyen@congdonghoalan.com

Telefoon: +31 (0)765038426

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v.

Chủ nhiệm & Chủ bút
Nguyễn Hữu Phước

Thủ Quỹ
Nguyễn Thị Cẩm Vân

Kỹ thuật & Phát hành
Nguyễn Quang Kế

&

Với sự cộng tác của

- Bạch Mai • Đắc Khanh
• Đào Quốc Bảo • Đinh Ngọc Hiền
• Đăng An • Đỗ Văn Bùi • Hoài Tâm Niệm
• Lê Quang Kế • Mây Lang Thang • Miê
Thụy • Nguyễn Đắc Trung • Ngô Thụy
Chương
• Nguyễn Quyết Thắng • Ông Năm Chuột
• Tam Hợp • Tiểu Yến Tử • Thái Tăng An
• Tuyết Lê • Trúc Hà • Topa • Ty Na
• Trần Quốc Hiền • Tạ Trung Hiếu
• Trần hữu Sơn • Võ Đức Tiến • Y Nga

Lập trường

Chống bạo quyền độc tài cộng sản Hà Nội • Ủng hộ mọi tổ chức quốc gia tranh đấu cho tự do dân chủ của dân tộc

Chủ trương

Bảo tồn và phát huy văn hoá Việt • Duy trì và phát triển tình cảm tốt đẹp sẵn có giữa cộng đồng VNTNCS và nhân dân Hoà Lan • Tăng cường tình đoàn kết trong cộng đồng người Việt TNCS tại Hoà Lan • Khuyến khích và nâng đỡ người Việt hội nhập vào cuộc sống tại Hoà Lan

Quan điểm**VĂN CHƯƠNG THEO VẬN NƯỚC**

Trong cuộc đời mỗi con người chúng ta ít ra đã một đôi lần đọc những những văn thơ mà mình yêu thích hoặc đọc vì thấy ý thơ nói thay cho tâm trạng của mình.

Những áng văn bất hủ kim cổ đông tây cũng đã vài phen chiếm lấy khoảng khắc thời gian nào đó trong đời chúng ta, cuốn hút chúng ta theo từng nhân vật, tình tiết, sự kiện, dù là dưới ngọn đèn dầu leo lét ánh vàng cũng đã thôi thúc cho chúng ta muốn biết đoạn kết diễn ra có hậu hay chẳng, trước lúc ánh bình minh ló dạng. Có một câu nói biến thể rằng:

“Bạn hãy nói cho tôi biết bạn đọc loại sách nào, tôi sẽ cho bạn biết bạn là người như thế nào”.

Vâng!

Văn chính là người. Câu nói này không những đúng cho những người đọc văn chương hay sách báo, nhưng còn đúng cho cả những ai cầm bút sáng tác bởi họ còn bị ràng buộc với tinh thần trách nhiệm, đạo đức không chỉ cho riêng mình mà còn cho người thưởng lãm.

Khi nói đến tác phẩm văn chương bất hủ của Việt Nam, mọi người ai ai cũng nghĩ ngay đến Truyện Kiều của cụ Nguyễn Du. Đó là một tác phẩm văn chương đồ sộ mà cho đến tận ngày nay chưa có một bộ tiểu thuyết nào có thể so sánh được.

Tuy vậy ngày nay giới trẻ Việt Nam thời cộng sản ít ai biết hoặc thuộc truyện Kiều nhiều như cha ông ta ngày xưa. Một nỗi buồn thoáng qua cho những bậc tiền bối khi thời thế đổi thay lòng người ít nhiều cũng đã phải thay đổi.

Theo vận nước nổi trôi, con dân xứ Việt phải bôn tẩu ra khắp thế giới để trốn tránh họa cộng sản, nhưng trong tâm khảm mỗi người con xa xứ, ắt hẳn vẫn còn khắc ghi hình ảnh cây đa, bến nước, mái đình nơi thôn dã.

Hay chốn kinh kỳ đô hội hình ảnh mái ngói trờng xưa, ghé đá công viên, những hàng me rợp bóng luôn làm cho chúng ta thổn thức hình bóng quê nhà, mà con thuyền văn chương, thơ phú cũng khó mà chuyên chở hết nỗi niềm thương nhớ.

Nhưng dẫu vậy, văn chương, thơ ca vẫn là món ăn tinh thần của nhân loại và là người bạn trung thành đồng hành với chúng ta mặc cho những thăng trầm của lịch sử.

Vinh Phúc Thắng

Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hòa Lan
Associatie Van Vietnamese Vluchtelingen in Nederland (AVVN)
Vietnamese Association of Political Refugees in the Netherlands

Kroeten 9 – 4871 JT Etten-Leur - Nederland, Tel: +31 (0)76-5038426

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVV

www.congdonghoalan.com

@: info@congdonghoalan.com

Thư Mời

Đề mục: **Họp mặt khoáng đại cộng đồng.**

Etten-Leur, 5-10-2015

Kính gửi: - Quý vị lãnh đạo các tôn giáo,
 - Quý đoàn thể, tổ chức,
 - Quý vị nhân sĩ,
 - Quý đồng hương.

Thư mời này đến tay quý vị vào thời điểm cuối năm, vào thời điểm này cộng đồng chúng ta có nhu cầu họp mặt cùng nhau để đúc kết những công tác vừa qua và hoạch định những công tác của những ngày cuối năm.

Qua thư này chúng tôi kính mời quý vị nhín thì giờ quý báu đến tham dự buổi họp mặt quan trọng này của cộng đồng sẽ được tổ chức vào:

- thời gian: chủ nhật, 1-11-2015 từ 13:30 đến 17:00 giờ

- địa điểm: 't Veerhuis

Nijemonde 4 – 3434 AZ Nieuwegein-Zuid

Trong buổi sinh hoạt này quý vị sẽ được Ban Chấp Hành trình bày về những công tác đã được thực hiện trong thời gian qua, trong dịp này quý vị cũng sẽ được Ủy Ban Xây Dựng Tượng Đài Thuyền Nhân trình bày diễn tiến của công trình hiện nay.

Và sau cùng là phần hoạch định công tác sắp đến gồm việc tổ chức ngày Nhân Quyền và tết Bính Thân 2016.

Sự hiện diện của quý vị sẽ là niềm vinh dự cho Ban Chấp Hành Cộng Đồng và cũng là sự thể hiện đoàn kết gây sức mạnh trong cộng đồng.

Trân trọng kính chào thân ái,

Nguyễn Hữu Phước
(chủ tịch cộng đồng)

DANH-DỰ TỔ-QUỐC TRÁCH-NHIỆM
GIA-ĐÌNH QUÂN-CÁN-CHÍNH VIỆT-NAM CỘNG-HÒA TẠI HÒA-LAN
 FVVN : Banknr 4861397

Hòa-Lan , ngày 15 tháng 9 năm 2015.

Thư mời.

Tham dự: "Bữa cơm tình thương "

để yểm trợ thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa (TPB/VNCH) tại quốc nội .

Kính gửi quý niên trưởng , chiến hữu , cùng quý đồng hương thân mến ,

Những ngày hè nắng ấm đã tàn , ngày nghỉ cũng trôi qua , mọi sinh hoạt trở lại bình thường .. GD/QCC/VNCH/HL tiếp tục những công tác chưa hoàn thành trong tinh thần "Tổ quốc-Danh dự-Trách nhiệm".

Cuộc chiến hơn 20 năm bảo vệ nền tự do miền nam đã chìm vào quên lãng nhưng nỗi đau vẫn chưa nguôi trong lòng dân Việt với hơn 300 ngàn tử sĩ nằm rải rác khắp mọi nơi trên đất mẹ , khốn khổ hơn là kiếp sống đọa đầy của mấy mươi ngàn TPBVNCH phải gánh chịu 40 năm qua , theo thời gian ngày càng bị đất hơn !

Hơn 40 năm qua , người dân Việt Nam bình thường chưa được có nụ cười thì thân phận của các anh em TPB/VNCH còn khốn khó , đắng cay biết bao lần ..

Chúng ta đã một thời là đồng đội , là chiến hữu , là tình quân dân cá nước với các anh mà ngày nay đã sa cơ thất thế đang cần đến sự giúp đỡ để sống hết một kiếp người, nỡ lòng nào chúng ta quay mặt làm ngơ, quên đi tình nghĩa ngày xưa ?

Dù khó khăn trở ngại nhưng chúng ta phải cố gắng vượt qua tìm phương cách giúp đỡ, an ủi các anh trong chặng cuối của cuộc đời vốn nhiều đắng cay, thua thiệt. Dịp chúng ta mở rộng lòng thương yêu , đùm bọc, xin hãy dang cánh tay nhân ái để chia xẻ nỗi truân chuyên cùng với anh em qua "bữa cơm Tình thương" cứu trợ TPB/VNCH/tại Quốc-nội, do GD/QCC/VNCH/HL tổ chức .

Địa điểm : hội trường NICO SCHUURMANHUIS, Ketsheuvel 50, 5231 PT , s-Hertogenbosch .

Thời gian : tối thứ Bảy từ 19 giờ đến 24 giờ, ngày 24-10-2015

Nhằm mục đích gây quỹ yểm trợ TPB , chúng tôi kêu gọi sự đóng góp 15 Euro/người , ủng hộ thêm tùy hảo tâm .

Chương trình có phần Karaoke , quý vị có thể mang DVD để góp phần văn nghệ .

Mong sự hiện diện đầy đủ của quý NT, chiến hữu cùng quý ân nhân trong đêm 24/10/2015.

Thân kính.

TM.BCH/GD/QCC/VNCHHL

Trương-Hải

Mẹ tôi từ nonja besar hóa thành nonja ketjil

Trong một tấm hình cũ, mẹ tôi khoác váy sà-rông và áo 'chà' kabaja, y phục Nam-Dương, những thứ mà bà không bao giờ mặc. Có một lần bà mặc chúng trong một dạ hội hóa trang, và lúc bấy giờ bà khoác vội vào để chụp một tấm hình giả bộ như thiệt, cho gia đình ở Hòa Lan xem.

Bà đứng làm dáng trên bực cấp ngoài hàng hiên nhà chúng tôi, như một nonja besar, một 'bà lớn'. Dưới chân bà cách vài bực thêm, một người đàn ông bản xứ ngồi chồm hổm bên cạnh một rổ đầy cá. Đó đúng là một bức ảnh của mẹ tôi, nhưng chính nó đã diễn tả rất đúng địa vị xã hội của bà.

Thợ giặt ủi luôn luôn lo liệu làm sao để lúc nào bà cũng có đồ trắng tinh không một vết dơ để bận, người hàng cá không để bà phải cất chân đến các cửa hàng và còn làm nổi bật hơn địa vị của hân ta qua cách cúi đầu trong khi hai tay dâng lên con cá để bà định giá. Rồi rất nhiều năm sau đó, khi bà đã qua tuổi tám mươi và đã về ở Hòa Lan lâu ngày, tôi đến thăm bà ở dưỡng đường, và đưa bà đến căn nhà nghỉ mát ở Eerbeek, nơi chúng tôi mời khách khứa đến chơi vài ngày và vào làng mua cho bà một đôi giày mới để mang mùa hè. Cả hai mẹ con chúng tôi chẳng ai thấy là không ổn khi biết rằng bà không bao giờ có thể mang nó để đi bộ được. Đôi giày thật vừa chân bà, đôi chân dưới hai cổ chân mảnh mai.

Trong mắt tôi bà vẫn như xưa, là một 'bà lớn' trên mọi phương diện. Trở lại dưỡng đường, bà điều dưỡng đón chúng tôi, không hỏi han gì về những chuyện chúng tôi vừa trải qua, mà la lên: "Rồi rồi bà ơi, bà lại đáí trong quần nữa rồi." Giọng lạnh tanh của bà ta làm mẹ tôi đang từ một nonja besar biến thành một nonja ketjil, một mụ đàn bà nhỏ bé sợ hãi co rút – tôi thấy chuyện xảy ra rõ ràng trước mắt mình.

Trong khoảnh khắc đó máu tôi sôi lên đầu và tôi chắc phải nện cho một kẻ đồng loại vỡ sọ mới được. Nhưng trong khi bà điều dưỡng quay đi lấy chiếc quần khô, mẹ tôi thì thào: "Này, giữ mồm giữ miệng đấy! Mày có thể đi khỏi đây, nhưng tao phải ở lại." Tôi ngậm miệng và bỏ đi.

Rồi trong khi đó nhiều năm đã qua đi và bây giờ chính tôi đã qua tuổi tám mươi lâu rồi. Điều khó khăn nhất của tuổi già, theo tôi, không phải là đủ thứ tật bệnh phải mang, mà là sự đe dọa mất đi

giá trị con người. Chuyện không thể nhanh chóng tìm ra một từ ngữ, ngay cả tựa cuốn sách của chính mình mà cũng không còn nhớ ra, có thể làm tôi phát hoảng.

Cho tới giờ tôi chưa đáí trong quần. Nhưng tiểu xón thì tôi không lạ gì và tôi thấy mình thu nhỏ đi mỗi lần tôi đọc thấy trong sách là khoảng bốn mươi phần trăm phụ nữ giữa tuổi 35 và 55 bị chứng này, trong khi 'mực nước' càng gia tăng khi tuổi bảy mươi càng gần, còn nói gì đến tuổi tám mươi hay già hơn nữa.

Quanh tôi những người cùng lứa tuổi lần lượt làm mỗi cho những tật ăn rơi vãi tứ tung, nói năng không đâu vào đâu, tóc tai ít gội, móng tay móng chân dài thòng, quần áo lóm đóm vết dơ, áo thun mặc lộn ngược và đôi tay run rẩy. Chuyện đó chẳng thể là chuyện thực được, tôi đã nghĩ như vậy.

Nhưng rồi có biết bao nhân viên săn sóc lớn tiếng kể những chuyện trái lại những gì chính mình muốn, điều đó đã đủ.

Trong tai tôi thường nghe thấy lời khuyên vàng ngọc của mẹ tôi trong thời gian chúng tôi ở Eerbeek và tôi nhận thức được rằng bây giờ tôi cũng phải giữ mồm giữ miệng, vì tôi không thể nào bỏ đi được, tôi phải ở lại đây.

Nguyên tác: Mijn moeder veranderde van een nonja besar in een nonja ketjil – Aya Zikken

Nguyễn Hiền dịch

Aya Zikken sinh năm 1919 ở Epe. Năm lên sáu, bà theo gia đình sang Đông Ấn, nhiều năm sống ở Java và Sumatra, cho tới năm 1939 mới trở lại Hòa Lan. Bà là bạn cùng lớp với Hella Haasse (một nhà văn nữ nổi tiếng người Hòa Lan) trong thời gian ở Batavia.

Ngoài những truyện ngắn đăng trên báo, bà có hơn 30 tác phẩm, trong đó nổi tiếng là cuốn: 'Terug naar de atlasvlinder' (tạm dịch: Trở Lại Con Bướm Bà), viết năm 1958. Bà đã nhận nhiều giải văn học qua những sáng tác. Ở tuổi ngoài 80, bà vẫn còn sáng tác, điển hình là truyện trên đây, viết năm 2008. Tác phẩm cuối cùng của bà là Bizzare Wereld (Thế Giới Kỳ Quái), xuất bản năm 2007. Bà qua đời năm 2013.

NỬA HỒN THƯƠNG ĐAU & BỊ KỊCH CỦA MỘT GIA ĐÌNH

(tiếp theo bài viết "Trên ngọn tình sầu") **Trương Văn Khoa**

Vào những năm của đầu thập kỷ 60, báo chí Sài Gòn xôn xao vụ ly dị của vợ chồng ca nhạc sĩ Phạm Đình Chương - Khánh Ngọc. Có thể nói rằng sự tan vỡ của một gia đình tiếng tăm thời bấy giờ được dư luận quy cho một cuộc tình vụng trộm giữa ca sĩ Khánh Ngọc với một nhạc sĩ nổi tiếng lúc bấy giờ. Mặc dù đến nay, chưa ai kiểm chứng được độ chính xác của thông tin nhưng báo chí và công chúng lúc bấy giờ cứ lập lòe, đồn thổi cho rằng, "tình địch" trong vụ này chính là P.D, rể của gia đình họ Phạm. Nỗi đau dày xé tâm can đã "đánh gục" nhạc sĩ Phạm Đình Chương khi ông phát hiện ra vợ mình có người tình.

Trước khi đâm đơn ra toà, Phạm Đình Chương đã nghe phong phanh rất nhiều lần. Với tình yêu nồng thắm buổi ban đầu, ông không thể nào tin vào sự ngoại tình của vợ. Điều thương tâm nhất là ông vẫn yêu thương, tin tưởng vợ, bỏ ngoài tai những điều không tốt lành của giới văn nghệ sĩ. Tuy nhiên, vào một buổi tối định mệnh, Phạm Đình Chương cùng với những người bạn thân đã "bắt tại trận" đôi tình nhân vụng trộm của tại quán chè ở Nhà Bè - Gia Định. Trời đất như sụp đổ dưới chân người nhạc sĩ tài hoa, anh gần như đứng không vững, bạn bè dìu quay trở lại nhà, nơi đưa con thơ đại mới 4 tuổi đang ở nhà một mình ngóng chờ ba, mẹ về.

Ngay lập tức, sáng hôm sau, một loạt bài phóng sự điều tra nóng bỏng của các báo được phát hành và "cháy số", đắt đỏ nhất là tờ "Nhật báo

Sài Gòn mới" của bà Bút Trà. Vụ "ăn chè Nhà Bè" được tung ra với những hình ảnh rất "thời sự" của các thành viên trong gia đình Phạm Đình Chương. Tin tức lan nhanh như nước lũ, báo chí Sài Gòn lúc bấy giờ khai thác triệt để, suy diễn hơn cả mức độ "chả nem" của nó. Lẽ dĩ nhiên, nhân vật thứ 3, cũng là thủ phạm đã được dư luận nhiệt tình chiếu cố. Trong giông bão đó, người đau nhất vẫn là nhạc sĩ Phạm Đình Chương và người chị ruột của mình, ca sĩ Thái Hằng.

Cả Sài Gòn gần như biết hết !

Cho dù "người tình" của Khánh Ngọc cầu cứu đến Bộ Thông Tin xin các báo thôi làm ồn và cho ngưng các bài điều tra, phóng sự nhưng "hoạ vô đơn chí", trong cuộc đời này, cái gì càng giấu diếm bao nhiêu, câu chuyện càng "bùng nổ", thù dệt lên bấy nhiêu.

Tan nát ! Không còn cách nào khác, Phạm Đình Chương đành gạt nước mắt, nộp đơn ly dị lên toà án. Dẫu có yêu vợ đến đâu chẳng nữa, ông cũng không đủ can đảm đạp lên dư luận, để tiếp tục cuộc hôn nhân "không còn gì để nói". Vụ việc kết thúc, Phạm Đình Chương được quyền nuôi đứa con trai lúc khoảng 4-5 tuổi.

Trong đau khổ tột cùng, không còn tâm trí nào để đi biểu diễn với các nghệ sĩ trong Ban hợp ca Thăng Long, Phạm Đình Chương quay về sống đơn độc và ít giao thiệp với bên ngoài. Kể từ đó, những bản tình ca bắt hủ ra đời trong nước mắt, thương đau vô bờ bến và những hoài niệm xót xa: "*Nửa hồn thương đau*", "*Đêm cuối cùng*", "*Người đi qua đời tôi*", "*Khi cuộc tình đã chết*", "*Thuở ban đầu*", "*Khi tôi chết hãy đem tôi ra biển*"...

Một đêm mưa tầm tã ở Sài Gòn, ông tình cờ gặp lại Khánh Ngọc trên một sân khấu Đại Nhạc Hội, ông có nhã ý muốn đưa cô vợ đã ly dị về nhà nhưng khốn thay, ông bị từ chối. Trong mưa rơi, ông lặng lẽ trở về căn nhà kỷ niệm một thời sống

cùng Khánh Ngọc, nhìn qua màn mưa trắng xoá, nhớ về những ngày hạnh phúc giờ đang trôi theo dòng nước.... , Phạm Đình Chương quyết định quyền sinh và tử từ cõi đời này, nơi đã đem đến cho ông quá nhiều nỗi bất hạnh.

May thay, tiếng khóc như xé lòng của đứa con trai đưa ông về hiện tại. Từ đáy tâm thức, một lời nhắn nhủ khuyên ông hãy cố gắng sống tiếp quãng đời còn lại để nuôi đứa con thơ dại. Ông bừng tỉnh và từ bỏ ý định tự tử. Ngay đêm đó, "Nửa hồn thương đau" được khai sinh ở ranh giới giữa sự sống và cái chết của người nhạc sĩ. Trong nước mắt thương đau, sự rã rời, tan nát của tâm can, ngồi nhìn vầng trăng thơ ngây của đứa con trai, Phạm Đình Chương đã gắng sức viết hết nốt nhạc cuối cùng của ca khúc bất hủ này.

Thật ra, toàn bản nhạc đều do chính Phạm Đình Chương đặt lời. Duy nhất có hai câu cuối trích ở bài thơ "Lệ Đá Xanh" (thơ Thanh Tâm Tuyền), nhạc Cung Tiến mà thôi. Sau này, theo yêu cầu của Quốc Phong (giám đốc Liên Ảnh Công Ty), bản nhạc đã được dùng cho cuốn phim "Chân trời tím" do công ty này sản xuất. Nếu đã một lần nghe bài hát này, chúng ta sẽ hiểu được tâm hồn của con người chỉ có thể chịu đựng đến một giới hạn nhất định. Khi nhắc tới Phạm Đình Chương, người ta lại nghĩ ngay đến "Nửa hồn thương đau" bởi trong ca khúc này là sự chung thủy tuyệt vời của một người đàn ông:

*"...Nghe tình đang chết trong tôi.
Nghe lòng tiếc nuối xót thương suốt đời..."*

Sau này, khi nhìn lại những sáng tác của giai đoạn "hậu bi kịch", người ta thấy những nhạc phẩm của Phạm Đình Chương đều không có một ca từ nào là oán trách hay nguyên rủa. Ông bao dung và độ lượng:

*"Nhắm mắt cho tôi tìm một thoáng hương xưa.
Cho tôi về đường cũ nên thơ.
Cho tôi gặp người xưa ước mơ.
Hay chỉ là giấc mơ thôi..."*

Cuộc đời của Phạm Đình Chương là muôn trùng câu hỏi ? Có ai trả lời giúp khi điều còn lại của tình yêu chỉ là những giọt nước mắt muộn màng. Ngay cả ca khúc "Người đi qua đời tôi", ông còn luyến tiếc đến nao lòng:

*"...Người đi qua đời tôi, không nhớ gì sao người,
Mưa nào lên mấy vai, gió nào lên mấy trời.
Người đi qua đời tôi, đường xưa đầy lá úa,*

*Vàng xưa đầy dấu chân, đen tối vùng lãng quên.
Em đi qua đời anh không nhớ gì sao em ?"*

Tài hoa như thế, bạc tình đến vậy nhưng nhân cách của Phạm Đình Chương còn lớn lao hơn những gì người ngợi ca về ông. Cõi người, suy cho cùng, chỉ phù du như chính "Đêm màu hồng", nơi Phạm Đình Chương khai sinh Ban Hợp Ca Thăng Long và cũng là nơi kết thúc một cuộc tình. Bởi thế, khi Khánh Ngọc bội bạc, ông vẫn còn đau đáu về một tình yêu đã đi xa...

*"...Nhắm mắt ôi sao nửa hồn bỗng thương đau.
Ôi sao ngàn trùng mãi xa nhau.
Hay ta còn hẹn nhau kiếp nào.
Em ở đâu?
Anh ở đâu?..."*

Gần 50 năm trôi qua, trong góc khuất nào đó của cuộc đời, nghe người em gái của ông, ca sĩ Thái Thanh, hát ca khúc này, chúng ta mới thấy được nỗi đớn đau tột cùng của người nhạc sĩ tài hoa, bất hạnh và đầy nhân cách này.

NỬA HỒN THƯƠNG ĐAU

*Nhắm mắt cho tôi tìm một thoáng hương xưa.
Cho tôi về đường cũ nên thơ.
Cho tôi gặp người xưa ước mơ.
Hay chỉ là giấc mơ thôi.
Nghe tình đang chết trong tôi.
Nghe lòng tiếc nuối xót thương suốt đời
Nhắm mắt ôi sao nửa hồn bỗng thương đau.
Ôi sao ngàn trùng mãi xa nhau.
Hay ta còn hẹn nhau kiếp nào.
Em ở đâu?
Anh ở đâu?
Có chăng mưa sầu buồn đen mắt sầu
Nhắm mắt chỉ thấy một chân trời tím ngắt.
Chỉ thấy lòng nhớ nhung chất ngất.
Và tiếng hát và nước mắt.
Đôi khi anh muốn tin.
Đôi khi anh muốn tin.
Ôi những người ôi những người.*

LÒNG TỐT LÀ THỨ NGÔN NGỮ...

NGƯỜI ĐIẾC CÓ THỂ NGHE
NGƯỜI MŨ CÓ THỂ THẤY

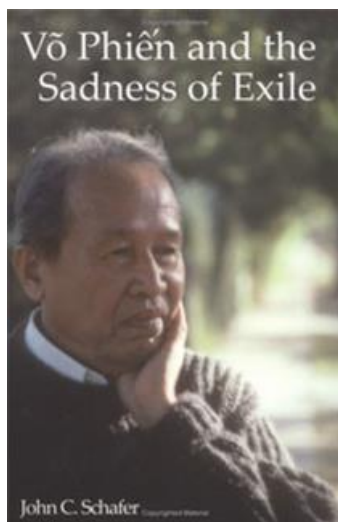
Giới thiệu nhà văn Võ Phiến

Mặc Lâm, phóng viên đài RFA

Võ Phiến tên thật là Đoàn Thế Nhơn sinh năm 1925 tại Trà Bình, Bình Định. Ông đoạt giải thưởng văn chương toàn quốc của Miền Nam vào Năm 1960 với tác phẩm *Mưa Đêm Cuối Năm*.

Ông là tác giả của 4 tiểu thuyết, nhiều tập truyện ngắn, 9 tập tùy bút, một tập thơ và hàng chục tác phẩm phê bình tiểu luận. Những năm gần đây ông đã cho xuất bản 7 bộ sách về văn học Miền Nam 1954-1975 chú trọng về tiểu thuyết, thơ, kịch, ký và tùy bút.

Theo nhận xét của nhà phê bình văn học Nguyễn Hưng Quốc thì trong lãnh vực nghiên cứu văn học ở hải ngoại từ sau năm 1975, bộ Văn Học Miền Nam của Võ Phiến, dù gây nên nhiều tranh cãi sôi nổi và dù còn một số hạn chế, vẫn là một trong những thành tựu lớn nhất. Nó không những giúp người đọc nhận diện một khía cạnh khác trong tài năng của Võ Phiến mà còn cung cấp cho người đọc một khối tài liệu đồ sộ và đáng tin cậy về một nền văn học từng một thời phồn thịnh nhưng giờ đã bị quên lãng từ khi Miền Nam sụp đổ vào Ngày 30-4-1975 và sách vở, văn chương, báo chí đều bị coi là phản động. Đó là văn học Miền Nam thời gian 1954-1975

Sức sáng tác mạnh mẽ

Nói đến Võ Phiến, những người đã từng được gặp ông sẽ nhớ ngay đến phong cách của một người bình dị đậm chất làng quê trong cách cười cách nói của ông. Người đọc có cảm tưởng rằng Võ Phiến đem cái cách mà ông nói năng hàng ngày vào các tác phẩm văn học của ông một cách dễ dàng. Ông mang cái dí dỏm của văn nói

lồng vào những nhận xét tinh tế của văn viết khiến tác phẩm của ông vừa có cái duyên của truyện kể nhưng lại không hề thiếu tính uyên bác và cái mẫn cảm cần có của một nhà văn.

Nói về Võ Phiến, nhà phê bình Nguyễn Hưng Quốc đã có nguyên một quyển sách để nghiên cứu về ông. Trong vài lời trân trọng sau đây thiết tưởng nhà phê bình Nguyễn Hưng Quốc đã phát thảo sơ khởi những nét về Võ Phiến mà trong đó sức sáng tác mạnh mẽ lạ lùng của ông cho là một thuyết phục:

"Theo tôi thì Võ Phiến là một trong những nhà văn lớn nhất của Việt Nam trong nửa sau của Thế Kỷ 20. Xin lưu ý là tôi dùng chữ Việt Nam chứ không phải là Miền Nam hay là hải ngoại; trong phạm vi cả nước thì Nam cũng như Bắc, quốc nội cũng như quốc ngoại.

Từ khoảng giữa thập niên 50 của thế kỷ trước cho đến những năm đầu tiên của thế kỷ này ít có nhà văn nào, ít có cây bút nào có sức sáng tác bền bỉ đa dạng và có nhiều giá trị phê phán như là Võ Phiến.

Từ khi bắt đầu cầm bút cho đến bây giờ thì trải qua nhiều cảnh ngộ khác nhau, với nhiều nghề nghiệp khác nhau, hầu như lúc nào Võ Phiến cũng viết lách đều đặn. Cứ vài ba năm lại có một hai tác phẩm mới, có khi là ba bốn tác phẩm mới.

Hầu như không có nhà văn nào ở Miền Nam cũng như ở Miền Bắc cùng thế hệ với Võ Phiến lại có sức viết bền bỉ như ông, dẻo dai như ông. Và ông viết rất nhiều thể loại khác nhau: ông viết truyện ngắn, ông viết tiểu thuyết, ông viết tùy bút, ông viết biên khảo, ông viết phê bình và ông làm thơ nữa. Thể loại nào ông cũng có thành tựu nhất định, trong đó đáng kể nhất là truyện, tùy bút và biên khảo."

Viết nhiều môn loại

Nhà văn Võ Phiến trong thời gian còn khỏe đã có một cuộc điện đàm thân mật với chúng tôi qua đó ông cho biết nhiều điều về chuyện ông sáng tác: "Thật ra tôi viết nhiều môn loại quá, thơ có, tùy bút có, truyện ngắn có, truyện dài có, tiểu luận có, v.v. thì những món đó so sánh với nhau nó không có cái tiêu chuẩn chung để mà so sánh. Mà cái lúc viết thì vào giai đoạn nào mình chuyên về cái gì thì mình thích cái đấy; rồi có lúc khác hơn, có khi hàng năm bảy năm không đụng tới nó, nó đã nguội ngoai, đối với nó cái cảm tưởng của mình lại không chính xác nữa.

Hồi mình viết đương hào hứng nhưt, viết hết bài này tới bài kia, thì mình tha thiết, mình cứ quan tâm, tới lúc mình tỉnh cờ mà mình không có dịp viết về nó năm bảy năm thì mình hồng còn thích nó nữa. Mình nói nó, bây giờ mình nói chung thì nó bất công."

Về tác phẩm mà ông dày công nhất là cuốn Văn Học Miền Nam 1954-1975, ông chia sẻ những khó khăn trong lúc thực hiện việc biên tập cũng như sưu tầm tài liệu của các tác giả trong các thư viện:

Qua bên D.C. vô thư viện trung ương mà họ cũng chưa phân loại nữa, họ cũng còn để dưới gầm chớ họ cũng chưa đưa ra, có đâu mà mình viết. Thành ra trong cái điều kiện được tới đâu thì mình làm tới đó thôi, bởi vì càng để chậm thì hồi đó mình nghĩ là nó càng khó tìm. Thành ra cái đó thì những người trong giới với nhau thì dễ thông cảm thì phải.

Nhà văn Võ Phiến

"Tôi có trong cái bài mở đầu trước khi vô sách (thì) tôi có phân trần rồi. Tôi cũng nói mình sống ở Việt Nam 20 năm dưới chế độ đấy, đã ai có cái nhìn tổng quát chưa? Mà mình đi ra ngoài thì sách cũng không có, làm sao mình mang được gì đâu. Tài liệu đâu có.

Qua bên D.C. vô thư viện trung ương mà họ cũng chưa phân loại nữa, họ cũng còn để dưới gầm chớ họ cũng chưa đưa ra, có đâu mà mình viết. Thành ra trong cái điều kiện được tới đâu thì mình làm tới đó thôi, bởi vì càng để chậm thì hồi đó mình nghĩ là nó càng khó tìm. Thành ra cái đó thì những người trong giới với nhau thì dễ thông cảm thì phải.

Như bây giờ họ cho họ đầy đủ hơn, dĩ nhiên là mấy mươi năm (thì) bây giờ có thời gian hơn, người nào mà thấy có điều gì mới hơn cứ việc viết hơn. Chứ còn (chỉ trích) ôi! Ông viết cái này... tôi e rằng, để 5 năm nữa tôi viết cũng thoả mãn mình chớ đừng nói chi thoả mãn người khác." Quay về thời gian trước đây khi còn ở Sài Gòn, nhà văn cho biết những kỷ niệm của ông về chuyện viết lách:

"Tôi viết thì cũng mau, nhưng mà tùy. Hồi còn thanh niên ba mươi tới bốn mươi tuổi, bốn mươi lăm - năm mươi, hồi ở Sài Gòn thì viết dữ lắm, một phần vì sự thôi thúc của hứng thú, của cảm xúc của mình, nó thúc đẩy mình viết; một mặt

nữa cái viết của mình nó cũng bị bị sự thôi thúc của toà soạn.

Họ cần bài, họ nói quá, thì mình cũng đáp ứng cho kịp vì mình đã cộng tác với người ta thì mình cũng phải thoả mãn yêu cầu của họ. Cái thứ ba nữa là cái viết nó cũng tùy hoàn cảnh chung quanh, có những vấn đề về thời sự, về tình hình, có khi tình hình sôi động thì mình hào hứng lắm, tới khi nó yên lành, không ai nghĩ tới thì mình cũng không nghĩ tới nữa.

Tình hình nó sôi động lên thì mình hào hứng, thành ra có nhiều lý do, nên bây giờ mà nói tôi thích cái thứ đó hơn hết (thì) có khi mình bất công."

Vừa bình dị vừa dí dỏm

Thời gian gần đây, sức khỏe nhà văn đã yếu nhiều, và trong một bài viết mới nhất đăng trên Giai Phẩm Xuân Đinh Hợi của báo Người Việt xuất hiện dưới tựa đề "Nghĩ Mông Về Bạn" vẫn mang hơi hướm của một giọng văn vừa bình dị vừa dí dỏm nhưng không thiếu cái man mác của đời sống vốn luôn được nhà văn nâng niu trân trọng.

Nội một thứ tiếng Việt, tiền nhân đã ghép được lắm tiếng ngộ nghĩnh: bạn cột chèo, bạn kéo dù, bạn nói khổ, bạn làng bẹp....

Trong khi ấy ở hai bộ tự điển kể trên, vào hôm thơ thần nọ, kẻ tan tác bạn bè đã thần thờ tìm mãi không gặp một loại bạn gần gũi: "bạn đời".

Bạn đời, cả hai tiếng cùng là gốc Việt cả, thông dụng cả, hàng ngày kẻ già người trẻ, có học hay không có học, đều xài đều đều. Vì lẽ gì nó không được phép chen vào từ điển? Tiếng ấy tầm thường vô vị quá chăng? Bạn với đời, cả hai đều là tiếng Việt, không có gốc Tây gốc Tàu cao sang, nôm na xoàng xĩnh quá?

Còn chú ý vào cái nghĩa: Hai tiếng ấy ghép lại để xác định mức lâu dài thì nghĩa ấy sao bằng cái nghĩa "bạn trăm năm". Nghĩa rõ đến thế, đời dài đến thế, nhất thôi!

Bảo ghép chữ để nhấn mạnh vào tính khẳng khái thì liệu "bạn đời" có hơn "bạn sinh tử"? Chú ý vào cái khẳng khái thâm tình thì có "bạn tri kỷ", "bạn tâm đầu"; vào cái khẳng khái thể xác đã có "bạn chẵn gối" v..v..

Nếu bảo "bạn đời" là bạn sống đời lâu dài với nhau thì e không ổn: Vợ chồng kẻ thọ người yếu,

kẻ nam người nữ, kẻ trong cánh cửa người ngoài quan san, kẻ sách đèn người canh cửa...đâu có gắn bó với nhau trăm năm, đâu phải lúc nào cũng cận kề trong gang tấc được. Đâu có đồng nghề đồng nghiệp, đồng thân phận? Tiếng "đời" trong bạn đời quả thực mông lung. Không kết hợp họ chặt chẽ nồng nàn bằng bao nhiêu tiếng ghép khác!

Nếu bảo "bạn đời" là bạn sống đời lâu dài với nhau thì e không ổn: Vợ chồng kẻ thọ người yếu, kẻ nam người nữ, kẻ trong cánh cửa người ngoài quan san, kẻ sách đèn người canh cửa...đâu có gắn bó với nhau trăm năm, đâu phải lúc nào cũng cận kề trong gang tấc được. Đâu có đồng nghề đồng nghiệp, đồng thân phận? Tiếng "đời" trong bạn đời quả thực mông lung. Không kết hợp họ chặt chẽ nồng nàn bằng bao nhiêu tiếng ghép khác!

Có phải vì vậy nó rơi ra ngoài từ điển? Vì sao? mặt! Số phận nó nó chịu vậy. Riêng tôi, tôi mất nó. Tôi nghe nó tưởng vu vợ, mơ hồ mà lại man mác mà đắm thắm, mà thắm thía. Cứ thế nó tồn tại, mong nó tồn tại dài lâu hơn tờ sách.

Bạn: đó là người dung nước lã: Không có quan hệ thân tộc, không cùng dòng máu. Nói về cái gần, gần nhất với bất cứ người nào cũng là cha với mẹ: song thân. Đâu có ai thân hơn? Cùng chần gói sao bằng cùng máu huyết? Ấy vậy mà đây đó thiên hạ lại xơn xơn tuyên dương kẻ phối ngẫu: Pháp gọi vợ là cái nửa bỏ đôi của chính mình (ma moitié) Anh lại vượt lên; người Ăng-lê bảo: Đây là cái nửa tốt nhất của tôi đấy (my better half) Cha với mẹ nào đã tự bỏ mình, chẻ mình ra làm con?

Anh, Pháp ra rít vợ chồng đến thế vẫn thua Việt Nam. Kẻ phối ngẫu, người Việt Nam kêu nhau là "mình". Chính mình. Kẻ này chính là người kia, nguyên con, không chẻ không tách gì cả. Vợ chồng tuy hai mà một. Cặp kẻ với mình. Chính thị là mình đấy!

Đến đây chợt giật mình thấy đã trượt ra ngoài từ điển! trượt như thế phải thôi: Mình chỉ lật sách xem chơi không phải xem thiệt. Xem chơi đưa tới nghĩ chơi. Xin đừng ai cho là nghĩ thiệt!

Giận Anh Lỗi Hẹn

Đỗ Mỹ Loan

*Sao anh bảo sáng nay anh ghé ?
Để em chờ ...dài cả cổ luôn !
Giận anh ghé...nước mắt tủi hờn
Cứ thổn thức chờ câu năn nỉ*

*Tội nắng vàng chạy theo thủ thi
Lời dịu dàng pha lẫn thiết tha
Gió mơn man áo tím hoa cà
Rồi hôn trộm lên hai bím tóc*

*Chờ đợi mãi làm em bật khóc
Bướm ngoài vườn rũ cánh buồn hiu
Lá kém tươi hoa bớt mỹ miều
Cúc vàng cũng long lanh ngấn lệ*

*Mặt trời lên cửa nhà quanh quế
Chú chim khuyên lẽ bóng hót sầu
Em ngược nhìn lên khoảng trời cao
Chỉ muốn được làm vàng mây trắng*

*Ngày trôi qua ghen ngào cay đắng
Em dặn lòng sẽ chẳng nhìn anh
Sẽ không khóc khi anh đổ dành
Sẽ chẳng cười khi anh chuộc lỗi*

*Sẽ như thế... cho anh biết tội
Đừng để em phải đợi phải chờ
Đừng bắt em ngồi đứng ngẩn ngơ
Để rưng rức... vẫn thơ tủi phận !*

VÕ PHIẾN, MỘT NHÀ VĂN LỚN ĐÃ RA ĐI

Nguyễn Hưng Quốc

Nhà văn Võ Phiến (Đoàn Thế Nhơn) đã qua đời vào lúc 7 giờ tối Thứ Hai 28 tháng 9 năm 2015, thọ 90 tuổi.

Đó là một cái tang lớn không những đối với gia đình của ông mà còn đối với văn học Việt Nam nói chung: Một tài năng lớn đã ra đi.

Nếu hiểu nhà văn chuyên nghiệp là người dành toàn bộ thì giờ lao động cho việc viết lách và sống nhờ hẳn vào việc viết lách, tức là người coi việc viết lách như một nghề nghiệp theo cái nghĩa kinh tế học chúng ta thường dùng thì Võ Phiến chưa bao giờ là nhà văn chuyên nghiệp: suốt đời ông là công chức. Ở Việt Nam, ông làm công chức; sang Mỹ, ông cũng lại làm công chức. Viết lách, với ông, chỉ là nghề tay trái, đúng nghĩa tay trái: ông viết trong những ngày lễ, ngày nghỉ, viết giữa hai công việc trong sở, v.v... Vậy mà, nhìn lại số tác phẩm ông đã xuất bản, chúng ta không thể không kinh ngạc: hơn 40 đầu sách. Không phải ít. Chưa nói về chất lượng, chỉ kể số lượng, với hơn 40 đầu sách ấy, Võ Phiến rõ ràng là một trong những nhà văn có năng suất cao ở Việt Nam, không thua gì những người suốt đời sống bằng nghề cầm bút hay gắn gũi với nghề cầm bút như dạy học hay quản lý các sinh hoạt văn học nghệ thuật, chẳng hạn.

Một đặc điểm nữa cũng cần chú ý: hơn 40 đầu sách ấy phân bố khá đều trong cuộc đời của Võ Phiến. Nghĩa là không có giai đoạn nào ông hoàn toàn bế tắc. Trong nước, ông viết khá đều. Di tản sang Mỹ, giữa lúc mọi người đang rã rời tuyệt vọng hoặc “qui ẩn” hẳn hoặc chỉ viết cầm chừng, urre oải, ông, một mặt hì hục đi làm kiếm sống, mặt

khác vẫn viết, hết Thư gửi bạn (1976) đến Lại thư gửi bạn (1979), hết Ly hương (1977) lại đến Nguyên vẹn (1978). Nếu Thư gửi bạn là tập tùy bút đầu tiên thì Nguyên vẹn lại là quyển tiểu thuyết đầu tiên của Việt Nam ở hải ngoại sau cuộc đổi đời 1975.

Chưa hết. Từ năm 1990 trở lại đây, thời kỳ rất nhiều người coi là “khủng hoảng” của nền văn học Việt Nam tại hải ngoại với hiện tượng nổi bật là hầu hết những cây bút chủ lực, cả cũ lẫn mới, đều đâm ra mệt mỏi, ngọn lửa nhiệt tình cứ hiu hiu nguội dần, sức sáng tác ngày một thưa thớt, thì Võ Phiến, một trong những nhà văn cao niên nhất, sức khoẻ kém nhất, ngược lại, cứ lặng lẽ viết và in đều đều: năm 1991 hai quyển; năm 1992 hai quyển; năm 1993 ba quyển; năm 1994 nghỉ để năm 1995 in một lần bốn quyển kể cả một quyển vốn là tái bản nhưng có bổ sung bài viết mới: Truyện thật ngắn. Dường như Võ Phiến không hề bị ảnh hưởng bởi những dao động từ xung quanh. Ai cụt hứng: mặc; ai nghĩ là nhà văn mà rời khỏi đất nước tức là chấm dứt chấm hết cho sự nghiệp sáng tạo của mình: mặc; Võ Phiến cứ viết. Ngòi bút ông vẫn miệt mài, vẫn thủy chung với trang giấy.

Có thể nói, tại Việt Nam, Võ Phiến là một trong vài người hiếm hoi mà sự nghiệp cầm bút kéo dài cả đời. Thường, chỉ có một thời, thời hoa, sau đó là lác, có khi lác cũng héo quắt. Sau 1954, ở cả hai miền Nam và Bắc, hiếm có nhà văn, nhà thơ nào nổi tiếng trước 1945 còn giữ được nhịp độ và chất lượng sáng tác như cũ. Sau 1975, trong nền văn học tại hải ngoại, trừ Mai Thảo quay sang làm thơ và khá thành công trong lãnh vực thơ ca, và trừ Võ Phiến, tất cả những “đại thụ” tại Miền Nam lúc trước đều chỉ còn là vang bóng của một thời. Phần lớn họ tồn tại như những ông/bà thành hoàng trong đình, trong miếu chứ không phải như một nhà văn, nhà thơ đang cầm bút thực sự.

Vấn đề không phải là viết nhiều, viết đều. Vấn đề còn là ở chỗ: Võ Phiến bao giờ cũng song hành với thời đại. Về phương diện nghệ thuật, không lúc nào người ta coi ông là “mới”, thế nhưng, ngược lại, có điều oái oăm là: không lúc nào người ta thấy ông “cũ” cả. Văn chương Võ Phiến như đứng ngoài thời gian, bất chấp những trào lưu, những thị hiếu thời thượng của xã hội. Rồi cũng lại thú vị nữa hiện tượng: gần 70 tuổi, trong cảnh hưu trí, với Truyện thật ngắn (1991 và 1995) và Viết (1993), Võ Phiến lại là người tiên phong trong việc đặt ra vấn đề tìm tòi một cách viết mới cho... thế kỷ 21.

Hơn nữa, nhìn lại sự nghiệp của Võ Phiến như một tổng thể, chúng ta dễ phát hiện ra một điều: tính chất đa dạng. Lâu nay, nghĩ đến sự đa dạng trong tài năng của những người cầm bút, chúng ta thường chỉ nghĩ đến những người như Nguyễn Đình Thi ở Miền Bắc và Thanh Tâm Tuyền ở Miền Nam, những người vừa làm thơ hay vừa viết truyện hay, viết kịch hay, thỉnh thoảng viết lý luận, viết phê bình: cũng hay nữa. Chúng ta quên mất Võ Phiến: trù kịch, ông tung hoành ngang dọc trong rất nhiều thể tài khác nhau, và trù thơ, ở thể tài nào ông cũng đạt được những thành tựu xuất sắc, có khi hơn hẳn hai người vừa được nhắc.

Trong cuốn chuyên khảo Võ Phiến, xuất bản năm 1996, để nhấn mạnh vào đặc điểm nổi bật ấy của Võ Phiến, để xoá tan cái ngộ nhận phổ biến lâu nay chỉ quen nhìn Võ Phiến như một nhà tiểu thuyết hoặc một nhà tùy bút cũng như, quan trọng hơn, để cố gắng phác họa diện mạo văn học của Võ Phiến một cách tương đối đầy đủ, ít nhất trên những nét lớn, tôi đã giới thiệu Võ Phiến trong nhiều kích thước khác nhau: một nhà lý luận văn học, một nhà phê bình văn học, một nhà tạp luận, một nhà tùy bút, một người viết truyện (cả truyện dài lẫn truyện ngắn), và bao trùm lên tất cả là một phong cách văn học độc đáo, một niềm trăn trở không nguôi, lúc nào cũng khác khoải đổi mới để theo kịp thời đại, người phần nào vượt qua những giới hạn của chủ nghĩa hiện đại để đối diện với những yếu tố mới trong thời hậu hiện đại.

Nhìn Võ Phiến từ nhiều khía cạnh khác nhau như vậy, tôi bỗng phát hiện một điều: một nhà văn lớn không những lớn mà còn giàu vô tận; mà không những giàu, họ còn có thể san sẻ sự giàu có của mình cho nhà phê bình: viết về họ thật thích, ngỡ như không bao giờ hết chuyện.

Chú thích: Đây nguyên là lời Dẫn nhập in trong cuốn Võ Phiến của tôi được nhà xuất bản Văn Nghệ tại California ấn hành vào năm 1996. Có sửa lại một ít.

Lời Quê Hương

Trần Trung Đạo

*Xin đừng bỏ rơi tôi
Trong những ngày khốn khó
Nhọc nhằn vẫn còn đây
Niềm đau xưa còn đó*

*Người đi về hướng Đông
Hồn tôi treo ngọn sóng
Trong đáy mộ mênh mông
Xác thân tôi lạnh cóng*

*Xin đừng bỏ rơi tôi
Trong giờ đang hấp hối
Tôi như ngọn đèn khuya
Lập lòe trong đêm tối*

*Người đi về hướng Tây
Hồn tôi mây viễn xứ
Máu rỉ dưới chân tôi
Gót chân đời lữ thứ*

*Xin đừng bỏ rơi tôi
Lời nguyện rơi nước mắt
Tôi như nhánh sông chia
Hai bờ đau ngăn cách*

*Người đi về hướng Nam
Tôi ngồi ôn quá khứ
Ôi thân thể của tôi
Đang lỏa lồ đau nhức*

*Xin đừng bỏ rơi tôi
Bao nhiêu rồi mất mát
Chưa thấy đủ hay sao
Những điều tàn đổ nát*

*Xin đừng bỏ rơi tôi
Sao người bỏ rơi tôi
Xin đừng bỏ rơi tôi
Sao người bỏ rơi tôi*

Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng

Open Dag chùa Vạn Hạnh

Ngày thứ bảy, 5 tháng 9 năm 2015 lúc 10:00, chùa Vạn Hạnh đã tổ chức ngày thăm viếng (open dag) cho các láng giềng chung quanh chùa. Hơn 200 khách gồm đại diện thị xã, hãng thầu xây cất, hội nhà thờ và hàng xóm láng giềng Hòa Lan đã thăm viếng chùa Vạn Hạnh trong dịp này.

Tại chánh điện chùa Vạn Hạnh, trong diễn văn chào mừng quan khách bằng tiếng Hòa Lan, Thượng tọa Thích Minh Giác đã cảm ơn sự hiện diện của toàn thể quan khách. Thầy nói: "Chúng tôi rất hân diện được tiếp đón quý vị ngày hôm nay, không những để giới thiệu quý vị ngôi chùa Vạn Hạnh mới, mà cũng là dịp để trình bày một vài sinh hoạt thường xuyên của Hội Phật Giáo Việt Nam tại Hòa Lan". Sau cùng Thầy hy vọng sẽ nhận được sự yểm trợ tinh thần từ thị xã Almere cũng như sẽ có thêm những người bạn láng giềng đáng mến.

Thầy Thích Minh Giác chào mừng quan khách

Trong phần phát biểu, ông Frits Huis, wethouder thị xã Almere đã nói: "Tôi đến đây với lòng kính trọng của riêng tôi cũng như của thị xã Almere mà tôi đại diện để gửi đến quý vị. Tôi sinh ra trong thập niên 50 nên từ bậc Trung học đã được theo dõi và hiểu rõ về cuộc chiến ở Việt Nam. Sau tháng 4 năm 1975, cứ tưởng rằng quý vị sẽ được hưởng một cuộc sống yên bình nơi quê hương quý vị. Nhưng tiếc thay, quý vị đã phải sống dưới một chế độ hà khắc. Do vậy quý vị phải từ bỏ quê hương, ra đi tìm tự do trên những con thuyền nhỏ

bé. Kể từ thời gian đó, từ ngữ "thuyền nhân" (bootvluchtelingen) xuất hiện. Quý vị đã vượt lên trên mọi nghịch cảnh để tạo dựng cuộc sống mới đầy khó khăn, cũng như tạo dựng ngôi chùa này. Thật đáng khâm phục." Ông wethouder nói tiếp: "rất vui khi một ngôi chùa Việt Nam được xây tại Almere, nơi mà tôi làm wethouder."

Wethouder Frits Huis phát biểu cảm tưởng

Tại hội trường, thầy Ananda đã trình bày nét đại cương về Phật Giáo, sau đó quan khách được thưởng thức một màn múa do GDPT Chánh Tín phụ trách. Tiếp theo đó, nơi chánh điện uy nghiêm, đạo hữu Hà Bạch Trúc giải thích về ý nghĩa ba pho tượng Phật được thờ nơi chánh điện. Sau đó, trong không khí trang nghiêm, thầy Thích Minh Giác đã chủ lễ một khóa kinh ngắn cho mọi người hiện diện. Tiếp theo, khách Hòa Lan đã được thầy Ananda giải thích về Thiền và mọi người đã có dịp cùng thực tập ngồi thiền.

Hình lưu niệm ngày Open Dag

Ngoài các tiết mục nêu trên, quan khách cũng đã được coi một slideshow với tựa đề "Ngôi chùa trên quê hương mới", bằng tiếng Hòa Lan và Anh, để giới thiệu về sự hình thành và phát triển của Hội Phật Giáo Việt Nam tại Hòa Lan. Trong hội trường rộng rãi, có triển lãm hình ảnh qua năm chủ đề: Thuyền Nhân, Niệm Phật Đường Niệm Phật tại Hoorn, chùa Vạn Hạnh tại

Nederhorst den Berg, Tiến Trình Xây Cát Chùa Vạn Hạnh mới và Sinh Hoạt tại chùa Vạn Hạnh Almere.

Trong dịp này, Ủy Ban Xây Dựng Tượng Đài Thuyền Nhân cũng đã hiện diện tại nơi xây cất tượng đài để trình bày cho các quan khách về đồ án và ý nghĩa của việc xây dựng tượng đài thuyền nhân.

Trước khi chấm dứt, quan khách đã được mời thưởng thức các món ăn Việt Nam đặc biệt như chả giò chay, gỏi cuốn chay và súp chay. Dịp này, một số khách đã bày tỏ sự cảm ơn cùng sự thích thú của họ khi được thăm viếng chùa. Qua đây, họ đã hiểu thêm về ngôi chùa cũng như một vài sinh hoạt thường xuyên của chùa Vạn Hạnh. Buổi lễ chấm dứt lúc 15:00 cùng ngày sau khi Ban Tổ Chức cảm ơn quan khách đã thăm viếng chùa Vạn Hạnh trong ngày Open dag này.

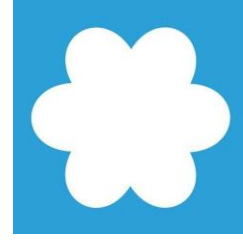

Hình lưu niệm với thành viên nhà thờ Tin Lành

Đặc biệt, nhà thờ Tin Lành vùng Almere Buiten đã liên lạc chùa Vạn Hạnh, đề nghị có thêm một ngày giới thiệu về Phật Giáo cho các giáo hữu của họ. Do vậy, chiều ngày chủ nhật, 20 tháng 9 năm 2015 lúc 13:30, Thượng tọa Thích Minh Giác cùng hai đạo hữu Trần Quốc Tuấn và Nguyễn Nhật Quang đã đón tiếp phái đoàn nhà thờ Tin Lành, trên 50 người, để giới thiệu về ngôi chùa Vạn Hạnh, Phật Giáo và ý nghĩa các pho tượng Phật nơi chánh điện. Các thành viên của nhà thờ Tin Lành cũng được nghe trình bày về lịch sử thuyền nhân tỵ nạn Việt Nam, coi triển lãm hình ảnh và slideshow về ngôi chùa Vạn Hạnh. Buổi tiếp xúc diễn ra trong không khí vui vẻ, cởi mở và tạo nên mối liên hệ tốt đẹp giữa hai tôn giáo. Trước khi ra về, nhà thờ Tin Lành thông báo sẽ mời các thành viên thuộc chùa Vạn Hạnh đến thăm nhà thờ của họ trong một ngày gần đây.

Quảng Phúc

Lễ Tưởng Niệm Các Anh Hùng Đông Tiến

Vào lúc 16g00 ngày 12/9/2015 tại thành phố Venray, cơ sở đảng Việt Tân tại Hoà-Lan đã tổ chức một buổi lễ tưởng niệm pho đề đốc Hoàng Cơ Minh và các chiến sĩ đã hy sinh trên đường Đông Tiến đấu tranh cho Việt Nam Tự Do.

Ngoài sự tham dự của các đảng viên Việt Tân và thân hữu tại Hoà-Lan, còn có sự hiện diện của ông Trần Kinh Thành, Bí Thư Đảng Bộ Âu Châu và một số đảng viên đến từ Pháp. Một số vị đại diện Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan và Gia Đình Quân Cán Chính VNCH tại Hoà-Lan cũng đến tham dự buổi lễ.

Buổi lễ bắt đầu với nghi thức chào quốc kỳ. Mọi người cùng hướng về bàn thờ tổ quốc và hát quốc ca, tưởng niệm các chiến sĩ đã hy sinh vì tổ quốc. Tiếp theo đó, các vị đại diện đoàn thể đã được mời thắp hương trước các linh vị của các anh hùng Đông Tiến. Trước bàn thờ khói hương nghi ngút, bài văn tế được đọc lên đã gây nhiều xúc động cho người tham dự. Sau ngày 30/4/1975, ngày cộng sản thôn tính miền nam Việt Nam, nhiều người yêu nước đã đứng lên chống lại cộng sản vô thần để giành lại Tự Do cho quê hương. Có người đã vượt thoát ra khỏi nước ngoài, sau đó từ bỏ cuộc sống yên lành nơi quê người và mở ra những con đường Đông Tiến xuyên qua đất Thái lan và Lào trở về Việt Nam đấu tranh cho tổ quốc. Sau khi thành lập Mặt Trận Quốc Gia Thống Nhất Giải Phóng Việt Nam vào năm 1980, và để nuôi dưỡng công cuộc đấu tranh lâu dài, vào năm 1982, ông Hoàng Cơ Minh và một số chiến hữu của ông đã sáng lập ra Việt Nam Canh Tân Cách Mạng Đảng, gọi tắt là đảng Việt Tân. Trong công cuộc đấu tranh, có nhiều người đã hy sinh. Ông Hoàng Cơ Minh, vị chủ tịch đảng Việt Tân đầu tiên và một số chiến hữu của ông đã hy sinh vào tháng 8 năm 1987. Các chiến hữu của ông trong đảng Việt Tân đã noi gương các anh hùng Đông Tiến, tiếp tục công cuộc đấu tranh cho đến ngày nay, họ đã hiện hữu ở khắp nơi trong nước và trên toàn thế giới để cùng với mọi người Việt Nam yêu nước đấu tranh cho Tự Do.

Sau lời chào mừng của ông Đinh Ngọc Hiến, trưởng cơ sở Đảng Việt Tân tại Hoà-Lan, mọi người cùng xem dương ảnh sơ lược về những hoạt động của đảng Việt Tân đấu tranh cho Tự Do và nhân quyền. Một số đại diện đoàn thể và thân hữu cũng được mời phát biểu cảm tưởng gồm các ông Nguyễn Hữu Phước, chủ tịch Cộng Đồng VNTNCS/HL, ông Trương Hải, Hội Trường Gia Đình Quân Cán Chính VNCH tại Hoà-Lan, và ông Trần Quốc Hiến, một luật gia vừa mới đến tỵ nạn và định cư tại Hoà-Lan. Các phát biểu đều nói lên lòng kính phục đối với những vị anh hùng hy sinh vì tổ quốc và bày tỏ sự đoàn kết cùng đảng Việt Tân cho công cuộc đấu tranh vì mục tiêu chung cho tổ quốc.

Sau đó mọi người cùng dùng cơm thân mật. Buổi lễ tưởng niệm các anh hùng Đông Tiến và ngày họp mặt của các đảng viên Việt Tân và thân hữu chấm dứt lúc 21g00 cùng ngày.

TẾT TRUNG THU 2015 TẠI EDE

Từ 16 giờ ngày 26-9-2015 tại hội trường Het Riet nhóm tình nguyện Cộng Đồng người Việt Nam tại ede đã tổ chức tết Trung Thu cho 50 cháu tại Ede và vùng phụ cận, chương trình gồm vui chơi , học hỏi , phát quà, disco, rước lồng đèn. Sau khi các cháu và phụ huynh cũng như quý đồng hương có mặt dùng bữa ăn chiều thì tiếp đến là chương trình Karaoke đến 21h30 kết thúc.

Tin Hòa Lan

Sự Hồi Sinh Của Geert Wilders

Như chúng ta đều biết, trong những năm trước 2012, nhờ lá bài chống Hồi Giáo mà đảng PVV của Geert Wilders đã có thể đi từ chiến thắng này đến chiến thắng khác trong các cuộc bầu cử được tổ chức tại Hòa Lan. Thế nhưng từ khi Wilders quyết định chấm dứt hợp tác với Nội Các Rutte I để khỏi phải chịu trách nhiệm cho những biện pháp tài giảm chi phí trong ngân sách quốc gia bất lợi cho khối cử tri của đảng này vào tháng Tư năm 2012, đảng PVV bắt đầu nếm mùi chiến bại. Trong cuộc bầu cử Hạ Viện năm 2010, PVV chiếm được 24 trên 150 ghế tại cơ quan lập pháp đó. Hai năm sau, Wilders chỉ còn giữ lại 15 ghế mà thôi trong cuộc bầu cử Hạ Viện được tổ chức sau khi nội các do Thủ Tướng Mark Rutte cầm đầu sụp đổ bởi sự bất hợp tác của Wilders. Chiêu bài chống Hồi Giáo cố hữu của ông ta có vẻ không còn ăn khách như trước nữa khi xã hội Hòa Lan phải đối đầu với những vấn đề kinh tế cấp bách hơn.

Dạo vậy nên chúng ta có thể nói rằng làn sóng người xin tỵ nạn từ Trung Đông và Bắc Phi đang tràn vào Tây Âu nói chung và Hòa Lan nói riêng trong thời gian gần đây đúng là một liều thuốc có tác dụng “cải lão hoàn đồng” cho một phong trào chính trị đang mất trớn đi lên như đảng PVV. Thái độ e ngại của một số lớn người bản địa đối với sự hiện diện bị cho là quá mức của ngoại nhân, nhất là ngoại nhân theo đạo Hồi, tại Hòa Lan đã khiến cho chúng ta thấy sự hồi sinh ngoạn mục của Wilders trong các cuộc thăm dò dân ý được tiến hành trong mấy tuần vừa qua. Theo công bố mới nhất của Maurice de Hond, một chuyên viên thăm dò dân ý giàu kinh nghiệm, thì nếu Hạ Viện được bầu vào lúc này thì PVV sẽ trở thành đảng lớn nhất với 35 ghế, trong khi VVD chỉ giành

được 20 ghế, mất 21 ghế so với số ghế mà đảng này hiện giờ có. Tình trạng đảng PvdA, đảng đang nằm trong liên minh thân chính với đảng VVD, lại còn tồi tệ hơn nhiều. De Hond cho biết, đảng này sẽ mất 28 trong số 38 ghế mà nó đang giữ tại Hạ Viện. Nếu như những dữ kiện vừa được nêu trên là chính xác thì vào thời điểm này số cử tri hậu thuẫn hai đảng VVD và PvdA góp lại vẫn còn nhỏ hơn số cử tri ủng hộ PVV...

	TK2012	12-7 2015	4-10 2015	11-10 2015	Versch. in 3 mnden	Versch. in 1 week	Versch. TK2012
VVD	41	26	20	20	-6		-21
PvdA	38	9	10	10	1		-28
PVV	15	20	33	35	15	2	20
SP	15	23	18	17	-6	-1	2
CDA	13	22	20	19	-3	-1	6
D66	12	17	17	17			5
ChristenUnie	5	6	6	6			1
GroenLinks	4	13	13	13			9
SGP	3	3	3	3			
Partij voor de Dieren	2	5	5	5			3
50PLUS	2	4	4	4			2
VNL		2	1	1	-1		1
Andere							
Totaal	150	150	150	150			
VVD+PvdA	79	35	30	30	-5		-49

Tinh thần bài ngoại, bài Hồi (xenofobie & islamofobie) phổ biến trong nhiều cử tri Hòa Lan và được phản ánh trong sự lớn mạnh trở lại của PVV đã đưa một đảng thiên tả có tham vọng giữ vai trò quan trọng trên chính trường như PvdA vào một thế lưỡng nan trước con số người xin tỵ nạn ngày một lên cao. Một đảng hữu khuynh như VVD có thể giải quyết vấn đề này một cách nhất quán, có nghĩa là phù hợp với những giá trị căn bản của nó, bằng cách đòi hỏi và ủng hộ những biện pháp tạo chướng ngại, ngăn cản, khiến cho người xin tỵ nạn xa lánh Hòa Lan, vì đặc điểm chung của các đảng hữu khuynh thường là nguyên tắc đặt quyền lợi của người bản địa lên trên quyền lợi người ngoại quốc đang muốn nhập cư.

Do đó nên chúng ta không cần phải thất mắt khi thấy ông Halbe Zijlstra, thủ lãnh khối Dân Biểu VVD tại Hạ Viện, vừa rồi lên tiếng khuyến cáo rằng làn sóng người xin tỵ nạn đổ vào Hòa Lan là một mối đe dọa tức khắc đối với hệ thống an sinh xã hội của quốc gia này, và đòi chính phủ Hòa Lan phải đối xử họ một cách đạ m bạc hơn (soberder) để họ không còn muốn đến đây nữa. Đảng PvdA thường thì không thể chấp nhận một chính kiến tương tự một cách dễ dàng.

Vốn là một đảng được xây dựng trên tinh thần liên đới xuyên quốc gia (transnationale solidariteit), PvdA có khuynh hướng cứu mang một cách bình đẳng những kẻ thất cơ lỡ vận, dù họ không phải là đồng hương hay đồng chủng.

Điều khó khăn cho đảng này là phần lớn số cử tri mà nó muốn tranh thủ lại có một tinh thần liên đới eo hẹp hơn nhiều. Nếu PvdA muốn duy trì vai trò then chốt của mình trong việc điều hành quốc gia Hòa Lan thì nó không thể đánh mất sự hậu thuẫn của khối cử tri nói trên. Nhưng chính điều này lại khó đi đôi với tinh thần liên đới cao của một đảng thiên tả. Chúng ta có thể nói rằng ở đây thì đảng PvdA nằm trong một tình trạng khó xử hơn các đảng thiên tả nhỏ như GroenLinks. Trong vị thế của một đảng đứng bên lề, GroenLinks có thể giữ vững lập trường thiên tả đối với người xin tỵ nạn mà không cần sợ sẽ bị mất nhiều cử tri, vì khối cử tri tương đối nhỏ của nó thường cũng đồng quan điểm với nó. PvdA trái lại phải cố gắng giữ cho được một số lớn cử tri kém thiên tả hơn nó một mức đáng kể để khỏi bị rơi vào vai trò “ngồi chơi xơi nước” như GroenLinks.

11/10/2015

(Ông Năm Chuột tổng hợp các sự kiện và ý kiến lấy từ báo chí, đài phát thanh, đài truyền hình và mạng lưới thông tin toàn cầu.)

Thơ

tiềm thức ngược

Trangđài Glassey-Trầnguyễn
(Trích từ tuyển tập “Thơ Bốn Mươi,” 2015)

mẹ đạp xe đòan gánh
của ông Cố
chở hai con trên đường lầy lưa tiềm thức
khúc khích ổ gà
gió ngược
bốn bàn tay mềm ôm lấy eo mẹ
bốn bàn tay còn thơm sữa mẹ
hai anh em dính sát vào nhau
úp mặt vào lưng mẹ
mẹ nhòm người lên lấy sức mà đạp
xe cứ tròng trành một chỗ không đi
hai bánh xe trợn mắt nhìn nhau
như hồi nhỏ

mẹ đạp chiếc xe này
mong đi cho mau tới nhà
con gái mà đi xe đòan gánh
thiếu nữ tính
thừa hụt chân
cái xe đòan gánh
Ông Cố vẫn đạp
tháng mấy lần
xuống thăm Bà Ngoại và năm chị em của mẹ
đem theo cá tươi, rau vườn, gạo mới
lúc Ông Ngoại đi cải tạo
đi vượt biển
hao hút ngọn đèn dầu
leo lét phòng đơn
gió chướng bạt qua đầu
rít lên từng cơn
những cánh đồng hoa vạn thọ chập chờn bung
nở, tung hương
Tết!

gió khô khét
đêm hỏn hỏn
ba mẹ con trọ mình lướt tới
mẹ thiếu ngủ, thừa cơn
mất sức
tiếng con khóc
như đoá loa kèn
trắng mở muốt dài
bắn ra trong gió
gió dịu đi
mẹ tỉnh giấc
đêm thu
rớt những giọt trời
trong vắt như trăng

mẹ múc từng muỗng thời gian
mớm cho tiềm thức sơ sinh
mãi bú mớm
những đón đau đứt đoạn
đã qua và đang tới
oe oe bức tường rêu mịn
còn long lanh ướt trận mưa hè hoa niên
mẹ thấy bóng các con thấp thoáng trong những
giọt nước
động lại trên mái tóc trẻ thơ
đang sủng sính cầu vòng nhiệt đới

bốn bàn tay khế khàng nhún nhảy
gọi chiến chiến về lúng liếng ngọn tre
cái võng xanh ngút ngàn tầm mắt
cánh đồng chiều
u ửở nằm nghe

@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@

TIN THẾ GIỚI

Campuchia: Hàng chục ngàn người biểu tình đòi ông Hun Sen từ chức

VOA: Hàng chục ngàn người đã đi tuần hành qua đường phố thủ đô Campuchia đòi Thủ tướng Hun Sen từ chức. Việc công chúng ồ ạt bày tỏ cảm tưởng trong những tháng gần đây chống lại nhà lãnh đạo lâu năm là sự kiện chưa từng xảy ra trước đây và đã quy tụ các ủng hộ viên của đảng đối lập cùng nhiều người trong hàng ngũ 400,000 công nhân ngành dệt may.

Trước khi dẫn đầu một cuộc tuần hành khổng lồ qua các đường phố ở Phnom Penh, thủ lĩnh phe đối lập Sam Rainsy nói với đám đông ở Công viên Tự do tại trung tâm thành phố rằng đây là một ngày lịch sử và ý chí của nhân dân Campuchia sẽ thắng thế.

Ông Rainsy nói toàn thể dân chúng Campuchia tin rằng chính phủ của ông Hun Sen là bất hợp pháp. Ông nói thêm rằng thủ tướng sẽ nghe tiếng nói của họ. Ông nói mọi người muốn nhìn thấy một sự thay đổi trong giới lãnh đạo và ông kêu gọi các cuộc bầu cử mới.

Phe đối lập đã được tăng cường bởi nhiều thành phần trong xã hội: từ công nhân viên chức chán ngán với mức lương thấp, cho đến người dân bình thường ê chề vì tham nhũng, những nhà sư Phật giáo lên tiếng chống lại các cấp cao hơn trong giáo hội dễ dãi với đảng cầm quyền, và các công nhân dệt may phần nộ trước thông báo của chính phủ nâng mức lương tối thiểu từ 80 đôla lên có 95 đôla một tháng. Ông Sam Rainsy nói với các công nhân là họ nên tiếp tục đình công cho đến khi nào được trả lương 160 đôla/tháng.

Bom nổ liên tiếp 17 địa điểm tại Trung Quốc, nhiều tòa nhà sập

Sina: Bom nổ ở 17 địa điểm, trong đó cả trụ sở chính quyền, bệnh viện, trung tâm mua sắm, ở khắp huyện Liễu Thành, tỉnh Quảng Tây vào chiều qua, khiến 7 người chết, 51 người bị thương.

Công an Liễu Thành ban đầu xác định đây là vụ án hình sự, bom phát nổ ở 13 địa điểm, bao gồm trung tâm thương mại, trại giam, văn phòng ủy ban nhân dân huyện, siêu thị, bến xe, bệnh viện... Cơ quan an toàn địa phương đã phát báo động khẩn cấp, cho biết vụ nổ xảy ra do bom chứa trong bưu kiện và kêu gọi công chúng không mở các bưu kiện, Nanguo Zaobao đưa tin trên Weibo.

Sina dẫn nguồn tin nội bộ công an Liễu Thành cho biết nghi phạm đã được xác định, động cơ có thể do báo thù cá nhân vì một mâu thuẫn y tế. nghi phạm họ Wei đã bị cảnh sát bắt giữ sau một thời gian ngắn truy lùng. Wei được cho là đã gửi nhiều bưu kiện chứa thuốc nổ đến các địa điểm khác nhau ở huyện Liễu Thành, gây ra những vụ nổ liên hoàn. Người này đã từng gây náo loạn ở bệnh viện và bị công an theo dõi. Vài năm gần đây, một số văn phòng chính quyền địa phương và các địa điểm công cộng ở Trung Quốc bị đánh bom với mục đích thu hút sự chú ý đối với vấn đề cá nhân.

Đàm phán TPP kết thúc tốt đẹp, Obama nhấn mạnh tương lai khu vực Thái Bình Dương

REUTERS: Mười hai quốc gia Thái Bình Dương hôm ngày 05/10/2015 tại Atlanta, Hoa Kỳ đã đạt được thỏa thuận về Hiệp định Đối tác Kinh tế Chiến lược xuyên Thái Bình Dương (TPP) ấn định các quy định cho « tự do mậu dịch thế kỷ 21 » sau bảy năm thương lượng ráo riết, có lúc tưởng chừng đã đổ vỡ. Tổng thống Mỹ nhấn mạnh vai trò của TPP tại khu vực sinh động châu Á- Thái Bình Dương.

Tổng thống Barack Obama ngay lập tức hoan nghênh việc đàm phán thành công hiệp định lịch sử, được ông coi là một trong những ưu tiên trong nhiệm kỳ. Với TPP, khu vực tự do mậu dịch lớn nhất thế giới được thành lập và có thể coi là hình mẫu cho cuộc thương thảo hiện nay giữa Hoa Kỳ và Liên hiệp Châu Âu.

Đại diện thương mại Mỹ (USTR), ông Michael Froman trong cuộc họp báo ở Atlanta bên cạnh 11 nhà thương thuyết khác đã tuyên bố: « Chúng tôi đã kết thúc thành công cuộc đàm phán. Thông điệp gửi đến tất cả các nước là mời hai quốc gia chúng tôi vui mừng đã đạt đến một thỏa thuận (...) và sẵn sàng chia sẻ kết quả thương thảo, mở rộng các lợi ích của TPP ».

Hiệp định sẽ phải được cả 12 quốc gia thành viên ký kết và phê chuẩn, một điều có thể không dễ dàng đối với một số nước. Tổng thống Mỹ chỉ có thể ký hiệp định 90 ngày sau khi chính thức thông báo ý định cho Quốc hội. Sau đó chính quyền phải trao cho các dân biểu, nghị sĩ các báo cáo và dự thảo luật phù hợp với luật pháp của Mỹ, sau đó Quốc hội mới bỏ phiếu.

Cuộc tranh luận tại Quốc hội Hoa Kỳ để phê chuẩn hiệp định TPP sẽ diễn ra vào ngay thời kỳ cao điểm vận động tranh cử Tổng thống Mỹ. Một trong số các ứng cử viên Dân chủ là Bernie Sanders ngay sau khi đàm phán kết thúc đã tố cáo hiệp định là « tai hại », cho rằng « Wall Street và các tập đoàn lớn đã lại chiến thắng ». Dân biểu Dân chủ Louise Slaughter cảnh báo sẽ phối hợp với các nghị viên Canada và Úc để ngăn trở TPP. Về phía thượng nghị sĩ Cộng hòa Orrin Hatch nhận định, các chi tiết đầu tiên về TPP cho thấy hiệp định « hoàn toàn chưa đầy đủ ».

Mỹ đã quyết đi vào 12 dặm quanh đảo nhân tạo Trung Quốc ở Trường Sa ?

AFP: Hải quân Mỹ sẽ cho tàu quân sự tiến vào vùng 12 hải lý chung quanh một số đảo nhân tạo

mà Trung Quốc mới bồi đắp ở khu vực quần đảo Trường Sa trên Biển Đông. Trên đây là tiết lộ của một quan chức Mỹ cao cấp, được nhật báo Anh Financial Times tiết lộ ngày 08/10/2015.

Động thái này nhằm khẳng định lập trường của Washington, không công nhận yêu sách chủ quyền của Trung Quốc trong khu vực. Vấn đề cho tàu hải quân áp sát các hòn đảo nhân tạo đã được giới chức quân sự Mỹ gọi lên từ nhiều tháng nay. Nhiều nguồn tin trùng hợp đã xác nhận rằng Bộ Quốc phòng Mỹ đã thúc giục Nhà Trắng bật đèn xanh cho chiến dịch được gọi là « tuần tra vì quyền tự do lưu thông trên biển » này, nhưng chưa được.

Một trong những lý do khiến chính quyền Mỹ dè dặt, chính là không muốn gây nên sự cố trước chuyến công du Hoa Kỳ của Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình vào hạ tuần tháng 9 vừa qua, trong bối cảnh giữa hai nước đang có bất đồng nghiêm trọng trên hồ sơ Biển Đông.

Tuy nhiên, cử chỉ hòa hoãn của Washington đã bị Bắc Kinh đáp trả bằng những hành vi khiêu khích công khai ngay trước lúc ông Tập Cận Bình đặt chân lên đất Mỹ. Điển hình là vụ tàu chiến Trung Quốc thâm nhập vùng lãnh hải Hoa Kỳ ngoài khơi Alaska vào đúng hôm Tổng thống Mỹ ghé thăm tiểu bang này, và vụ chiến đấu cơ Trung Quốc cất đường bay của máy bay tuần thám Mỹ trên Hoàng Hải.

Bên cạnh đó, cuộc gặp thượng đỉnh Obama-Tập Cận Bình tại Nhà Trắng hôm 25/09 cũng không giúp được hai bên giảm bớt bất đồng trên vấn đề Biển Đông, thậm chí trước đông đảo báo giới Mỹ và quốc tế, lãnh đạo Trung Quốc còn thần nhiên bác bỏ những lời Mỹ chỉ trích Bắc Kinh xây đảo nhân tạo ở vùng Trường Sa khi cho rằng vùng Biển Đông thuộc về Trung Quốc từ « ngàn xưa ». Trong mọi trường hợp Công ước Liên Hiệp Quốc về Luật Biển không công nhận đảo nhân tạo là một cơ sở để cho một nước đòi lãnh hải hay vùng đặc quyền kinh tế, do đó Trung Quốc

không có quyền viện dẫn quy chế đảo của các thực thể vừa bồi đắp, để cản trở quyền tự do lưu thông của tàu thuyền các nước khác.

Theo báo Nhật Bản The Diplomat hôm 04/10, rất có thể là Mỹ sẽ chọn phương án tiến sâu vào bên trong vùng 12 hải lý quanh các thực thể như Xu Bi và Vành Khăn chẳng hạn, vì kể cả trong trường hợp hai thực thể này thuộc chủ quyền của Bắc Kinh - điều đang trong vòng tranh cãi – với tư cách là bãi cạn nửa chìm, nửa nổi trước lúc được bồi đắp – các cấu tạo địa lý này chỉ được tối đa 500 mét bao quanh. Và công việc đó cũng đủ để cho chúng tỏ một cách rõ ràng là Mỹ bác bỏ các đòi hỏi quá đáng của Trung Quốc, một điều mà các nước đang bị Trung Quốc lấn lướt tại Biển Đông đang chờ đợi. (HQT)

Thông báo

của Ban Chấp Hành Cộng Đồng

v/v tổ chức ngày hội xuân Bính Thân 2016

Tết Bính Thân 2016 năm nay sẽ được Ban Chấp Hành Cộng Đồng tổ chức vào ngày 23-01-2016. Chi tiết về ngày hội xuân sẽ được chúng tôi thông báo trong số báo VNNS 277 tới.

Kính báo

Ban Chấp Hành CĐ

Tin việt nam

Người dân Việt Nam: Một cỗ ba trùng

RFA: Trong buổi thảo luận về tình hình kinh tế xã hội và ngân sách tại quốc hội ngày 21/9, đại biểu Trần Du Lịch nhấn mạnh nếu cứ duy trì bộ máy chính quyền địa phương 3 cấp với tất cả ban bộ hệ thống như hiện nay thì không dân nào đóng thuế nuôi nổi bộ máy này.

Chế độ cộng sản duy trì ba hệ thống tồn tại dựa vào tiền thuế của Nhân dân, đó là: Hệ thống chính quyền, hệ thống đảng và hàng trăm các tổ chức chính trị xã hội. Cả ba hệ thống này đều được thiết lập từ trung ương đến địa phương, có tới 3 cấp địa ở địa phương: tỉnh, huyện, xã. Và có mặt ở đủ 63 tỉnh, thành. Tất cả những người làm việc cho 3 hệ thống và 4 cấp này đều được gọi là công chức, viên chức. Và được hưởng lương từ tiền thuế của Nhân dân. Trong khi đó ở các quốc gia dân chủ văn minh, các đảng chính trị, các tổ chức chính trị xã hội không được phép sử dụng tiền thuế của người dân. Các đảng chính trị, các tổ chức chính trị xã hội chỉ được sử dụng tiền từ việc đóng góp của các thành viên và sự ủng hộ tự nguyện của dân chúng.

Nước Mỹ với hơn 300 triệu dân đóng thuế, họ chỉ phải nuôi 2,7 triệu nhân viên Nhà nước. Việt Nam với 90 triệu dân, phải nuôi hơn 2,1 triệu nhân viên Nhà nước và quan chức đảng cộng sản. Ngân sách hàng năm của đảng cộng sản chưa bao giờ được công khai cho những người dân đóng thuế được biết. Trong khi đó ở nhiều nơi trụ sở, trang thiết bị làm việc của các cơ quan đảng còn to lớn, hoành tráng hơn cả trụ sở của các cơ quan chính quyền. Đa số người dân Việt Nam còn nghèo, chỉ đủ ăn, mặc, chưa được chăm sóc đầy đủ về y tế, văn hóa, giáo dục, xã hội,..... và càng chưa có

được các điều kiện để hưởng thụ các thành quả phát triển. Trong khi đó, hàng phải nộp cả trăm loại thuế, phí, quĩ,... khác nhau.

Ngân sách được thu từ tiền thuế, phí,... của người dân còn hạn chế, nhưng việc quản lý, chi tiêu nguồn tiền này còn lãng phí được xếp hàng đầu của thế giới. Diễn đàn kinh tế thế giới năm 2013 đã xếp hạng Việt Nam đứng thứ 102 về chỉ số về lãng phí trong chi ngân sách. Tức là phần chi ngân sách và lãnh phí ngân sách của Việt Nam được Diễn đàn kinh tế thế giới đánh giá là nghiêm trọng rất nhiều.

Ngày 13 tháng 6 năm 2015, Phó thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đánh giá có tới 30% cán bộ công chức không làm được việc. Tức là Nhân dân phải nuôi tới 700,000 cán bộ công chức, viên chức một cách lãng phí.

BEO – HỒ THU HỒNG LÀM GÌ Ở SAN JOSE, CALIFORNIA.

Nguyễn Thùy Trang(facebook): Có lẽ nhiều Công Dân mạng biết rõ về Hồ Thu Hồng trước đây là Tổng biên tập báo Thể Thao thành Hồ. Bà bị Sở Văn hóa-Thể thao-Du lịch quyết định cách chức Tổng biên tập báo Thể Thao vào ngày 6/12/2012.

Theo hồ sơ kinh doanh của Thành Phố thì quán Noodle Dude trước đây được đăng ký kinh doanh bởi một người Mỹ gốc Nhật, ông Jin Suzuki sang lại tiệm bán Vịt Quay Tôn Thọ Tường vào tháng 10/2013. Thực ra Noodle Dude chỉ mới đổi chủ mới vào tháng 5/2015 qua tên đăng ký kinh doanh với người đại diện là Nguyễn Thu Hồng. Tiệm mang tên Noodle Dude hiện đang đăng ký để trở thành một Chain (trademark) theo dạng kinh doanh International giống như McDonalds.

Theo nguồn tin riêng, căn cứ theo hồ sơ tại Nam California thì Hồ Thu Hồng lấy chồng một người họ Nguyễn và đổi tên theo HỌ chồng nên có tên là Nguyễn Thu Hồng. Chuyện những người từng

làm việc cho báo chí và chính quyền CSVN như Hồ Thu Hồng và Thượng tướng công an Nguyễn Văn Hưởng sang kinh doanh tại Mỹ là chuyện thường của Huyện. Làm ăn ở Mỹ quá dễ, chỉ cần vốn \$500 nghìn đô là được cấp thẻ Visa kinh doanh.

Trước đây tại khu vực gần đó có một tiệm bán đĩa nhạc và TV của người Việt có tên là Hi-Tech nằm trên đường Santa Clara và đường số 4th (Nay là San Jose City Hall). Vào năm 1998, Bộ trưởng Thủy sản Tạ Quang Ngọc sang Mỹ nói chuyện về đối tác Mỹ-Việt tại một forum ở San Francisco thì viên An Ninh Công An đi theo bảo vệ cho Bộ Trưởng Tạ Quang Ngọc chính là chủ nhân của tiệm Hi-Tech tại San Jose, điều này cho thấy hệ thống tình báo CSVN hình thành tại T.P San Jose đã có từ lâu.

Thêm một nạn nhân chết trong khi bị giam giữ

CTV Danlambao: Nạn nhân mới nhất chết trong khi bị giam giữ là Đỗ Đăng Dư 17 tuổi (1998), thường trú tại thôn Đông Cựu, xã Đông Phương Yên, huyện Chương Mỹ (Hà Nội). Ngày 5/08/2015, do bị tình nghi đã lấy trộm 2 triệu đồng của nhà hàng xóm nên công an xã Đông Phương Yên đã tiến hành bắt giữ Đỗ Đăng Dư, sau đó chuyển lên công an huyện Chương Mỹ. Đỗ Đăng Dư, sau đó bị giam giữ tại Trại tạm giam số 3 Xa La (Hà Đông) và gia đình không hề nhận được bất kỳ thông báo, hay lệnh tạm giữ, tạm giam nào.

Đỗ Đăng Dư 5n 1998
ĐC: thôn Đông Cựu, xã Đông Phương Yên, Huyện Chương Mỹ, Hà Nội.
sau 2 tháng bị công an bắt giam từ người khỏe mạnh giờ cháu thế này đây. BV Bạch Mai 7/10/2015

Ngày 4/10/2015, sau hai tháng Dư bị tạm giam thì có một công an tên Dũng đã gọi điện yêu cầu gia đình đến bệnh viện Bạch Mai thăm con. Tại Khoa Hồi sức tích cực, tầng 4 (Bệnh viện Bạch Mai), bà Mai thấy Dư đang trong tình trạng nguy kịch, hôn mê sâu, thân thể sưng phù với nhiều vết bầm tím. Bên Công an chỉ cho biết do Dư bị suy nhược cơ thể nên được đưa vào bệnh viện.

Trong suốt thời gian Đỗ Đăng Dư nằm điều trị tại bệnh viện Bạch Mai, gia đình và người thân liên tiếp gặp phải sự sách nhiễu, yêu cầu giữ kín thông tin về tình trạng của Dư không chia sẻ cho các trang mạng xã hội, các nhà hoạt động nhân quyền khác. Công an sắc phục, thường phục có mặt khắp nơi trong bệnh viện để ngăn chặn việc chụp hình, đưa tin về tình trạng sức khỏe của Dư. Đặc biệt đêm ngày 8/10/2015, một nhóm gồm công an xã, huyện, và thành phố đã đến tận nơi gặp bác trai của Dư để thỏa thuận việc ký vào giấy tờ do công an soạn sẵn, riêng bà Đỗ Thị Mai cũng bị mời làm việc với công an nhằm thuyết phục bà ký vào giấy tạm tha.

19h ngày 10/10/2015, bác sĩ bệnh viện Bạch Mai thông báo cùng gia đình rằng Dư đã chết và ngay lập tức chuyển xuống nhà xác.

Kiểm sát viên thừa nhận ‘ngã giá hạ án tù’

Pháp Luật: “Qua xác minh, VKSND quận 1 thấy rằng kiểm sát viên (KSV) NTC đã vi phạm quy chế ngành. Cơ quan đã họp và đề nghị xử lý kỷ luật. Hồ sơ đề nghị xử lý kỷ luật đã được chúng tôi chuyển đến hội đồng xử lý kỷ luật của Viện Kiểm Sát”. Phó Viện trưởng viện Kiểm Sát quận 1 thành Hồ Mai Trung Thành trả lời Pháp Luật vào chiều 28-9 về việc người dân tố cáo KSV C. ngã giá để hạ mức phạt tù cho một bị cáo trong vụ án do KSV này phụ trách.

Theo ông Thành, KSV C. cũng đã thừa nhận sai phạm. “Ngay khi nhận được đơn tố cáo của người dân, Viện Kiểm Sát quận 1 đã không để KSV này phụ trách vụ án đó nữa nhằm đảm bảo khách quan. Hiện KSV C. vẫn làm việc bình thường, chờ có quyết định xử lý kỷ luật thì sẽ áp dụng” - ông Thành nói thêm.

Cùng ngày, một lãnh đạo Viện Kiểm Sát thánh phố cho biết qua báo cáo của Viện Kiểm Sát quận 1 thì hiện KSV C. đã được phân công làm công tác tổng hợp, không được phân công các công việc nghiệp vụ KSV. “Bước đầu xác minh cho thấy KSV C. chỉ mới điện thoại qua lại chứ chưa nhận tiền. Tuy nhiên, hành vi sai phạm này chắc chắn sẽ xử lý nghiêm, dứt khoát không để xảy ra việc bao che” - vị này nói.

Thừa Thiên Huế: Nhà cầm quyền cưỡng chiếm khu đồi Đức Mẹ của đan viện Thiên An

GNSP (09.10.2015) – Nhà cầm quyền tỉnh Thừa Thiên Huế huy động khoảng 100 công an mặc thường phục lẫn sắc phục ‘bảo kê’ cho lâm trường Tiên Phong và công ty Trách Nhiệm Hữu Hạn Haco Huế lấy khu đất đồi Đức Mẹ của đan viện Thiên An, vào sáng ngày 08.10.2015. Nhà cầm quyền chiếm đất đan viện Thiên An làm khu du lịch

Nguyên nhân xảy ra sự việc là do lâm trường Tiên Phong và công ty TNHH Haco Huế dựng nhiều lều và gấn các bảng ‘trạm quản lý bảo vệ rừng’ xung quanh khu vực đồi Đức Mẹ, thuộc chủ quyền của đan viện Thiên An, mà không được sự cho phép.

Khi xảy ra sự việc, quý đan sĩ của đan viện Thiên An mời nhà cầm quyền xã, huyện, tỉnh, Ban tôn giáo, Hội phụ nữ xã Hương Thủy, công an mặc thường phục lẫn sắc phục... đang có mặt ở đó vào phòng khách đan viện để nói chuyện nhưng họ không đồng ý.

Nghi vấn ngã giá hạ mức phạt tù

Người nhà bị cáo kêu oan và cho biết bị kiểm sát viên phụ trách vụ án nói mướn nhệ tội thì phải có ‘hai trăm’.

LE TRUẬN
Thời kỳ PV Báo Pháp Luật TP HCM, ông Mai Trung Thành, Viện trưởng VKSND quận 1 (TP HCM), cho biết đã nhận được đơn tố cáo kiểm sát viên (KSV) NTC của VKSND quận 1. “Hiện chúng đang làm rõ số cáo này. Trong thời gian chờ làm rõ, chúng tôi hỏi KSV khác thay thế cho KSV C. phụ trách vụ án có liên quan” - ông Thành nói. Trước đó, ông Đào Nhật Quang tố cáo trước khi vụ án Đào Nhật Phú (còn tên ông Quang) được đưa ra xét xử thì có người xưng là KSV phụ trách vụ án gọi điện thoại cho ông Quang ra gọi họ mặc phạt tù.

Người phụ nữ đeo kính đen (thứ hai, tính từ phải qua) là Đào Nhật Phú sai sự công án phường Bành by kết. (Ảnh: Trang Nhung 17-10-2013. (Ảnh: Đào Nhật Phú sai sự công án phường Bành by kết)

Lo “hai trăm” số gì?
Theo kết quả điều tra của Công an quận 1, sáng sáng 17-10-2013, Công an phường Phạm Ngũ Lão (quận 1) kiểm tra một khách sạn trên đường Bùi Thị Xuân thì phát hiện Đào Nhật Phú đang sử dụng một chiếc máy tính có số đăng ma túy sáng hợp công chính người. Phi bị bắt và bị tạm giam vào ngày 17-10-2013. Tính đến nay, Phi đã bị tạm giam hơn hai năm. Các thành của VKSND quận 1 cũng kết luận kể 16-10-2013, Phi có ma túy trong một hợp đồng (thước) của một người mẹ em trước của khách sạn vào giờ 15 trước đồng đồng ai gần thì đang trong “tình” sinh nhật. Từ đó Phi bị truy tố về tội cố ý chiếm sử dụng trái phép chất ma túy với lượng

Tiểu điểm
Sinh ngày 7-4 nhưng làm sinh nhật vào ngày 16-8?
...
+ Về việc tạo mới một tờ máy cho tao biết. Tao tìm cách nói chuyện với tao.
+ Tại ngày mai mới biết được, chỉ bây giờ em có biết gì?
+ Biết việc mới một máy đưa trước năm mươi, chứ có nói đủ hết đâu. Còn nếu mai xử luôn thì sẽ trả lại cho mày đó.
+ Rồi được nói, trời ơi. Rồi như không có đến là bỏ Phi làm khoản 2 này.
+ Vậy chứ sao.

Quý đơn sĩ yêu cầu lâm trường Tiền Phong và công ty TNHH Haco Huế không được dựng lều và gỡ các bảng hiệu này. Nếu như họ không thay đổi, phía đơn viện sẽ lợp tôn che nắng, mưa cho tượng Đức Mẹ và sẽ xây Đài cho Đức Mẹ. Tuy nhiên, bên phía lâm trường không chịu lắng nghe mà vẫn tiếp tục dựng lều, cắm bảng.

Về phía nhà cầm quyền cho rằng, quý đơn sĩ đang làm trái pháp luật khi lợp tôn che nắng, mưa cho tượng Đức Mẹ. “Đây là chuyện giữa đơn viện với lâm trường Tiền Phong nhưng đơn viện làm sai pháp luật nên nhà cầm quyền nói là họ phải can thiệp vào. Những người phụ nữ trong Hội phụ nữ ra sức máng xa xả vào quý đơn sĩ và cho là các đơn sĩ đang làm sai pháp luật’. Cộng tác viên GNSP, có mặt ở hiện trường, tường thuật.

Phần đất bên đồi Đức Mẹ là nơi tranh chấp giữa lâm trường Tiền Phong và đơn viện, nhưng quý đơn sĩ luôn khẳng định đồi Đức Mẹ là thuộc chủ quyền của đơn viện Thiên An.

Đầu năm 2015, để đáp ứng nhu cầu tâm linh của bà con giáo dân sống xung quanh đơn viện, quý đơn sĩ yêu cầu nhà cầm quyền được tu chỉnh đồi Thánh Giá, đồi Đức Mẹ, xây dựng đài Đức Mẹ... nhưng cho đến nay họ vẫn chưa hồi đáp.

Được biết, đơn viện Thiên An có khoảng 107 ha đất rừng thông, do không quản lý hết nên quý đơn sĩ giao rừng thông cho nhà cầm quyền quản lý nhưng không giao đất, tuy nhiên họ đã lật lọng với lòng tham muốn ‘cướp’ đất của đơn viện.

Đơn viện Thiên An là cơ sở của các đơn sĩ chiêm niệm dòng Biển Đức, nằm cách trung tâm thành phố Huế 10km về phía Nam, thuộc tỉnh Thừa Thiên Huế.

Đối với nhà cầm quyền cộng sản, ‘đất đai do nhà nước quản lý’, thông qua các chính sách ‘cải tạo’, dự án đầu tư..., người dân và các cơ sở Tôn giáo bị cưỡng đoạt đất đai ‘hợp pháp’. Tầng lớp ‘địa chủ đỏ’ giàu lên từ đất cưỡng chiếm được, trong khi người dân bị đẩy đến bán cùn, mất đất, mất nhà... Những Núi Thánh Giá ở Châu Sơn, Ban Mê Thuột; Núi Đức Mẹ ở Bỉ Nội, Bắc Giang; Đồi Đức Mẹ Thiên An, Huế; ... bị cướp chiếm với lý do: điểm cao quân sự và xây dựng dự án đầu tư.

(QHT)

Nỗi Buồn Tri Kỷ

Đỗ Mỹ Loan

Người viết làm chi khúc não lòng
Còn ta trĩu nặng mối sầu đông
Lời thơ tri kỷ sao mằn mẫn
Để buổi thu về lại nhớ mong

Thôi nhé người ơi, chớ rũ sầu
Đường đời trăm nẻo lắm thương đau
Duyên xưa chợt phút giây tao ngộ
Bến cũ sân ga đợi chuyến tàu

Nói gì thêm ghen đấng bờ môi
Gặp gỡ nhau chi để ngậm ngùi
Ốc đảo tháng ngày thêm quạnh vắng
Trĩu buồn nước mắt cứ tuôn rơi

Đôi ngả từ đây cách biệt rồi
Chỉ là hư ảnh... đã xa xôi
Quên đi người hỡi, quên đi nhé
Dấu biết từ đây vắng nụ cười!

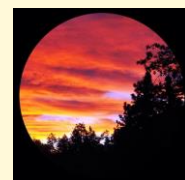
Đêm Gọi Sáng

HOÀNG NHẬN

Hãy lắng nghe đêm gọi dần về sáng
Gió sang mùa vài tiếng lá bông rơi
Căn gác vắng anh tim vào yên lặng
Vây quanh mình là nỗi nhớ chơi vơi

Em có nhớ ngày chia tay cuối cấp
Mắt em buồn nhìn về phía xa xôi
Lời muốn nói ngập ngừng sao không nói
Để bây giờ day dứt mãi không nguôi

Em đã xa cảnh bằng lăng vẫn tím
Phượng còn hồng tươi thắm một màu hoa
Trang giấy trắng vài dòng thư viết vội
Về một người ôm trọn trái tim

VƯỢT BIÊN

Nguyễn Hưng Quốc

Một trong những sự kiện thu hút sự chú ý của thế giới nhiều nhất trong mấy tuần lễ vừa qua là làn sóng tị nạn từ Syria, Iraq và một số quốc gia khác ở Trung Đông tràn đến châu Âu.

Thật ra, hiện tượng người Trung Đông vượt biên để tránh những hậu quả khốc liệt của các cuộc nội chiến đẫm máu trong nước họ không phải là điều gì mới mẻ. Chỉ riêng tại Syria, trong hơn bốn năm vừa qua, đã có trên bốn triệu người vượt biên để tị nạn tại các quốc gia láng giềng, như Thổ Nhĩ Kỳ (gần 2 triệu), Lebanon (trên 1 triệu), Jordan (trên 600.000), Ai Cập (hơn 130.000). Oái oăm nhất là, bị đẩy vào đường cùng, hơn 250.000 người Syria chạy cả sang Iraq, nơi cũng đang có nội chiến như nước họ. Tuy nhiên, làn sóng tị nạn ấy chỉ thực sự đánh động dư luận khi, gần đây, cả hàng triệu người tràn đến châu Âu, đặc biệt là Áo và Đức. Người ta xem đó là cuộc khủng hoảng di dân lớn nhất thế giới kể từ sau chiến tranh thế giới lần thứ 2.

Nguyên nhân dẫn đến làn sóng tị nạn ấy tương đối dễ thấy: Một là những cuộc nội chiến tàn khốc ở quốc gia họ; hai là, sự đe dọa của lực lượng Nhà nước Hồi giáo (IS), vốn vô cùng tàn bạo, đặc biệt với những người không phải tín đồ của Hồi giáo. Trong bài này, thay vì đi sâu vào các nguyên nhân ấy, tôi chỉ tập trung vào những phản ứng của thế giới trước làn sóng tị nạn. Trừ nước Áo và đặc biệt, nước Đức vốn rất hào hiệp khi tuyên bố có thể nhận đến 800.000 người tị nạn (trên thực tế họ đã nhận gần nửa triệu), phản ứng của hầu hết các quốc gia khác là dè dặt. Nhiều quốc gia ở châu Âu, đặc biệt là Đông Âu, chủ trương dứt khoát: Không nhận cho người nào định cư cả. Một số quốc gia khác, kể cả Mỹ và Úc, nhận người tị nạn một cách khá miễn cưỡng,

chủ yếu do sức ép của dư luận. Lý do, khá dễ hiểu: Người ta sợ Hồi giáo.

Lâu nay, dưới mắt quần chúng khắp nơi, Trung Đông đồng nghĩa với Hồi giáo; và từ sau biến cố ngày 11 tháng 9 năm 2001, người ta xem Hồi giáo đồng nghĩa với khủng bố. Cho phép người Trung Đông định cư trong nước mình, do đó, đồng nghĩa với việc chấp nhận thật nhiều rủi ro. Đó là lý do tại sao chính phủ Úc, sau khi công bố quyết định nhận khoảng 12.000 người Trung Đông, nói xa nói gần: chủ yếu chỉ nhận những người theo Thiên Chúa giáo. Có lẽ nhiều quốc gia Tây phương khác cũng chủ trương tương tự tuy người ta không dám nói thẳng ra vì sợ mang tiếng là kỳ thị.

Điều đáng đề ý là ngay những người Việt Nam cũng có cảm giác không thoải mái. Trên các diễn đàn mạng, quanh các cuộc trao đổi về làn sóng tị nạn người Trung Đông trong mấy tuần vừa qua, tôi thấy hầu hết đều sợ, một lúc nào đó, chính những người xin tị nạn ấy sẽ trở thành những tên khủng bố trên đất nước từng mở rộng vòng tay đón nhận họ. Người ta cũng cố sự lo sợ ấy bằng cái tin nghe nói là do chính lực lượng Nhà nước Hồi giáo tung ra: có ít nhất 4000 người của họ len lỏi trong số những người tị nạn ấy. Những sự lo sợ như thế cũng không có gì đáng ngạc nhiên. Thứ nhất, cộng đồng người Trung Đông theo Hồi giáo ở Tây phương là cộng đồng ít có khả năng hội nhập vào quốc gia mới và văn hoá mới nhất. Ở đâu họ cũng có khuynh hướng hình thành những ghetto khép kín, biệt lập với ngôn ngữ riêng, tôn giáo riêng, cách sống riêng, với những bảng giá trị riêng nhiều khi trái ngược hẳn với các bảng giá trị phổ biến ở Tây phương. Thứ hai, lâu nay, hầu hết các cuộc khủng bố ở Tây phương đều gắn liền với những người Hồi giáo gốc Trung Đông. Như ở Úc, chẳng hạn. Chưa xảy ra một cuộc khủng bố lớn nào, nhưng tất cả các nghi phạm bị bắt trong giai đoạn chuẩn bị khủng bố đều cho thấy họ đều là người gốc Trung Đông và theo Hồi giáo. Trước, họ tìm mọi cách để xin được định cư tại Úc, rồi xin vào quốc tịch Úc. Nhưng sau khi đã được ở lại và đã được vào quốc tịch, những người ấy lại tuyên truyền những luận điệu thù ghét nước Úc và chống lại nước Úc, khuyến khích những người đồng đạo nổi lên giết hại những người Úc khác. Chuyện tương tự cũng xảy ra ở nhiều nơi. Tham gia cuộc khủng bố tại Mỹ vào ngày 11 tháng 9 năm 2001 có nhiều người Hồi giáo, như Muhammad Atta, Ramzi bin al-Shibh, Ziad Jarrah, Said Bahaji và Marwan al-Shehhi từng sinh sống lâu năm ở Đức. Những kinh nghiệm ấy khiến không những chính phủ mà cả người dân đều dậm dặt.

Tuy nhiên, nhiều người khác lại lý luận ngược lại: Đó chỉ là một thiểu số. Một thiểu số cực kỳ ít ỏi. Lại lấy Úc làm ví dụ. Trong khoảng gần 300.000 người Trung Đông hiện định cư tại Úc (phần lớn là người Lebanon, người Ai Cập và người Iraq), có bao nhiêu người thực sự dính líu đến các cuộc khủng bố? Tối đa là vài ba trăm người. Có nên vì một thiểu số ít ỏi như vậy mà ngoảnh mặt trước những sự cùng khổ của hàng triệu người còn lại?

Nhớ, cách đây gần 40 năm, khi làn sóng tị nạn người Việt đổ tràn ra thế giới, trong dư luận cũng có nhiều ý kiến trái ngược, nhưng cuối cùng, như chúng ta đã thấy, ở rất nhiều quốc gia, đứng đầu là Mỹ, Canada và Úc, lòng nhân đạo đã thắng. Trong suốt mấy chục năm vừa qua, cộng đồng người Việt tị nạn ở Tây phương càng ngày càng lớn mạnh và có nhiều đóng góp cho quốc gia nhận họ định cư. Nhưng những góc tối cũng không ít: Một số người sa vào con đường mua bán cần sa và ma tuý làm hại biết bao nhiêu người khác. Nhưng có thể vì cái thiểu số ít ỏi ấy mà phủ nhận những mặt tích cực của cả cộng đồng?

Cộng đồng, bất cứ là cộng đồng nào, kể các các cộng đồng tị nạn, đều bao gồm nhiều người, trong đó có người tốt và kẻ xấu. Trước hiện tượng cả triệu người bỏ hết tài sản và cả quê hương, bất chấp nguy hiểm, vượt biên ra ngoài xin tị nạn, chúng ta có nên vì bị quá ám ảnh trước nguy cơ một số phần tử xấu và quá khích nào đó mà thành ra dửng dưng?

Tôi nhớ, khi làn sóng người Việt vượt biên tràn ra thế giới, dù nhiều người có ít nhiều lo ngại, nhưng nói chung, thế giới đã mở rộng vòng tay tiếp nhận cả triệu người tị nạn. Bản thân tôi, năm 1985, vượt biên đến Indonesia; chỉ sáu tháng sau, được định cư tại Pháp. Quá trình làm giấy tờ định cư thật dễ dàng và chóng vánh. Không ai hỏi tôi theo đạo gì. Cũng không ai lo sợ tôi trở thành một kẻ ăn bám xã hội hoặc buôn bán những thứ quốc cấm. Không có ai cả. Tôi biết ơn những tấm lòng hào sảng của mọi người không những đối với bản thân mình mà còn đối với những người Việt Nam cùng vượt biển như mình nói chung.

Bởi vậy, riêng tôi, một mặt, tôi vẫn lo lắng trước các nguy cơ khủng bố do một số người Hồi giáo cực đoan gây ra tại Úc cũng như ở tất cả các quốc gia khác; mặt khác, tôi vẫn xúc động khi nhìn thấy hình ảnh những người tị nạn bất hạnh chết trên biển, xác trôi giạt vào bờ, và tôi nghĩ việc cứu giúp những người vượt biên từ Trung Đông là điều nhân đạo và hết sức cần thiết.

Đêm Ngồi Nghe Tiếng Chim Trên Biển

Trần Trung Đạo

*Đêm ngồi nghe tiếng chim trên biển
Chợt nhớ ngày ra cửa Vũng Tàu
Một cánh chim chiều theo đưa
Tiến vô tình ... cũng thấy xót xa đau*

*Đừng theo, chim nhỏ, đừng theo nữa
Rồi sẽ như ta lạc lối về
Ta như ngựa bỏ đời hoang dã
Quay nhìn mờ mịt dấu sơn Khê*

*Từ nay cánh hạt vàng xa khuất
Chân trời kỷ niệm trắng mênh mông
Xung quanh chỉ một màu mây nước
Cách một trùng dương, vạn nỗi lòng*

*Bỗng dưng ta mộng làm mây trắng
Rớt xuống quê hương những giọt sầu
Đêm nay mẹ có ngồi than khóc
Nước mắt xin làm mây trắng bay*

*Đêm ngồi nghe tiếng chim trên biển
Như tiếng thu xưa thổi lá vàng
Lòng ta mấy độ vàng như lá
Từ buổi xa người trên bến sông*

*Ở đây ta sống đời khinh bạc
Sớm tối đi về một cõi riêng
Cả một sơn hà ta nở bỏ
Sá gì chỉ một trái tim em ...*

Lạnh...

Trinhcamle

*Cơn bắc đi qua sao quá lạnh lùng
Người ta lạnh còn mình nghe rét buốt
Có trách đâu gió lạnh chừng ve vuốt
Cho ta mình cùng một cái lạnh chung*

*Người ở kia giữa mùa lạnh tái tê
Ta nơi đây lạnh còn vây tứ phía
Giữa rét lạnh giữ vững lòng ân nghĩa
Bước về nhau tay nắm... lạnh đầu hề*

Tìm Ân Nhân

Lts. Làn sóng người tỵ nạn hiện nay là đề tài thời sự được các cơ quan truyền thông loan tải hằng ngày. Nhìn người ngấm đến ta, chúng ta những người tỵ nạn của năm xưa cũng cùng chung số phận, nhưng theo thời gian nay chỉ còn là kỷ niệm. Nhưng, kỷ niệm khó phai bởi đây là lễ sống. Lễ sống ấy đã được thố lộ qua một lá thư điện tử (email) của độc giả Trương Văn Thanh muốn nhờ qua phương tiện báo VNNS để tìm những vị ân nhân đã cứu sống trên đường vượt biển hồi năm 1976. Dưới đây là hai tấm ảnh được chụp trên nội san của hãng tàu Koopvaardij. Độc giả Trương Văn Thanh và cô Kim Le hy vọng qua đây có thể tìm được những vị ân nhân đã cứu mạng trên đường tìm tự do của mình. Quý đồng hương nào biết được thông tin này, xin liên lạc về tòa soạn. Thành thật cảm ơn.

22 Interview

Wie haalden Kim Le

Bijna veertig jaar nadat ze met haar familie werd opgepikt uit de Zuid-Chinese Zee zoekt Kim Le Cao contact met de Nederlandse bemanning aan wie ze misschien haar leven dankt. Wie herkent de Nederlanders op deze foto's?

'Ik was zelf nog geen drie jaar', vertelt Kim Le Cao, het meisje dat op de zwart-witfoto tussen haar vader (linksonder) en haar ietwat boos kijkende zus in zit. Ze heeft daardoor geen actieve herinneringen aan de vlucht en kent alleen de feiten en verhalen uit de tweede hand.

Wat de inmiddels 42-jarige Amsterdamse over haar redding weet is dit: 'Wij waren met onze familie en een groep vrienden, in totaal een man of dertig, op de vlucht voor het communistische regime, waartegen mijn vader nog had gevochten. We waren van plan om met de vissersboot van mijn vader naar Maleisië te varen, maar het liep anders. Na een dag of vijf op zee

Vietnamese bootvluchteling zoekt contact met haar

PensioenKompas 23
Koopvaardij

in 1976 uit het water?

zijn we door een Nederlands schip opgepikt en naar een opvangkamp in Japan gebracht. Na enkele maanden konden we als vluchtelingen in Nederland terecht, eerst in een opvangcentrum in het Friese Earnewoude, vervolgens kregen we een woning in Leeuwarden. De Nederlandse opvang was heel royaal. Er was veel empathie voor Vietnamese vluchtelingen. De Vietnamoorlog was natuurlijk ook vrij overzichtelijk, heel anders dan nu met de oorlogen die om religie draaien of de situatie rond de economische vluchtelingen.'

Haar ouders zijn nooit op zoek gegaan naar degenen over wie ze wel voortdurend met veel dankbaarheid praten. Ze weten zeker dat het een Nederlands schip was. Ze menen te weten dat het olie vervoerde en op

weg was naar Australië, maar dat is niet zeker. 'En mijn moeder heeft vooral veel herinneringen aan één bepaald bemanningslid dat ons heel goed heeft geholpen.'

De naam van het schip, van de maatschappij of van één van de bemanningsleden weet ze echter niet. 'Hun enige prioriteit was overleven', verklaart Kim Le Cao. 'Inmiddels ben ik natuurlijk opgegroeid in Nederland, heb de Nederlandse mentaliteit, mijn hele leven is hier. Ik ben een paar keer terug geweest in Vietnam, maar ik herken daar niets. De afgelopen jaren is bij mij toch het verlangen gegroeid om meer te weten over die vlucht en over onze Nederlandse redders. Door hun toedoen ben ik hier terechtgekomen.'

Nederlandse redders

De lange vrouw op de zwart-witfoto, de man linksachter, de bemanningsleden op de kleurenfoto, en niet te vergeten degene die de foto's indertijd maakte en deze waarschijnlijk naar het opvangcentrum heeft opgestuurd: ze moeten toch herinneringen hebben aan dit avontuur, dat zich tussen mei en juli 1976 heeft afgespeeld? En ze moeten te herkennen zijn door lezers van dit blad.

Mocht de zoektocht slagen en de bemanningsleden stellen contact op prijs, dan zou Kim Le Cao hen na al die jaren graag ontmoeten.

Iedereen met tips of informatie kan mailen naar servicedesk@koopvaardij.nl

Có Phải Tây Hồ

*Tây Hồ có phải? quá ưa nhìn
Bao phủ cây xanh thật quá xinh
Mây nước tương đồng trông kỹ xảo
Gió lùa sóng gợn thấy lung linh
Vàng hồng điểm nhẹ thêm màu sắc
Đàn Ngỗng bơi nhanh bơi đẹp tình
Cảnh trí Hòa Lan nơi xứ lạnh
Đầy đà khiêu gọi buổi bình minh*

HTN 2015

Sức mạnh của truyền thông lề dân

Trong thời gian vài năm qua, chúng ta đã chứng kiến sức mạnh của sự bùng nổ thông tin mà mạng Internet nói chung và mạng xã hội Facebook nói riêng chuyển tải. Sức mạnh đó có được chính là nhờ hệ thống truyền thông không chính thống, mà có nhiều người gọi là truyền thông lề trái, hay truyền thông lề dân. Truyền thông lề dân là tập hợp những thông tin của người dân đưa ra và chia sẻ trên hệ thống Internet, mà nòng cốt là những người tham gia vào phong trào dân chủ Việt Nam thực hiện và định hướng.

Về mặt kỹ thuật, không ai nghi ngờ vào sức lan tỏa nhanh, mạnh mẽ và rộng khắp của hệ thống Internet, mạng xã hội Facebook ở Việt Nam hôm nay. Nhưng sức mạnh của truyền thông lề dân có được là do đâu? tức là những yếu tố nào đã tác động đến nhận thức của xã hội và tạo ra những sự chuyển biến tích cực chỉ trong một thời gian ngắn như vậy? chúng ta sẽ xem xét và phân tích thông qua hai sự việc đánh dấu chuyển biến tích cực do truyền thông lề dân đem lại. Đó là việc tỷ phú ve chai nhật được 5 triệu yên Nhật Bản trình báo và vụ việc chặt hạ, tàn sát cây xanh ở Hà Nội.

Điều đầu tiên, sức mạnh của truyền thông lề dân có được là do thông tin được chuyển tải chứa đựng sự thật. Sự thật chính là sức mạnh trong xã hội toàn trị cộng sản ở Việt nam, nơi sự thật bị bưng bít và bóp méo. Sống trong xã hội cộng sản, mới chỉ cách đây dăm năm thôi, tất cả đều phải thừa nhận, đó là xã hội bưng bít thông tin, bưng bít sự thật và đối trá khủng khiếp. Sự đối trá như bóng đêm bao phủ cả một xã hội. Nhưng từ khi có Internet, nhất là từ khi có mạng xã hội Facebook, thì sự thật đã được chia sẻ, chuyển tải và được tôn vinh. Sự thật như ánh sáng mặt trời xua tan màn đêm đối trá trong xã hội toàn trị cộng sản.

Sức mạnh của truyền thông lề dân có được là do thông tin được chuyển tải chứa đựng sự thật. Sự thật chính là sức mạnh trong xã hội toàn trị cộng sản ở Việt nam, nơi sự thật bị bưng bít và bóp méo

Trở lại với hai sự việc nêu trên, sự thật là chị Hồng (người được gọi là tỷ phú ve chai) đã nhật được 5 triệu yên Nhật và trình báo với cơ quan công an. Sự thật này khi được chuyển tải trên mạng xã hội đã đóng đinh vào sự kiện, không thể thay đổi, bóp méo được nữa. Chúng ta từng biết đến những sự bóp méo kỳ lạ của sự thật như chánh thanh tra sở Y tế Kon-Tum, bỏ cuốc vào đầu một phụ nữ sau đó biến thành việc giơ cuốc lên chẳng may va phải đầu người dân; hoặc vụ việc hai phó giám đốc sở Nội vụ và Ngoại vụ tỉnh Bình Phước choảng cốc bia vào đầu nhau biến thành nâng cốc chúc mừng không may va vào đầu chảy máu... vụ việc tàn sát, chặt hạ cây xanh ở Hà Nội tính chất hơi khác một chút, đó là sự thật được phanh phui sau những đối trá của các cơ quan công quyền: chặt cây còn khỏe, tốt, chứ không phải cây sâu, mọt; số lượng cây chặt trong mấy ngày là 2000 cây, chứ không phải 500 cây; cây trồng mới thay thế là cây Mỡ, chứ không phải Vàng Tâm như họ nói...

Yếu tố không kém phần quan trọng trong truyền thông lề dân được chia sẻ và chuyển tải, đó là chân lý, là những nhận thức đúng đắn, là cách thức giải quyết hợp lý hợp tình. Khi có một thẩm phán, đưa công khai cách thức giải quyết vụ việc của người phụ nữ nhật được 5 triệu yên bằng các quy định pháp luật, hoàn toàn không dính dáng gì tới cơ quan công an, thì dư luận, mọi người mới hiểu được đáng ra đã được giải quyết hết sức đơn giản thông qua Nghị định số 96/2009 về việc xử lý tài sản bị chôn giấu, chìm đắm...do sở tài chính thành phố (tỉnh) tiếp nhận và xử lý. Như vậy, với những nhận

thức đúng, cách giải quyết hợp lý hợp tình, được đông đảo dư luận ủng hộ, cuối cùng vụ việc cũng đã được xử lý theo hướng tích cực cho người phụ nữ bán ve chai.

Sự quan tâm đông đảo của cộng đồng mạng, ủng hộ sự thật, chân lý và tình người là yếu tố quan trọng không thể thiếu của truyền thông lề dân. Trong cả hai vụ việc, chị bán ve chai nhặt được tiền và vụ tàn sát cây xanh ở Hà Nội, sự quan tâm theo dõi sát sao của cộng đồng mạng là yếu tố quan trọng, là sức ép đối với các cơ quan chức năng khi giải quyết vụ việc. Sự bàn luận, tranh cãi trên không gian mạng càng làm tăng uy thế của sự thật, của chân lý cũng như tình người lên một tầm cao mới. Và chúng ta đều đã thấy, các cơ quan chức năng, nhà cầm quyền Việt Nam đã không thể bất chấp dư luận để ra những quyết định có lợi cho mình, đẩy người dân về phần thiệt thòi nữa.

Yếu tố không kém phần quan trọng trong truyền thông lề dân được chia sẻ và chuyển tải, đó là chân lý, là những nhận thức đúng đắn, là cách thức giải quyết hợp lý hợp tình

Những tin mừng vừa được loan ra trong mấy ngày qua, chị ve chai sẽ được nhận lại số tiền 5 triệu yên nhặt được do không có ai chứng minh được sở hữu hợp pháp. Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội đã ra kết luận thanh tra vụ việc vi phạm trong chặt hạ, tàn sát cây xanh ở Hà Nội. Mặc dù, trong quyết định thanh tra còn nhiều điều chướng tai, gai mắt (ví dụ kết luận không có lợi ích nhóm, tham nhũng trong vụ việc), hoặc việc xử lý chắc chắn sẽ không động chạm đến những kẻ chủ mưu, thực tế đứng đầu vụ việc nhưng như thế cũng là một thắng lợi quan trọng của truyền thông lề dân. Cũng cần nói thêm rằng, thắng lợi của vụ việc ngăn chặn tàn sát cây xanh có công lao rất lớn của người dân yêu cây xanh thủ đô, và những người thuộc phong trào dân chủ Việt Nam, có những người đã phải đổ máu cho sự việc này.

Không thể không nhắc tới một yếu tố bị chìm lấp, nhưng vô cùng quan trọng. Đó là sự công khai thông tin. Đây là yếu tố bị chìm lấp, bởi vì khi thông tin được đưa lên không gian mạng, đương nhiên thông tin đó được công khai ngay lập tức. Chúng ta biết rằng, công khai hóa là một yếu tố quan trọng của tiến trình cải tổ ở Liên Xô cũ, đưa tới sự sụp đổ của chế độ cộng sản Liên Xô trước đây. Ngày nay, công khai là yếu tố đương nhiên, chỉ bằng một cú click con chuột máy tính mà thôi./.

Hà Nội, ngày 22/5/2015

N.V.B

CHÚC MỪNG

Tòa soạn báo Việt Nam Nguyệt San hân hoan chúc mừng tân khoa Michael Trinh, thứ nam của ông bà Trịnh Quang Cường, người Việt tỵ nạn cộng sản định cư tại Nieuwegein, vừa hoàn tất chương trình học Bachelor ngành Thương Mại và Nghiên cứu Thị Trường tại trường Cao Đẳng Amsterdam, học vị Cử Nhân (bacalaureus). Michael Trinh, B

Thân chúc Michael tiếp tục thành công trong chương trình Master trong thời gian sắp tới.

Chuyện vui bên này**Ngẫu hứng lý “Phim Tàu”**
(...tiếp theo kỳ trước)

* * *

Cái thời khi xưa là vậy, còn thời bây giờ đã đổi khác sau mười năm phim Hồng Kông rất là tiến bộ, màn ảnh rõ ràng, giọng nói chuyển âm ra tiếng Việt càng thêm hay. Nghe tiếng nói mà cứ tưởng đang coi phim Việt Nam.

Nhiều loại phim: xã hội đen, tình cảm, ... cho đến thời Thượng Hải, kiếp hiệp và cả phim tình cảm Đài Loan tràn ngập căn nhà. Nhất là phim tình cảm Đài Loan trong nhà càng thêm thâm. Tiếng khóc nỉ non, rên thảm suốt ngày. Hết Nàng khóc rồi tới Chàng, hết Chàng rồi tới Mẹ già, hết Mẹ già rồi tới con. Cái cảnh thê lương làm đầu óc tôi nặng như búa bổ. Chỉ nghe tiếng khóc thôi làm tôi cũng phát mệt phải vào phòng nằm nghỉ sớm.

Nhưng Nàng mỗi lần coi “nhưng vui sao nước mắt lại trào”, mấy miếng giấy lau miệng trên bàn Nàng chùi sạch không còn cái nào. Nàng vừa coi vừa chất lười thương tâm, con mắt sưng đỏ. Tôi gọi mấy lần đi ngủ mà Nàng đâu có nghe rồi thút thít một hồi mới nói:

- Anh ngủ trước đi, em coi hết cuốn này là em đi ngủ liền.

Biết cơn ghiền của Nàng đang lên cơn, tôi đành lủi thủi bước vô phòng, tiếng khóc ở ngoài cứ văng vẳng bên tai. Tôi không thể nào ngủ được, nằm trong phòng mà ở bên ngoài phòng khách thỉnh thoảng nghe tiếng đập bàn cái “bốp” miệng chửi rủa om sòm, chửi xong lại thút thít... Tôi nghe mà không hiểu rõ tiếng khóc từ trong cái tivi hay tiếng khóc của Nàng.

Làm được bao nhiêu tiền, Nàng cũng cho người thuê phim hết. Danh sách phim thì dài như số Táo quân. Nàng đánh dấu kỹ lưỡng, phim nào đã coi xong rồi đều đánh dấu thập màu đỏ. Nàng mượn không chưa bộ nào, bất kể loại phim gì, tựa đề càng hay càng lôi cuốn túi tiền càng nhiều. Có phim nhìn tựa đề trông rất hấp dẫn, nhưng khi xem xong câu chuyện thì lãng nhách, chẳng ra gì ! Biết dở mà Nàng vẫn chăm chú coi say mê không biết mệt, từng tên tài tử Hồng Kông cho đến Đài Loan. Nàng thuộc lòng vanh vách, tiểu sử và đời sống của họ ở ngoài đời ra sao. Nàng thuộc lòng trong bàn tay còn hơn giòng họ Nguyễn của tôi nữa. Hằng tuần phim gởi đi, phim gởi lại liên tục. Dường như ngày nào mà không có phim để coi, chỉ khi Nàng th1ược khuya nhiều quá bị “tẩu hỏa nhập ma” mà mang bệnh, lúc đó

tôi mới được hưởng giờ phít riêng tư mà ngồi nghe nhạc.

Nhiều khi tôi không hiểu nổi, đã mười mấy năm rồi chứ bộ ít ỏi gì. Từ thời con gái xuân xanh bây giờ đã trở thành bà mẹ da bụng nhăn nheo, có ba đứa con rồi mà Nàng vẫn chưa tởn phim Tàu hay sao?

Đám tài tử này cứ biến đi, thì đám tài tử mới lại xuất hiện, cứ như thế biết chừng nào mới hết cảnh “đêm buồn tình lẻ”. Đành rằng tôi biết Nàng mê phim từ hồi tôi theo Nàng, nhưng đâu có ngờ Nàng càng coi càng đổi tánh.

Có một hôm tôi tình cờ ngồi coi phim chung với Nàng và lũ con cũng ngồi bên cạnh. Mấy đứa nhỏ cũng mê phim như má nó. Không biết chúng nó có hiểu nhiều tiếng Việt hay không ? Thỉnh thoảng thấy tụi nhỏ cười. Trong lòng tôi cũng mừng thầm, nhờ mấy cuốn phim mà giúp cho tụi nhỏ hiểu thêm tiếng Việt. Tôi dò ý hỏi:

- Tụi con có hiểu họ nói gì không mà cười ?

Tụi nhỏ trả lời tình bơ:

- Con thấy mà cười cũng bắt chước cười theo.

Tôi lắc đầu thất vọng nhìn đám con tương lai, chắc sau này cũng giống như má nó gây giờ. Coi chừng một đoạn nữa, tới cảnh người Mẹ đang bệnh gần chết nằm trên giường. Những lời trần trối buồn thảm trước khi lìa trần. Đám con nhỏ đang đứng bên cạnh giường ôm người mẹ khóc lóc, kể lể. Lúc ấy, bên cạnh tôi, bốn má con cũng ôm nhau mà khóc lu bù. Khóc xong tôi đưa mấy cái giấy lau miệng cho bốn má con lau nước mắt. Tôi không chịu nổi cái cảnh khủng khiếp, ba trợn như vậy. Tôi hét lên:

- Tụi bây khóc đã chưa ? đi ngủ hết.

Đám con tôi lật đật đứng dậy bỏ đi. Trước khi đi còn “chơi” tôi một câu cho bỏ ghét:

- Ba ! “không thành vấn đề”.

Thiệt là hết ý kiến. Trước khi đi tụi nó còn luyên tiết, vừa bước vừa quay đầu lại nhìn. Khi đám con vô phòng hết, lúc đó Nàng bắt đầu “dần” tôi kịch liệt:

- Sao anh vô duyên dữ dzậy, con nó cảm động thì nó mới khóc chứ ! Chẳng lẽ thấy cái cảnh buồn thảm mà anh bắt tụi nó nói cười hay sao ?

Tôi đâu có chịu thua “điếc đâu sợ súng” “dũa” lại:

- Em mới là vô duyên. Đó là phim chớ có phải em sắp chết đâu mà tụi nó khóc như cháy nhà.

- Anh trù em chết sớm hả, để anh rảnh đi theo bà khác phải không ?

Nói tới đây Nàng càng rống bạo làm cho tôi hoảng tinh thần, chưa kịp chống đỡ, Nàng “sổ” một tràng như súng đại liên:

- Tôi biết cái bản mặt của anh quá mà! Anh chê tôi già không còn ngọt nước nữa, anh ham của lạ muốn rước con mẹ khác vào nhà ở với anh rồi

tổng mẹ con tôi ra khỏi nhà chứ gì ? Nếu tôi có chết hay ra đi cũng không sao ! Nhưng chỉ thương mấy đứa nhỏ bị cái con chần tinh, gấu ngựa đay nghiến, đánh đập. Thiệt anh là đồ “bất nhân, bất nghĩa” mà. Tôi chẳng khác nào giống như mẹ con của bà Phóng trong phim. Chắc tôi chưa chết mà còn nằm trên giường thì anh đã trốn đi mất biệt rồi. Biết rõ cái bản mặt anh bây giờ như vậy, hồi đó tôi không thèm nghe những lời dụ ngọt của anh, cho anh ở giá cho biết !

- Anh có nói gì đâu mà em gài số tới, số de làm anh chóng mặt. Anh trừ em chết hồi nào, đừng có ngậm máu phun người ầu. Chỉ có một bà là anh đã tái mặt rồi. Rước thêm một bà mê phim như em nữa chắc anh vô nhà thương điên nằm sướng hơn. Thôi nín đi đừng có khóc nữa, coi như là anh không có nói “người không biết là không có tội”.

- ừ ! Tha cho anh đó, ít ra cũng có một chút tâm hồn của tài tử Hồng Kông ;
Biết huyết đạo của Nàng, trong lúc cấp bách, tôi chỉ dùng “nhất dương chỉ” là Nàng vui vẻ lại ngay.

* * *

Câu chuyện còn chưa hết đâu ! Còn phim Tàu thì tôi còn phải khổ dài...dài... phim “Đá-Lát (Dallas)” hay “Đi nát ty (Dynasty)” chiếu mấy năm rồi cũng vẫn tuồng, chớ phim Tàu chỉ “tét Congo” mới hết, trừ khi Nàng ấn tích giang hồ hay lên chùa nhập pháp “Nga Mi” trở thành “Sur Thái” thì lúc đó tôi mới bớt phiền não.

Hồi xưa lãnh tiền thất nghiệp tạm uống nước lạnh, ăn mì gói trừ cơm. Nếu dư chút đỉnh trút hết tiền để mượn phim. Được một cái đầu máy là mừng hết lớn, tiền đâu mà mua cái đầu máy video thứ hai để coi cho bớt nóng máy. Đành phải dùng máy quạt thổi bớt cho nguội. Còn thời nay hai vợ chồng đi làm tiền bạc cũng rủng rĩnh, có tiền trong túi Nàng năn nỉ tôi ra ngoài tiệm rước cái của nợ về nhà. Cái máy hiện tại chỉ chiếu một hệ thống “panh (pal)” gặp phim đầu dài ra thì coi không được. Hơn nữa ở Hòa Lan bây giờ có bán đầu máy video “Anh-tê-hết-xê (NTSC)” cũng nhiều. Tiếc rẻ mấy cuốn phim đầu hệ “Anh-tê-hết-xê” của bạn bè cho mượn mà coi hỏng được. Nhiều đêm Nàng nằm mà ngủ hỏng được, cứ lẩn qua lẩn lại cặp mắt mở thao láo nhìn trần nhà mà đăm chiêu suy nghĩ. Tưởng Nàng buồn chuyện gì, tôi hỏi han:

- Có tâm sự à ! Chuyện gì mà anh thấy mấy hôm rày em cứ suy nghĩ, chắc mới nhận thư nhà không được vui hả ?

- Đâu có, em nằm tính thử số tiền tháng này. Nếu mua hai đầu máy với cái tivi mới không biết có thiếu hụt gì không ? Hơn nữa, sợ anh la. Em không dám nói, muốn làm gì cũng phải hỏi ý kiến anh trước, em đâu dám tùy tiện mua đại.

- “Coi như em còn biết điều”. Nhưng mà em uống nhầm thuốc gì ? mà đòi thay đổi toàn bộ từ trên xuống dưới. Một cái video không đủ sao mà còn muốn hai cái? Tiền anh đi lượm ngoài đường hay đi móc túi người ta chắc!?

- Anh yên chí đi, em tính mấy bữa nay rồi, trả tiền nhà tháng này, cộng thêm mấy thứ linh tinh mình cũng dư vài ngàn. Nếu còn thiếu thì mượn trước rồi trả góp hàng tháng cũng được.

- Em tính nghe dễ qua hén! Bao nhiêu tiền dành dụm, em mua hết chắc em cho cả nhà húp cháo, các con phải nhịn đói đi học chắc!?

- Chỉ mua có chút ít mà anh tả sao thê thảm quá! Em tính rồi, đầu vào đó. Miễn sao nhà mình cũng ăn uống đàng hoàng. Có thuốc cho anh hút, có bier cho anh uống. Anh khỏi bận tâm, đã chơi thì chơi tới bến luôn!

- Thôi được, vợ chồng mình “có máy cùng coi, có phim cùng hưởng”, mà nè! Một cái máy cũng coi có sao mà em đòi mua tới hai cái lận?! Còn nữa, cái tivi có tội tình gì mà em đòi đổi?

Biết tôi bắt đầu xiêu lòng, Nàng ngēm miệng cười tình tứ xoay qua ôm tôi vào lòng rồi dùng chiến thuật “thiên la địa võng”. Tôi chưa kịp phản ứng, Nàng chơi tiếp “mê hồn trận”.

- Đúng là anh cù lằn. Nếu mua video có hệ thống “Anh-tê-hết-xê” làm sao cái tivi của mình coi được? Phải mua đa hệ, còn một cái đầu máy coi riết nó cũng nóng chứ anh! Nếu hư sớm phải mua thêm có phải tốn tiền không!? Chi bằng mua luôn hai cái một lượt, coi qua coi lại, cái này nóng thì mình coi cái khác. Anh tính đầu bằng em tính. Thôi em “thưởng” cho anh rồi ngủ ngon. Ngày mai thứ bảy, anh và em đi mua.

Tôi đành gật đầu ưng thuận, chớ cái mẽ này con mẹ mà không mua được, tối nào ngủ cũng ám ức, mắt mở thao láo nhìn lên trần nhà, thì sẽ có ngày con mắt cũng lợt trông ra ngoài.

* * *

Mua được dàn máy mới có đủ hệ thống. Phim chiếu dài hay chiếu ngắn cũng được. Nàng thích thú sướng tê người. Bắt đầu mở chiến dịch đi sưu tầm phim càng bạo hơn, đúng là “ngưu tầm ngưu, mã tầm mã”. Một hôm ăn uống xong, Nàng bận mê phim vì tới hồi khúc phim đang gay cấn, hồi hộp. Nàng nhờ tôi rửa chén dùm, khi ở dưới bếp thì nghe ở trên phòng khách có tiếng la giận dữ của Nàng:

- Đúng! Đâm chết nó đi, đồ con đĩ ngựa, cái con hồ ly tinh, nhìn cái mặt trét phấn thoa son, dùng sắc đẹp đi quyến rũ người ta, cái “ngũ” này mà không đánh te tua, không xé rách quần áo lôi xềnh xệch ra ngoài đường cho thiên hạ nhìn thấy cho biết nhục, cho chừa cái tật phá tan hạnh phúc người khác, không khéo cũng có ngày thấy chồng mình đập trai chắc cũng không tha.

Chưỡi một hồi, chưa đã cái miệng, sẵn chiếc dép dưới chân, Nàng ném ở đâu tôi nghe một cái bốp, chưa đã nư, Nàng phụ họa tiếp cho cái bà vợ đang đánh ghen ở trong phim.

Trời ơi! Chưa chi bà đã động lòng từ bi, nghe nó dùng kế “điệu hồ ly sơn”, bà đã dừng tay lại. Nó hả! Tui coi từ đầu đến cuối. Nó chỉ biết ăn không ngồi rồi, xách cái “bửu bối” đi phá tan biết bao hạnh phúc của gia đình người ta. Đánh nữa đi bà. Thấy cái mặt ngựa hứng của nó là máu ghen muốn chặn ngay cẳng cổ.

Nghe xong, tôi thất kinh, hồn vía lên mây. Tôi bước thật nhanh lên phòng khách, chặn ngay cái cơ tanh bành vô duyên, vô cơ của Nàng.

Chuyện gì nữa đây? Ngồi coi một mình chưa đã hay sao? Đày người ta xuống bếp rửa chén, ở trên này làm ồn, chưỡi rữa tùm lum tùm la. Em không sợ hàng xóm cạnh bên tường nhà mình cãi lộn, họ gọi cảnh sát tới còng đầu anh em mới vui chớ gì? Trong phim họ đánh ghen kệ người ta, mắc mớ gì tới em, chắc coi phim nhiều quá bị “tẩu hỏa nhập ma” rồi chắc!

Đúng mà! Lũ đàn ông các anh cùng là “cá mè một lứa”, ngán “cơm” nhà đòi đi ăn “phở”. Anh biết cái gì mà anh nói!. Anh bênh cái con “hồ ly tinh” đó phải không? Chắc anh có lén phén bà nào ở đâu rồi? Cho nên nghe tôi chưỡi, anh có tật giật mình, lên đây kiếm chuyện chớ gì? Tôi chưỡi cái con quỷ cái đó mắc mớ gì tới anh.

Thiệt hết sức nói mà! Chỉ chuyện trong phim mà em trở thành bà chằn lửa. xui mà anh có thiệt chắc em xé xác anh với con “hồ ly tinh” kia thành ngàn mảnh em mới hả dạ!

ừ! Thử anh có thiệt cho coi, rồi sẽ biết...

Cãi với Nàng một hồi mệt quá, tôi bỏ đi xuống bếp rửa chén tiếp. Mặc cho Nàng muốn chưỡi ai thì chưỡi. Tôi cầu mong cái gạt tàn thuốc lá bằng thủy tinh nằm trên bàn, nó bay cái vèo vào tivi thì đỡ biết mấy, rãnh nợ đời.

Đúng là bà chằn!

* * *

Không hiểu sao, hết coi phim đi ngủ, Nàng dễ thương chi lạ. Dùng lời nói ngọt ngào như mía. Tôi nói sao Nàng nghe vậy, không một lời cãi lại. Tôi chỉ mê Nàng vào lúc ban đêm trên giường thôi, còn ba ngày thì hết thuốc chữa. Nhiều khi

tôi tưởng ban ngày thì sống với bà Chằn, còn ban đêm mới thật sự sống với Nàng “Kiều” yêu dấu. Biết tánh nàng mỗi khi coi phim hay lên cơn sảng, gặp cảnh vui thì Nàng khoái chí cười ngất, thiếu điều muốn té xuống đất. Gặp câu chuyện buồn thì Nàng khóc bi ai, thê thảm. Còn lúc gặp cái thứ “hồ ly tinh” thì khỏi cần phải nói. Đã vậy có một chuyện làm tôi tức ứa gan mới chết chứ!

Mấy cái bản mặt “ó đâm” lúc nào cũng đóng vai gian, không lừa gạt thì cũng cô hồn các đảng. Không dê xòm thì cũng bạo tàn. Mỗi lần thấy mấy “chư vị” đó xuất hiện “bà nội cũng đội chuối khô”, không bữa nào mà không cãi lộn. Lúc đầu tôi cũng cố “bóp gan, hạ máu” cho trong nhà “sóng yên gió lặng”, nhưng ngặt “tôi muốn lặng mà Nàng chẳng chịu ngừng”.

Nàng muốn “dũa” người ta kiêu nào cũng được, như cái máy bắt băng tầng cứ rề... rề... ngay cái lỗ tai làm sao chịu cho thấu. Cứ cái mặt “ó đâm” xuất hiện là bắt đầu có chuyện. Lúc bắt đầu phim, chưa biết hẳn ta có “cãi tà quy chánh” chưa, vừa thấy cái bản mặt “ó đâm” lộ ra là ôi thôi Nàng “xí...” một tràn dài như đường phi đạo:

Nhìn cái bản mặt khó ưa! Em cam đoan dám cá với anh thế nào chút nữa cái mặt này mà không đóng vai gian ác thì em đưa cái mặt cho anh hun! Hồng dám hun đâu, bà nội!

Nàng nói sao thì mặc kệ, tôi cứ ngồi làm thỉnh coi. Tới hồi hẳn ta dụ người chị cho có bầu, rồi lừa kế hãm hại giết chết không ai biết. Không đầy bao lâu hẳn theo tán tĩnh người em. Hẳn dùng đủ kế không chừa một thủ đoạn nào. Cuối cùng người em gái nhẹ dạ bị hẳn ta đưa lên giường. Bồng đèn trên bàn ngủ vừa tắt thì cơn bão cấp mười bắt đầu thổi tới, xuyên qua lỗ tai tôi nghe ào ào:

Đạo diễn dõ ẹt! Chuyện phim không đúng, vô lý. Nó giết chết chị mình, còn ngu đút cái đầu vô, cái tật điệu giả của nó lộ ra mấy lần mà không biết. Đúng là đồ ngu! Nghe lời đường mật chẳng biết phải trái. ở ngoài đời hả, nếu chị em cặp nó một thời gian rồi tự nhiên chết bất đắc kỳ tử, không đầy bao lâu theo tán tĩnh em, thì em biết liền. Cũng có ngày em lừa kế lột mặt nạ của nó xuống cho biết!

Em giỏi quá hén! Nếu em mà lột mặt nạ nó được, anh chết liền! Nội thấy người ta đẹp trai, con nhà giàu chạy xé hộp bóng loáng là em mê tít thò lò. đầu óc mê muội còn biết đánh gì nữa mà điều tra, lột mặt nạ. Sẵn miệng nói cho sang. Nghe tôi nói, Nàng cự lại:

Anh nghĩ em là hạng người ham tiền à? Sự thật ở ngoài đời dù cho hẳn là triệu phú em cũng không thèm. Thấy cái bản mặt hẳn là tóc em muốn dựng đứng. Nghĩ tới ban đêm nằm bên

hắn cũng đủ nổi da gà. Thấy điệu bộ của hắn là em ghét cay, ghét đắng muốn cho ăn mấy cái bạt tay. Em trù cho hắn ra ngoài đường thấy gái đẹp mờ con mắt vấp xuống ống cống chết chìm. Đi máy bay thì bị rớt, leo lên tàu thì tàu chìm. Đi xe hơi bị xe lật, đi xe lửa thì bị trật đường rầy, nếu đi bộ thì bị chó dại cắn.

Đồ điên! Người ta có đùng chạm gì tới em mà em “dũa” người ta không còn đất sống, dữ vậy! Nàng cứ cảm rằm, lải nhải suốt bên tai. Tôi hết còn kiên nhẫn nhịn nhục, máu hỏa bốc lên tôi tức tối “dũa” lại:

Em không ưa thì nín cái miệng lại rồi đi ngủ. Chứ mắc mớ gì, hết chê cái này rồi đến cái nọ. Đạo diễn em cũng không tha. Đóng phim thì phải có mấy người gian ác mới hấp dẫn chứ! Coi càng tưng thì phim càng hay. Em muốn hắn chết sớm chỉ còn lại người tốt thì phim có gì hay mà coi. Đó! Em thấy có phim nào mà hồng thấy ăn, còn cái cảnh nằm bệnh viện “hà rằm” sao em hồng nói.

Bị tôi chọt đúng tử huyệt, Nàng nổi máu tam bành, cãi lại:

Tại sao phải nói? Người ta đóng phim mệt thì phải cho người ta ăn chứ! Bị bệnh thì phải nằm bệnh viện, chẳng lẽ anh muốn đạo diễn cho người ta nhịn đói đóng phim à! Hay bị bệnh liệt người ta ra ngoài đường, anh mới vui lòng hay sao? Còn anh cũng đâu có vừa gì! Thấy trong phim họ đang ăn, anh la đói bụng xuống bếp làm một tô mì tổ chẳng. Khi xưa anh bị bệnh nặng cũng phải đưa vào bệnh viện, chứ! Em để anh nằm nhà chắc giờ này anh trở thành cây xương rồng rồi! Hể mỗi lần coi phim “mười bữa như chực”, ít có khi nào em được yên. Anh làm em hết hứng coi, anh không nói, em có nghĩ anh cầm đầu mà nói hoài! Tối nay làm ơn lấy mền gối ra ngoài phòng khách mà ngủ, rồi gác tay lên trán suy nghĩ anh đúng hay là em sai?

Nàng xô một tràn đại liên làm tôi xây xẩm mặt mày không thấy đường chống đỡ. Nói xong Nàng goe ngầy bỏ đi. Trước khi ra khỏi phòng không quên tặng tôi với đôi mắt bằng viên đạn lửa.

Cánh cửa đóng mạnh cái rầm làm rung chuyển cả vách tường. Tám hình tôi và Nàng đứng ôm nhau tình tứ rung rinh muốn rơi xuống đất. Bóng Nàng biến mất sau cánh cửa. Tôi ngồi một mình yên lặng đang chờ cơn động đất sẽ đến xóa tan đi những cái máy vô tri, những cuốn phim tan vỡ để cho tôi và Nàng sống lại bằng những cuốn phim chân thật, hạnh phúc. Rồi đây tôi sẽ chung thủy với cơm, sắc son với phở, úp mở với bún riêu!

Đăng An

Nguyen - Truong

Administratiekantoor

- Khai thuế (Inkomsten belasting) tư nhân
 - Quản lý về kế toán, tài chính và thuế vụ cho doanh thương và tư nhân.
 - Địa chỉ tin cậy, kinh nghiệm
 - Giải thích rõ ràng dễ hiểu
 - Giá đặc biệt cho đồng hương
- Particulier: belastingaangifte IB
- Ondernemers: overstapking 30%

Xin liên lạc: Trang Trương
Simon van Ooststroomhof 41
2341 KG Oegstgeest

Tel: 071-5760175

E-mail adres: truong1961@yahoo.com

Trăng Hạnh Phúc

Đỗ Mỹ Loan

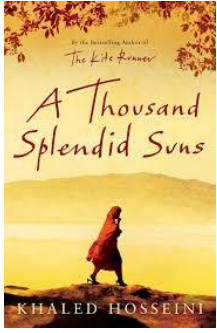
*Em đi dạo bên anh
Ngắm ánh trăng mười sáu
Trăng đêm nay huyền ảo
Giữa bầu trời mênh mông*

*Phía trước là dòng sông
Sóng vỗ bờ nhẹ nhẹ
Lời ru anh khe khẽ
Em nghe thật an bình*

*Chẳng sợ chi thác ghềnh
Chẳng lo đời dâu bể
Dù hoàng hôn bóng xế
Vẫn đầy ấp nghĩa tình*

*Trăng vàng vạc lung linh
Bên anh ngồi hạnh phúc
Yêu thương cùng chấp bút
Dệt vần thơ tháng ngày*

Ngàn ánh dương rực rỡ

Khaled Hosseini

Trúc Hà dịch

Chương 17

Cây súng màu đỏ, khóa cò màu xanh lá cây. Đằng sau cây súng lờ mờ gương mặt của Khadim cười toe toét. Thằng Khadim mười một tuổi, bằng Tariq, người cao to, hàm răng dưới đưa ra móm xộm. Ba nó bán thịt ở khu phố Deh-mazang, và ai cũng biết lâu lâu Khadim hay ném ruột bò con vô người các khách bộ hành qua lại. Đôi khi nhân lúc không có mặt Tariq, nó đi theo Laila trong sân trường giờ ra chơi, vừa nhìn trộm vừa rên khe khẽ. Có một lần nó vỗ vai Laila và nói, Cô bé tóc vàng ời. Em đẹp quá. Anh muốn lấy em.

Giờ nó đang quơ cây súng. “Đừng lo,” nó nói. “Cái này không nhìn thấy đâu. Không nhìn thấy trên tóc mày đâu.”

“Đừng. Tao cảnh cáo mày đó.”

“Thì mày làm gì nào?” thằng Khadim nói. “Cho thằng què của mày đánh tao hả? “Anh Tariq ời, anh về ngay để cứu em!”

Laila bắt đầu lùi lại nhưng Khadim đã bóp cò. Từng tia nước nóng bắn trúng tóc Laila, rồi trúng bàn tay của nó đưa lên che mặt. Mấy thằng kia từ chỗ núp chạy ra, chúng cười to và chế nhạo nó.

Một câu chửi có lần Laila nghe ngoài đường bỗng nhiên phọt ra từ miệng Laila. Thật ra nó có hiểu câu đó đâu, nhưng những chữ trong câu đó chứa đựng một tiềm năng mãnh liệt, cho nên nó bèn tung ra lúc này.

“Má mày ăn c.!”

“Ít ra không điên khùng như má mày,” Khadim thản nhiên trả đũa. “Ít ra ba tao không nhát như thỏ để! À mà sao mày không gửi bàn tay mày đi?”

Mấy thằng nhóc kia hòa theo hát. “Người tay mày đi! Người tay mày đi!”

Laila gửi, nhưng cả trước khi đó, nó đã biết thằng Khadim ám chỉ điều gì khi nói không nhìn thấy trên tóc mày đâu. Nó kêu thét lên. Bọn con trai càng hú to.

Laila quay đi và vừa kêu thét vừa cầm cổ chạy về nhà. Nó kéo nước giếng, đổ đầy cái chậu trong nhà tắm, rồi cởi quần áo thật lẹ. Nó sát xà bông lên tóc, cào muốn rách da đầu và rên rỉ một cách ghê tởm. Nó dội nước rồi sát xà bông lần nữa. Mấy lần nó muốn ói. Nó cứ mếu máo run rẩy trong khi luồn tay chà cái khăn xà bông lên mặt, lên cổ cho tới lúc mặt và cổ nó đỏ ửng lên.

Chuyện này hẳn đã không xảy ra nếu như có Tariq đi với nó, nó nghĩ thế lúc mặc quần áo sạch lên người. Thằng Khadim chẳng bao giờ dám. Dĩ nhiên, chuyện cũng đã chẳng xảy ra nếu má nó đi đón nó như đáng lẽ bà phải làm. Có đôi lúc, Laila tự hỏi sao má lại để nó ra làm chi. Bây giờ thì nó tin như thế, chính ra người ta không được phép có thêm con một khi đã cho đi hết tình thương cho những đứa con trước. Như thế là bất công. Nó chột thấy giận dữ. Nó bỏ vô phòng và ngã gục xuống giường.

Khi cơn giận dịu xuống, nó đi ra hành lang và tiến đến phòng má nó, gõ cửa. Hồi còn bé, nó thường ngồi hàng giờ bên ngoài phòng này, rồi gõ cửa và thì thầm gọi tên má liên hồi, như đọc kinh để phá bùa vậy: má ời, má ời, má ời, má ời... Nhưng má nó không bao giờ mở cửa. Bây giờ cũng thế. Laila vặn chốt cửa và bước vô phòng.

Hồi đó thỉnh thoảng má nó có được vài ngày khỏe. Những hôm đó, bà thức dậy và bước xuống giường ngay một cách vui tươi, sinh động. Cái môi dưới xệ của bà được nâng lên vì bà cười. Bà đi tắm. Bà mặc quần áo sạch và chải lông nheo với mascara. Bà để cho Laila chải tóc cho bà, một việc Laila rất thích làm, và bà lấy đôi bông tai đeo vô. Hai mẹ con đi mua sắm ở khu chợ Mandali. Họ chơi cờ cá ngựa, và ăn sô-cô-la được cạo ra từ những tảng sô-cô-la đen, đây là một trong những số ít điều mà hai mẹ con có cùng ý thích.

Vào những ngày má khỏe này, cái phần mà Laila thích nhất là lúc ba nó đi làm về, lúc hai má con nó nhìn ra và cười toe với ba, hàm răng đen thui. Những lúc đó, một luồng gió hạnh phúc thổi qua căn phòng, và Laila thoáng bắt gặp sự âu yếm, lãng mạn đã một thời trói buộc cha mẹ nó khi ngôi nhà này còn đông người, ồn ào và vui vẻ.

Vào những ngày bà khỏe, đôi khi má còn làm bánh và mời mấy bà hàng xóm đến uống trà ăn bánh nữa. Laila được liếm sạch mấy cái tô, trong lúc má bày bàn với tách, khăn và đĩa đẹp. Sau đó, Laila sẽ ngồi vào bàn trong phòng khách và cố gắng chen vô câu chuyện đang như pháo nổ

của các bà vừa uống trà và khen bánh má làm. Mặc dù nó chẳng bao giờ nói nhiều nhưng Laila thích ngồi đó và lắng nghe, bởi vì trong những buổi họp mặt như thế, nó được hưởng một niềm vui hiếm hoi: đó là được nghe má nói về ba một cách trìu mến.

“Ảnh là một giáo viên hạng nhất,” má nói. “Học trò của ảnh đều yêu quý anh, mà không chỉ vì anh không đánh chúng bằng thước kẻ như những giáo viên khác. Chúng kính trọng anh, mấy chị biết không, vì anh ấy tôn trọng chúng. Ảnh tuyệt lắm.”

Má rất thích kể chuyện bà tỏ tình với ba như thế nào.

“Hồi đó tôi 16 tuổi, còn ảnh 19. Gia đình hai đứa sống cạnh nhau ở tỉnh Panjshir. Tôi mê ảnh lắm. Tôi hay trèo tường giữa hai nhà, và hai đứa thường chơi trong khu vườn cây ăn trái nhà anh. Lúc nào anh Hakim cũng sợ ba tôi bắt gặp rồi tát tai anh. “Ba em sẽ cho tôi ăn bạt tai,” anh cứ nói hoài. Tánh anh thận trọng, nghiêm trang lắm, hồi nào tới giờ. Rồi một hôm tôi bảo anh “Anh ơi, bây giờ sao nè? Anh muốn hỏi cưới em hay anh muốn tới coi mắt em trước? Tôi nói toạc ra như vậy đó. Mấy chị phải thấy cái mặt của ảnh lúc đó!”

Má vỗ tay đánh đét trong khi mấy bà, và cả Laila, bật cười to.

Nghe má kể những chuyện này, Laila biết đã có một thời má luôn nhắc đến ba như thế đó. Cái thời ba má chưa ngủ riêng phòng. Laila ước phải chi có nó vào những thời điểm đó.

Hẳn nhiên câu chuyện tỏ tình của má sẽ đưa đến chuyện mai mối. Khi đất nước A Phú Hãn được giải phóng khỏi tay Liên Xô và các chàng trai trở về, chắc chắn họ sẽ phải cưới vợ, và cứ thế các cô gái trong xóm, từng người một sẽ được mấy bà hàng xóm đưa ra duyệt xem cô nào xứng, cô nào không xứng với Akmad và Noor. Laila luôn cảm thấy mình bị loại ra khi câu chuyện chuyển qua đề tài hai anh nó, như thể các bà đang bàn tán về cuốn phim họ thích, mà chỉ có mình nó là chưa coi. Lúc hai anh Ahmad và Noor rời Kabul để đi Panjshir ở miền Bắc, tham gia lực lượng của chỉ huy trưởng Ahmad Shah Massoud trong cuộc thánh chiến, Laila mới có hai tuổi.

Hầu như nó chẳng nhớ gì về hai anh nó. Cái mặt dây chuyền Allah sáng bóng trên cổ của anh Ahmad. Một nhúm lông đen trong tai anh Noor. Chỉ thế thôi.

“Cô bé Azita thì sao?”

“Con gái của người thợ dệt thảm?” má nói và vỗ nhẹ lên má ra vẻ bất bình. “Cô ta có ria mép còn dày hơn anh Hakim nữa!”

“Còn cô Anahita nữa. Nghe nói cô ta học giỏi nhất lớp ở trường Zarghoona đó.”

“Mấy người đã thấy hàm răng của cô ta chưa? Bia mộ đó. Cả một cái nghĩa trang dấu sau đôi môi của cô ta.”

“Còn hai chị em Wahidi thì sao?”

“Hai người lùn đó hả? Không, không, không. Không xứng với con tôi, với hai ông hoàng của tôi đâu. Con tôi phải được hơn chứ.”

Mặc cho câu chuyện tiếp nối, Laila thả hồn lan man, để rồi cũng như mọi khi, dừng lại ở Tariq.

Má nó đã đóng cái màn cửa sổ màu vàng vọt. Trong bóng tối, căn phòng nặng đủ thứ mùi: mùi ngủ, mùi chăn mền chưa giặt, mồ hôi, vớ dơ, nước hoa, bữa ăn còn thừa tối qua. Laila chờ cho mắt nó quen với bóng tối rồi mới bước vô. Vậy mà chân nó vẫn vướng vô áo quần nằm vương vãi trên sàn.

Laila kéo tấm màn mở ra. Ở phía chân giường có một cái ghế xếp cũ bằng kim loại. Laila ngồi lên đó và theo dõi cái đồng bóng đập mền là má nó.

Vách tường trong phòng má dán đầy hình của Ahmad và Noor. Nhìn chỗ nào, Laila cũng thấy có hai người lạ cười với nó. Đây là hình anh Noor đang chạy xe ba bánh. Đây là hình anh Ahmad đang đọc kinh, đứng bên cạnh cái đồng hồ mặt trời mà ba nó và anh đã làm lúc anh 12 tuổi. Và kia là hình hai anh nó ngồi đầu lưng nhau dưới gốc cây lê già ngoài sân.

Dưới gầm giường, Laila trông thấy một góc cái hộp giấy của Ahmad lòi ra. Thịnh thoảng má có lấy ra cho nó coi những mẫu báo cắt đã cũ, nhàu nát và những bích chương không biết làm cách nào Ahmad đã thu thập được từ những nhóm phiến loạn và các tổ chức kháng chiến có trụ sở chính ở Pakistan. Trong một bức ảnh, Laila còn nhớ, là cảnh một người đàn ông mặc áo choàng dài màu trắng đưa cây kẹo mút cho một thằng bé cụt chân. Dưới bức ảnh có ghi câu chú thích: Trẻ em là nạn nhân đối tượng của chiến dịch gài mìn của Liên Xô. Bài báo viết tiếp rằng Liên Xô cũng thích giấu chất nổ bên trong đồ chơi màu sắc sỡ. Nếu đứa trẻ nhặt nó lên, món đồ chơi sẽ nổ tung và xé mất ngón tay hay cả một bàn tay của đứa bé. Người cha, khi đó, sẽ không thể đi theo để tham gia cuộc thánh chiến, vì phải ở nhà lo cho đứa con. Trong một bài báo khác, cũng trong hộp của Ahmad, thì một anh kháng chiến quân trẻ nói Liên Xô đã thả hơi ngạt xuống làng của anh ta khiến dân làng bị phồng và mù. Anh ta nói đã thấy mẹ và chị của anh chạy tìm suối nước trong khi ho ra máu.

“Má ơi.”
Cái đồng hơi nhúc nhích và phát ra tiếng rên.
“Dậy đi má. Ba giờ rồi.”

Lại một tiếng rên, một bàn tay thò ra như kính tiềm vọng của tàu ngầm xé mặt nước trời lên, rồi lại buông thõng xuống. Lần này, cái đồng đó cử động rõ hơn. Sau đó là tiếng chần mền sột soạt. Chầm chậm, từ từ, má nó dần dần xuất hiện: đầu tiên mái tóc rối bù, tới khuôn mặt trắng nhợt, hai mắt nhắm híp vì ánh sáng, rồi một bàn tay sờ soạng tìm đầu giường, và khăn trải giường bị kéo lệch vì má kéo người ngồi dậy, miệng càu nhàu. Má cố gắng nhìn lên, bà nhăn mặt vì bị chói ánh sáng và gục đầu xuống.

“Con đi học thế nào?” bà làm bầm.
Luôn luôn bắt đầu như thế. Những câu hỏi bắt buộc, những câu trả lời chiếu lệ. Hai bên đều giả vờ. Cả hai người đều hờ hững trong vũ điệu cũ mèm và mệt mỏi này.
“Vui,” Laila trả lời.
“Có học được gì không?”
“Bình thường.”
“Con ăn chưa?”
“Rồi.”
“Tốt.”

Má nó lại ngẩng đầu lên về phía cửa sổ. Bà nhăn mặt và chớp chớp hai mí mắt. Mặt bà phía bên phải đỏ ửng, tóc bên đó bẹp dí.

“Má bị nhức đầu.”
“Con lấy thuốc aspirin cho má uống nhe?”
Má nó đưa tay xoa hai bên thái dương. “Để lát nữa đi. Ba con về chưa?”

“Mới ba giờ mà.”
“Ừ, đúng rồi. Hồi nãy con nói rồi.” Má ngáp. “Má vừa nằm mơ,” giọng của bà chỉ lớn hơn tiếng sột soạt của chiếc áo ngủ cạ vô chần mền chút xíu.
“Mới đây thôi, trước khi con bước vô. Nhưng má không nhớ gì hết. Có khi nào xảy ra cho con không?”

“Xảy ra cho tất cả mọi người, má à.”
“Lạ thật,”
“Con muốn nói cho má biết là trong khi má nằm mơ thì có một thằng nhỏ bắn nước đá lên tóc con.”

“Bắn gì? Cái gì vậy? Má không nghe.”
“Nước đá. Nước tiều.”
“Kinh khủng thật. Tội nghiệp cho con. Để sáng mai, má sẽ nói chuyện ngay với nó. Hay là với má nó. Ừ, đúng rồi, má nghĩ tốt hơn nên nói chuyện với má nó.”

“Con chưa nói má biết đứa nào mà.”

“Ồ. Thế đứa nào vậy?”

“Thôi bỏ đi.”

“Con giận rồi.”
“Đáng lẽ má phải đến đón con.”
Má cất giọng khàn khàn. Laila không nghe rõ đó có phải là một câu hỏi hay không. Má nó bắt đầu bực tức. Đây phải nói là một trong những điều bí ẩn lớn của cuộc sống, bởi Laila không tài nào hiểu được tại sao má nó bực tức như thế mà đầu của bà không bị sỏi trọc lóc như quả trứng.
“Thế còn... Bạn con đó, tên gì nhỉ, Tariq? Đúng rồi, anh chàng đó sao không đến đón con?”
“Ảnh đi xa cả tuần nay rồi.”
“Thế à.” Má thở dài qua mũi. “Con tắm chưa?”
“Rồi.”
“Vậy con sạch sẽ rồi.” Má đưa mắt nhìn ra cửa sổ. “Con sạch sẽ rồi, thì mọi chuyện đều tốt đẹp.”

Laila đứng lên. “Con phải đi làm bài đây.”
“Ừ, phải rồi. Đóng màn cửa sổ lại trước khi đi, nhe con,” má bảo, giọng nhỏ dần. Người bà lại chìm mất dưới lớp chần mền.

Lúc Laila đưa tay kéo màn cửa, nó thấy một chiếc xe chạy ngang qua, mang theo một đám bụi phía sau. Đó là chiếc xe hơi hiệu Benz màu xanh lơ mang bảng số của Herat. Nó đưa mắt nhìn theo mãi cho tới khi chiếc xe với cái kính sau lấp lánh trong ánh nắng, biến mất sau ngõ rẽ.

“Ngày mai má không quên nữa đâu,” nó nghe tiếng má phía sau lưng. “Má hứa.”

“Hôm qua má cũng nói như thế.”
“Con không biết đâu, Laila.”
“Biết gì?” Laila quay người lại để đối diện má nó.
“Con không biết gì?”

Bàn tay của má nó chầm chậm đưa lên ngực, khẽ vỗ vỗ. “Trong đây nè. Cái ở trong đây nè.” Rồi buông thõng xuống. “Con không thể nào biết được đâu.”

(còn tiếp)

Sáng Mùa Thu

*Địu dịu ánh vàng buổi ban mai
Lời ru nhạc Trịnh nhớ thương hoài
Mong mỗi đơn sơ cùng năm tháng
Nguyện ước tâm thường mùa lá bay*

*Hạt bụi lang thang chào tia nắng
Sỏi đá lặng im đón một ngày
Thình không hơi hợt xa vơi vợi
Bầu trời yên ắng gió lay lay*

XÓM ĐỒNG 02102015

Tôi vẫn còn nợ Liễu một lời hứa

Cựu HQ Trung Úy Mai Văn Liễu, luôn luôn dẫn đầu các cuộc biểu tình chống cộng ở Newyork

Lễ Phủ Cờ, Vĩnh Biệt Chiến Hữu Mai Văn Liễu vào lúc 11.30 giờ ngày 8 tháng 10 năm 2013 tại Newyork (Ảnh: Phóng viên Quân Đội Bửu Khánh)

Vào một ngày đầu mùa thu năm 2013, tôi thần thờ khi đọc điện thư của Ninh (PTAN) , báo tin Mai Văn Liễu vừa vĩnh viễn ra đi tại Newyork. Nỗi bàng hoàng của tôi lên đến cực độ, không những chỉ vì bất ngờ nhận tin Liễu đã trút hơi thở cuối cùng mà còn chính là nhờ bản tin của Ninh, đến ngày hôm nay tôi mới biết Liễu đã vượt biên an toàn và đến tỵ nạn tại Hoa kỳ từ hơn 30 năm qua. Những ngày tỵ nạn tại ở Hòa Lan, tôi không hề hay biết gì về Liễu. Thế nhưng, nhiều lần tôi đã kể cho một số bạn bè nghe về những hoạt động can trường của Liễu lúc còn ở quê nhà và đã viết trên tờ báo của Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn cộng sản tại Hòa Lan về câu chuyện tôi gặp Liễu vào một buổi sáng kỳ lạ tại sân ga Nha Trang. Liễu hứa giúp gia đình tôi vượt biên và tôi hứa sẽ đến điểm hẹn đúng giờ. Cuối cùng tôi không trở lại. Tôi thất hứa. Tôi chưa biết phải làm sao thì Liễu đã ra đi vĩnh viễn. Liễu ạ, tôi vẫn còn nợ Liễu một lời hứa.

Trần Hữu Sơn.

Sân ga Nha Trang sáng sớm ngày 24 tháng 7 năm 1979..

Trên sân ga, hàng quán lặc vặc bày ra ngập cả lối đi.

Trong lúc chen chân tiến vào bên trong nhà ga, tôi nghe như có tiếng mời của một người đàn bà. Quay lại đằng sau, tôi bắt gặp lò mờ đôi mắt mờ mịt. Một gánh hàng với hai cái thùng nhỏ chứa nước có lớp mỡ nổi màng tang trên mặt. Một cái bếp than ngun ngún đóm lửa, tung tóe đầy tro. Mấy cái ly, cái xám xịn, cái mẻ vành, cạnh hai cái phin pha cà phê bằng nhôm nhẵn nhó. Một cây đèn bão và một nồi bún bò Huế không đầy vung, để lòi lên vài ba khúc xương trắng bạch, đeo từng ten chung quanh vài ba miếng gân !

Người đàn bà ngồi chồm hổm trên nền đất, giữa các vật dụng như là một cửa tiệm dã chiến.. Chiếc quần vải ta đen nhăn nhúm, đầu đó lòi ra cho người ta thấy miếng da trắng trắng của chiếc đùi ghi nhớ một thuở vàng son. Đó là hình ảnh của một người đàn bà Miền Nam, sau khi « được » cộng sản Hà Nội giải phóng.

Tôi thấy thèm ăn một cái gì đó cho đỡ đói, nhưng sờ vào trong túi áo, mới biết rằng mình không đủ tiền. Tôi đành làm lơ quay qua chỗ khác, bỏ đi.

Hãy còn quá sớm mà hai hàng người khởi đi từ cái quầy bán vé kéo dài ra đến tận ngoài sân. Đủ thứ hạng người. Có cả mấy bà già lồm chồm với cái lưng uốn cong như cành lá dừa khô sắp rụng cũng cố tranh giành xí chỗ với đám con nít đầu tóc lù xù. Đưa đứng, đưa ngồi; đưa nằm ngửa, đưa nằm nghiêng; đưa nhai ngòm ngòm gói xôi dừa chảy nhựa, đưa quăng vỏ trái bắp vào góc phòng... Mấy đứa nhỏ chửi thề văn tục liên tục, la hét inh ỏi, ngổn ngang như là một cái chợ. May mà chiều hôm qua tôi và thằng cháu mua sẵn hai cái vé khứ hồi ở ga Gĩa, cho nên sáng nay khỏi phải chen lấn với mấy đứa nhỏ, khỏi phải đứng xếp hàng chờ mua vé.

Xếp hàng là biểu tượng cao độ của cái gọi là tiến lên Xã Hội Chủ Nghĩa của những con người cộng sản Hà Nội. Từ các cửa hàng quốc doanh đến các quầy bán vé ở bến xe; từ bệnh viện cho đến trạm xăng,...ngày nào người ta cũng đứng chờ từng dãy dài. Có nhiều em bé tuổi lên chín, lên mười bỏ học, đi kiếm ăn bằng cái nghề đi sắp hàng mướn. Suốt ngày chúng cứ la cà ở các cửa tiệm, đứng xí chỗ ở các cửa hàng. Nếu có người nào muốn mua được hàng sớm thì phải trả tiền cho các em để có chỗ tốt, chỗ gần quầy hàng. Có như vậy mới hy vọng mua được vài ba thước vải, vài lít xăng, một cái vé xe, để rồi tiếp tục đem ra bán lại cho người khác, kiếm chút tiền lời. Nếu không chịu trả tiền để mua chỗ đứng thì có khi

chờ từ tiếng đồng hồ này qua tiếng đồng hồ khác, cuối cùng cũng chẳng mua được gì. Vé hết, vải không còn, xăng đã cạn...

Trong khi đảo mắt tìm lối chen chân vào trong nhà ga và cố tìm một góc tường trống tựa lưng ngủ một chút, tôi bất chợt nhận ra một gương mặt của một người quen hiện ra ở phía bên kia hàng rào. Anh ta có dáng người cao, đầu đội chiếc mũ nỉ đen, tay dắt chiếc xe đạp đường như đang tìm cách đi qua cổng phụ tiến vào sân ga. Tôi nghĩ rằng anh ta có thể cũng thấy tôi và vì không muốn nhận diện, cho nên anh kéo vội chiếc mũ xuống, cố ý che lấp gương mặt của mình.

Tôi lách qua mấy đám người ngồi đứng la liệt ở sân ga, tiến tới phía cổng bên hông, đến gần người bạn, thì thầm:

Liểu, mày còn ở đây sao? Tao tưởng mày đi rồi? Biết không thể nào tránh né, Liểu xoay qua, nhìn tôi không ngạc nhiên, che miệng nói nhỏ, như sợ có ai nghe được:

Sơn, mày làm gì ở đây? Khi nãy tao thấy mày, nhưng tao ngại, không muốn gọi mày.

Tôi cũng rụt rè, nhỏ tiếng lại, vừa đủ cho hai người nghe:

Tao lấy xe về Gĩa. Còn mày, sao đi sớm vậy?

Liểu không trả lời ngay câu hỏi của tôi. Liểu kéo tôi qua cái cổng sắt, nói như ra lệnh:

Mày đi theo tao vào đây cho dễ nói chuyện.

Phía trong sân ga tương đối còn vắng người hơn ở bên ngoài. Chiếc xe Tàu Chợ chạy trong tình Phú Khánh đang thả khói đen xì, xục xịch làm mờ trong khoảng tối lờ mờ của khu đường sắt. Đã hơn 10 năm rồi tôi chưa trở lại sân ga, kể từ ngày rời trường Trung Học Võ Tánh, mùa Hè năm 1965.

Liểu dẫn tôi đến một góc tối của sân trước. Nhìn chung quanh không thấy ai, Liểu lo âu thì thầm:

- Sơn à, ai cũng tưởng tao đi rồi, nhưng chuyến ghe hôm trước ra ngoài bị gặp bão lớn nên đành trở lại. Hai ngày sau, ghe tao phải trở về vào buổi tối tại một bãi biển ở Phan Rang. Một số đàn bà trẻ em không trốn chạy được nên bị công an biên phòng bắt lại. Một số quân nhân, cán bộ như tao tìm cách trốn thoát. Từ ngày đó tao trốn luôn, không về nhà.

Liểu có dáng vấp của một chàng trai với đầy đủ tiêu chuẩn của một thanh niên "ăn khách". Đẹp trai, học giỏi, con nhà không giàu lắm nhưng cũng có thể tạm coi là điền chủ ở cái xứ không mấy sung túc này, thế nên Liểu rất được nhiều gia đình giàu có con gái để ý làm quen. Liểu là một trong rất hiếm thanh niên Việt lấy vợ người Tàu ở bên xóm chợ, một trong những thế hệ nối tiếp của nhóm người Hoa, bỏ trốn lục địa Quảng

Châu dùng tàu buôn xuôi Nam trôi giạt vào Vạn Giã từ mấy thế kỷ trước. Vì dùng tàu buôn bỏ xứ đến đây sinh sống nên dân bản xứ đặt cho họ cái tên cúng cơm là Người Tàu. Từ đó, cái tên cúng cơm đã gắn chặt trên lưng của tập thể di dân này cho đến ngày nay.

Sau này đến lượt làn sóng vượt biên bằng thuyền của hàng trăm ngàn người Việt Nam, nhất là người dân Miền Nam, dư luận quốc tế cũng đặt cho những người tỵ nạn cộng sản này là "Boatpeople" – Thuyền Nhân – na ná ... Người tàu.

Đứng chung với tôi, Liểu cao hơn một cái đầu. Da Liểu ngăm đen, gương mặt phúc hậu. Liểu rời Võ Tánh vào mùa hè năm 1966. Với mảnh bằng Tú Tài II, Liểu đi thẳng vào Viện Đại Học Sài Gòn. Tụi này thỉnh thoảng gặp nhau trong quán cơm của khu giảng đường Khoa Học Sài Gòn, vào những buổi chiều đầu tháng khi vừa nhận được chút tiền cơm của những ngày đi dạy kèm trẻ tại tư gia. Tết Mậu Thân 1968, cộng sản Hà Nội xua quân "tổng tấn công" Miền Nam. Cuộc chiến ngày trở nên khốc liệt. Cuối năm 1969, Liểu từ giả giảng đường Khoa Học, gia nhập quân đội để bảo vệ quê hương, cùng với một số đồng sinh viên khác. Liểu tốt nghiệp Khóa 7 OCS Hải Quân tại New Port, Rhode Island, Hoa Kỳ. Cấp bậc cuối cùng Hải Quân Trung Úy. Sau 1975 Liểu bị tù cải tạo tại trại A-30 (Phú Khánh), và đã tổ chức trốn trại thành công năm 1978. Em trai của Liểu, Mai Văn Xinh, vào Không Quân, Trung Úy phi công phục vụ một phi đoàn trực thăng của Vùng 4.

Thời còn ở trường làng, tôi không biết Liểu. Bình Trung, làng của Liểu nằm dọc theo chân núi; Quảng Hội, nơi tôi được sinh ra, trải dài theo bờ biển. Núi, biển cách xa cho nên hai đứa không có cơ hội làm quen. Mãi đến khi lớn lên vào trường Võ Tánh, tôi và Liểu thấy nhau, gặp mặt nhưng không chơi thân. Đến khi về Sài Gòn, xa nhà, tụi này thường gặp trong các bữa ăn trưa, nên tôi và Liểu thân nhau hơn từ đó. Nhưng điều mà tôi quan tâm đến Liểu vào buổi sáng hôm nay không phải vì những chuyện ngày xa xưa, những ngày ở sân trường Đại Học mà chính là những biến cố "lịch sử" gần đây người ta kể cho tôi nghe về Liểu.

Người ta kể lại rằng vào một buổi chiều mới mấy tháng gần đây, Liểu cùng một toán nhỏ trong nhóm quân kháng chiến phục quốc, do Đại Úy Nguyễn Chánh tụ tập trong vùng rừng núi chạy dài từ Ninh Hòa ra đến Đại Lãnh vào 2 năm cuối của thập niên 70, sau ngày Việt cộng chiếm Miền

Nam, giả dạng thường dân từ cánh rừng Dốc Ké thả bộ trở về làng Trung Đông.

Thường lệ, vào buổi chiều trước khi đi tuần ban đêm, toán du kích xã hay tụ tập đánh bóng chuyền tại trụ sở xã, đặt văn phòng trong Đình Trung Đông. Trong lúc tụ du kích, công an đang say sưa đánh banh ăn tiền, đánh cá uống bia, uống rượu la ó ở ngoài sân, toán kháng chiến do Liễu chỉ huy lên vào bên trong văn phòng Xã lấy hết súng đạn mang đi. Đến khi tàn cuộc chơi, toán du kích trở vào văn phòng, mới vỡ lẽ.

Nghe tin “Quân Ngụy” về lấy súng du kích, cả thị trấn Vạn Giã xôn xao, mừng lo lẫn lộn.

Mừng vì tin tưởng có một ngày “Người Xưa” sẽ trở về đánh đuổi cộng sản, lấy lại quê hương yêu dấu. Mừng vì từ đây, người ta mới có thể có lại cuộc sống yên ổn của một con người. Nhưng không phải chỉ mừng mà thôi, Bà Con còn lo âu. Bà Con sợ rằng rồi đây cộng sản sẽ ra tay đàn áp dã man hơn, kèm kẹp khủng khiếp hơn để làm cho dân chúng kinh sợ, làm cho dân chúng kinh hồn khiếp vía, không còn đủ can đảm tiếp tay “Ngụy Quân”. Đó chính là lý do Liễu phải bỏ nhà ra đi, lánh mặt mọi người, kể cả tôi, một người bạn rất gần với Liễu.

- Bây giờ mày làm gì, Sơn ?

Liễu nhìn tôi ân cần.

Có lẽ nhờ vào những ngày về sống ở vùng biển trong cơn sốt vượt biên tôi đã học được cái kinh nghiệm nhỏ nhặt nhưng rất quý này. Tôi nhận ra có cái gì đó ở đằng sau câu nói của Liễu.

Tôi thú thật với Liễu:

- Tao đang đi tìm đường và đang có mối, nhưng còn khá lâu. - Mày có mối nào sớm hơn không Liễu?

Liễu gặng hỏi:

- Mày nói thật?

Tôi phân trần::

- Bạn bè với nhau, tao nói dối làm gì.

- Mày tính đi bao nhiêu người ?

- Vợ và đứa con trai vừa mới 3 tuổi.

Sau khi thoát ra câu nói, tôi hỏi hạp chờ Liễu trả lời. Nhưng Liễu lặng thinh. Liễu dăm chiêu nhìn ra phía trước, vùng ánh sáng lờ mờ có vài bóng người đi đi lại lại. Dường như Liễu đang suy lo một cái gì đó, chưa quyết định được. Tôi không muốn khoảng trống yên lặng làm chết câu chuyện giữa đường, nên cất tiếng đánh tan bầu không khí căng thẳng :

- Được không Liễu ?

Liễu còn trầm ngâm lưỡng lự. Một lúc sau, Liễu cũng quyết định :

- Được rồi. Vợ con mày bây giờ ở đâu ?

- Đang ở Vạn Giã, nhà bà già tao.

- Vậy thì tý nữa mày theo tao xuống ga Ninh Hòa được không ?

Tôi không biết rõ ý định của Liễu thế nào về chuyến đi, nhưng vừa tò mò, vừa tin tưởng Liễu, vừa muốn đi cho rồi, tôi nói liều :

- Được. Tý nữa tao theo mày.

Tôi vội vàng nói với Liễu:

- Mày chờ tao chút. Tao có thằng cháu đi chung, nó đang ngồi chờ tao trong nhà ga.. Tao vào trong dặn nó về Gĩa một mình trước. Tý nữa tao trở lại liền.

Vì muốn giữ bí mật cho Liễu, tôi không muốn cho thằng cháu biết Liễu chưa đi được, như người ta đồn. Mặc dù thằng cháu không quen, không biết Liễu, nhưng cái tên của Liễu trong vụ vượt biên mấy tháng trước đây ai ai cũng đều nghe danh. Chuyện cướp súng du kích của Liễu đã bị công khai hóa vì ai cũng đinh ninh rằng Liễu gĩa từ cộng sản rồi, đâu còn sợ gì nữa. Không ngờ cho đến giờ này Liễu vẫn còn trốn chui trốn nhủi ở đây. Cho nên tôi cố giữ kín cho Liễu được ngày nào hay ngày đó.

Dường như đã tới giờ khởi hành cho nên công ga chính vừa mới mở cửa. Người gánh kẻ gồng, ùa ra sân ga, lấn chen, đạp lên nhau leo lên toa xe để tìm chỗ đứng.

Tôi ở thế kẹt giữa thằng cháu và chiếc xe đạp của Liễu.

Đi theo thằng cháu thì sợ tí nữa xuống ga Ninh Hòa không tìm được Liễu.

Đi chung với Liễu thì phải bỏ thằng cháu, vì có xe đạp phải ra ngồi ở wagon trần, cuối con tàu. Nhưng rồi tôi nghĩ, tí nữa đến Ninh Hòa tôi vẫn có đủ thì giờ tìm Liễu. Thế là tôi quyết định không theo Liễu ra phía sau. Tôi ra dấu tay cho Liễu biết cứ ngồi ở đó. Tôi trèo lên xe với thằng cháu khi người kiểm soát vé đưa cao ngọn cờ đỏ và cầm chiếc đèn báo le lói ngọn lửa lắc qua lắc lại, biểu hiện đến giờ khởi hành của con tàu. Sau tiếng còi rú như giọng ho khàn khàn, khù khụ của một người bệnh lao lâu năm và khắc ra từng đám khói đen xám xịt như chứa đầy đàm, con tàu cố sức trườn mình chuyển bánh. Tôi đưa mắt nhìn chiếc đồng hồ seiko -V, tài sản cuối cùng còn nằm trên tay của tôi: sáu giờ thiếu mười lăm, 24, Sun.

Đó là một buổi sáng Chủ nhật, 24 tháng 7 năm 1979.

Chưa đến 6 giờ sáng giờ sáng mà trong người tôi đã bắt đầu rịn mồ hôi. Bên trong tàu chật ních người, nóng quá, tôi rủ thằng cháu tìm cách ra đứng ở bên ngoài. Khi qua khúc quanh trước khi vào ga Lương Sơn, tôi chòm ra phía sau, thấy Liễu đang ngồi bệt trên bon tàu không vách, wagon trần, toa tàu dành riêng cho khách hàng

(Xem tiếp trang 46)

Giải trí có giải thưởng SUDOKU

Luật chơi: Có tất cả 9 hàng, 9 cột và 9 khung. Số từ 1 đến 9 chỉ được xuất hiện một lần ở mỗi hàng, mỗi cột và mỗi khung.

Giải thưởng: giải đáp đúng sẽ được tặng một năm báo VNNS. Đáp số xin gửi về địa chỉ tòa soạn trước ngày 6-11-2015. Giải trúng quý độc giả có thể gửi tặng thân nhân, bè bạn.

Mẫu giới thiệu VNNS đến gia đình bè bạn

- tên người giới thiệu:.....

- số độc giả:

- địa chỉ:.....

- giới thiệu độc giả mới tên:.....

- địa chỉ:.....

Giới thiệu 1 độc giả mới sẽ nhận được giải thưởng 6 tháng báo VNNS.

	6		4			3		7
				8	7	6		
			6					9
		3					7	
6			7		5			3
	2					9		
5					8			
		8	3	7				
7		2			6		1	

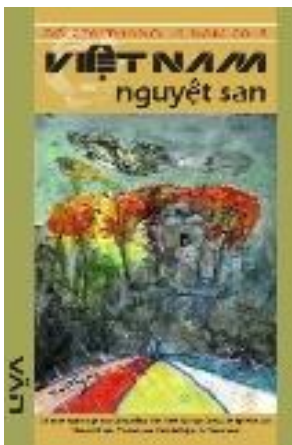
Gratis examentraining: Wiskunde & Natuurkundehpnguyen@c

Voor: VWO-6 , HAVO-5 en VMBO-4 –leerlingen. Neem contact op (Luyện thi miễn phí Toán – Vật Lý Cho thí sinh Tú Tài II, Tú Tài I và Trung Học Đệ Nhất Cấp Liên lạc):

Trần Hữu Sơn

0306063967 – 0659800724

Katumtran975@gmail.com

ĐỌC VÀ ỦNG HỘ BÁO VIỆT NAM NGUYỆT SAN
€ 30 MỘT NĂM

Địa chỉ liên lạc
Ban Quản Trị VNNS
Kroeten 9 – 4871 JT Etten-Leur
Nederland

Email: hpnguyen@congdonghoalan.com

Telefoon: +31(0)765038426

IBAN:NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

Người Việt Nam nhìn đất nước từ bên ngoài

Bùi Văn Đổ.

(Viết lên những dòng này, người viết muốn mình định rõ ràng, bản thân không phải là du sinh, cũng không hưởng ơn mưa móc của một thể lực nào, là người phải tìm đường vượt thoát sau 30-04-1975 vì nhận ra chế độ cộng sản giả nhân giả nghĩa, nhất là với người dân bản cùng, suốt đời giải dầu nắng mưa, là vô sản, nghèo, hết chế độ này đến chế độ khác, từ tư bản tới cộng sản. Và cộng sản còn bóc lột người vô sản tàn tệ hơn cả chế độ tư bản, hơn hẳn chế độ thuộc địa, làm cho cả dân tộc không cất đầu lên nổi, chế độ cộng sản đào tạo ra lớp người mang danh là cán bộ, họ vừa ngu dốt lại tự bản chất tự cao tự đại).

Sở dĩ có lời mở đầu, vì sau ngày 30-04-1975 mới có người tỵ nạn Việt Nam trên khắp thế giới, nhất là ở các quốc gia tiên tiến, người tỵ nạn Việt Nam bao gồm cả Trung Nam Bắc, vì khi cộng sản tràn vào Miền Nam, nỗi kinh hoàng xảy tới không phải chỉ có người miền Bắc chạy vào Nam, năm 1954 sau hiệp định Paris, mà cả miền Nam nhất là những mẹ chiến sĩ nuôi cách mạng thừa xửa. Khi người cộng sản còn ở miền Bắc, chưa chiếm được chính quyền của miền Nam, chưa cai trị thực sự dân ở trong Nam. Vì theo lý thuyết, người chưa sống chung và sống với chế độ cộng sản, chưa am tường, chỉ nghe thôi thì nó đầy lý tưởng, nhưng sống thực rồi thì hơi ôi! Chạy cũng không kịp nữa, từ bỏ thì không xong, vì gong kim đã nằm trong tay chúng.

Những người dân miền Bắc, chạy trốn cộng sản từ năm 1954 đa số là Công Giáo, vì số này gắn bó với xứ đạo, biết về cộng sản qua Giáo Hội Công Giáo, nên biết và lạnh căng chạy sớm, còn phần đông bị ru ngủ mới ở lại với cộng sản. Những thành phần quân nhân công chức vì sợ sự trả thù của cộng sản nên mới tìm đường vào Nam sau khi miền Bắc lọt vào tay cộng sản. Đó là lý do tại sao có 1 triệu người chạy từ Bắc vào Nam năm 1954 mà người Công Giáo lại đông đến thế. Khi cộng sản vào đến miền Nam thì người tỵ nạn gốc Bắc 1954 cũng bỏ chạy nhiều. Nhưng lúc này không chỉ có người ở trong Nam chạy trốn cộng sản, mà sau 30-04-1975 thì cả Nam Trung và Bắc đều tìm đường trốn đi.

Có một điều đáng nói là sau 30-04-1975 cho đến cuối thập niên 1990, số người Việt tỵ nạn cộng

sản có mặt ở các nước tiên tiến vào khoảng 2 triệu người. Trong số những người trốn thoát đó thuộc đủ mọi thành phần khác nhau, chạy ra nước ngoài. Những cá nhân trước đây có nắm giữ những chức vụ then chốt trong chính quyền miền Nam thì vội đầu vào viết nhật ký, trong số những nhật ký đó phần nhiều không kể được ngọn nguồn cuộc chiến, phần nhiều kể về cái tôi của mình làm cho người đọc không rút tĩa ra được những bài học, đôi khi họ phải gấp sách lại và không muốn đọc tiếp. Hầu như không có cuốn nhật ký nào ghi lại tình hình thế giới, tình hình và số mệnh của các nước chậm tiến, bị lệ thuộc người khác, bị các nước khác mạnh thế hơn quyết định. Đó là lý do đề tài này được viết ra, để những người ở trong nước và ngoài nước Việt Nam biết về thân phận nhục nhã của mình, suy nghĩ và có một quyết định sáng suốt để tìm ra một giải pháp cho Việt Nam trong tương lai, tránh lệ thuộc, không bị các nước lớn, có thể lực áp đặt nền cai trị vào đất nước ta, như bao dân tộc hiện nay trên thế giới.

Ngày trước tầm nhìn còn hạn hẹp, thừa vài trăm năm trước, vua, tôi, các nước còn chậm tiến, nếu bày tôi được cử đi ra nước ngoài để học hỏi, hay tìm ra kế sách thì được trọng vọng lắm, nên kẻ ra đi mang sứ mạng và trọng trách rất nặng nề, họ ra đến bên ngoài chỉ chăm chú nhìn vào một vấn đề được giao phó, nên cái nhìn chỉ hạn chế ở một lãnh vực. Đến thời cận đại, khoảng 1970 về sau, số du sinh, người được cử ra nước ngoài nhiều hơn, nhưng chú trọng để học tập những cái hay của người, không có cái nhìn khác. Cái nhìn của những dân tộc chậm tiến, những dân tộc thuộc loại thuộc địa, nhỏ về diện tích, yếu kém về kinh tế, văn minh khoa học kỹ thuật còn bán khai ban đầu, nên cái nhìn quả tình còn hơi hợt, bề ngoài, không cụ thể và sâu sắc.

Hơn nữa nếu có cá nhân hay tập thể nhỏ được gởi đi để tìm những cái hay của người họ cũng không viết lại, hay do nhiều điều mới mẻ khác hấp dẫn hơn họ chưa viết ra hay chưa nghĩ ra, cả đến 200, 300 trăm năm sau, và cho đến hiện nay vẫn chưa có người viết, hoặc nhận ra. Thực tế vài trăm năm trước, chỉ cần có tàu thuyền vượt đại dương với mấy khẩu đại bác, mà thuốc nổ thừa ban đầu chính người Trung Quốc tìm ra nhưng chưa biết tận dụng để làm thuốc súng, mà chỉ làm pháo nổ chơi trong dịp lễ tết. Người Tây phương biết khai thác và tận dụng, với đoàn tàu viễn phương, họ tìm ra châu Mỹ, châu Úc, châu Á, châu Đại Dương. Các vua quan, các thổ dân của các dân tộc còn chậm tiến chỉ cần thấy tàu

của người Anh, Người Pháp, người Bồ, người Hòa Lan xuất hiện là khiếp sợ xin hòa, chưa cần đến phải nổ súng, mà súng đạn 200, 300 trăm năm trước còn thô sơ lắm.

Nhờ có thuốc nổ và tàu viễn liên của các nước phương tây thừa nào, mà nước Anh có rất nhiều thuộc địa như: Ấn Độ, Úc, Hồng Kong. Nước Pháp mới đặt nền đồ hộ lên các nước vùng Châu Á như Việt Nam, Campuchia, Miến, Lào, và có nhiều thuộc địa ở vùng châu Phi. Nước Hòa Lan mới đặt chân lên Malaysia, Suriname. Tây Ban Nha và Bồ Đào Nha mới có nhiều thuộc địa như hôm nay.

Nhờ làn sóng tỵ nạn, kẻ ra đi tìm tự do thuộc đủ mọi thành phần, nên có cái nhìn thoáng hơn, nhìn những hoàn cảnh cụ thể, mới nhận ra rằng. Các quốc gia, các dân tộc lớn, có sức mạnh, hoặc những quốc gia không lớn. Nhưng biết lợi dụng vào khoa học, dựa sức mạnh vào các lân quốc có sức mạnh ở gần như Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Hòa Lan, Bỉ. Có tàu chiến, có được chất nổ, đi xâm chiếm và chinh phục các nước còn chậm tiến hơn mình. Những nước nhỏ nhưng thông minh và tiến bộ (nhảy cảm) như Nhật, Nam Hàn, Đài Loan, Singapor mới tránh được những lệ thuộc, như cảnh Việt Nam lệ thuộc vào một cường quốc mới như Trung Cộng.

Có những điều, nếu cứ quanh quẩn ở trong nước, lại không quan tâm đến lịch sử, hoặc chỉ biết lịch sử một chiều qua giáo dục như hiện nay thì làm sao biết được, nhận ra được một chàng thanh niên Hồ Chí Minh xin đi làm phụ bếp nấu ăn trên một tàu viễn liên của Pháp, tìm phương tiện qua Pháp để học hành hầu phục vụ cho bọn thuộc địa, không được chấp nhận cho đi học. Rồi gia nhập đảng cộng sản vì hăm hở đường hướng này giúp cho Việt Nam thoát khỏi ách nô lệ của thực dân Pháp. Có ngờ đâu cái lý thuyết cộng sản Hồ đem về áp dụng ở Việt Nam đến nay quá lỗi thời, mà Liên Xô đã phải vứt vào thùng rác từ năm 1989. Việt Nam thì vẫn còn, cộng sản còn thần thánh Hồ Chí Minh hơn như dự tưởng để ôm lấy Đảng. Nhưng quá khứ đã chứng minh, chế độ nào rồi cũng qua đi, dù có tàn bạo đến thế mấy.

Lịch sử cận đại chúng ta hiểu được, Mỹ cút, chính quyền miền Nam mất, Trung Cộng phản bội, chiếm đất và thôn tính Việt Nam. Bài học quá rõ ràng, quá phũ phàng. Những thế lực mạnh trên thế giới luôn áp đảo những dân tộc nhỏ, yếu trên vũ trụ này. Đọc lại lịch sử cận đại của Việt

Nam chuyện Hồ Chí Minh đi tìm đường cứu nước, chuyện chiến thắng Điện Biên Phủ, chuyện Hiệp Định Paris 1954, chuyện người lãnh đạo của miền Nam bị lật đổ ngày 01-11-1963, chuyện Hội Nghị Paris 1973. Nếu nhìn lại, ta mới thấy Việt Nam bị những thế lực từ bên ngoài dàn cảnh, giật dây, quyết định. Người Việt Nam được gì ? Dân tộc Việt chỉ bị chia ly tang tóc, nhất là người trẻ của hai miền Nam, Bắc. Đất nước bị tan hoang và số kiếp của các dân tộc chậm tiến đi về đâu thì chúng ta đều đã thấy. Cho đến hôm nay có đến khoảng 4 triệu người dân Việt phải lang thang tỵ nạn ở khắp nơi trên thế giới. Chưa kể những lao nô mà một dân tộc chậm tiến như Việt Nam, được lãnh đạo bởi một tập đoàn đảng trị Cộng Sản.

(Tiếp theo kỳ sau).

Garage Trung Tran

Karel Doormanstraat 36 - 6651 ZM Druuten
(Industrieterrein Kerkeland)

Reparatie & onderhoud van alle
automerken en wij zorgen ook voor APK,
verkoop van occasions

Tel. 0487-519467.
Gsm. 06-55775918

Nằm Vắt Tay Lên Trán

Nguyễn Thị Vành Khuyên

Thật lòng, tôi không đặc biệt hâm mộ Nguyễn Quyết Thắng. Ấy là tôi học đòi cách nói của nhà toán học Ngô Bảo Châu vậy mà. Thơ và nhạc của anh Thắng nó lạ lắm cơ. Lúc tôi hầy còn là cô bé đồng đũa đồng đánh lớp 10, thì anh Thắng, qua phim Trường Tôi, đã “nằm vắt tay lên trán, ta nghĩ đến chuyện cuộc đời” rồi ! Ngày ấy, tôi chả bao giờ rỗi hơi nằm vắt tay lên trán cả, mỗi ngày đến trường là một ngày nôn nao. Thế nên, khái niệm của bọn con gái chúng tôi bấy giờ về cuộc đời chẳng khác chi bóng chim tắm cá, chực chờ chèo kéo nổi đầu của những người nhẹ dạ hay già nua thôi.

Mấy chục năm sau, khi không còn là cô học trò hồn nhiên nhí nha nhí nhảnh nữa, trời lại xui sóng gió Hòa Lan đưa duyên, để tôi thiên lý hội ngộ cùng anh, thì anh đã bỏ tay vắt trán xuống rồi. Lúc này anh đang hồi xuân ! “ Năm mươi mười lăm hai mươi, tôi che mắt kiếm em cười rất trong, con trăng sớm biết mặt nòng”.... Có lạ không?

Gặp được anh, nghe anh hát, chìm lòng vào “ Những Tối Hoa Xưa, Hát Từ Tim Hát Bằng Hơi Thở ...”, tôi vẫn chưa đặc biệt hâm mộ anh. Thơ và Nhạc của anh vừa lạ, vừa thật. Nó vừa tự sự đời thường lại vừa tâm trạng, trăm mối tơ vò, đau đầu và hững hờ. Tóm lại nhạc của anh nó du ca quá! Nó không hợp với cái tạng của tôi.

*“ Ta ngồi nơi đây viết lên bài ca
Mơ về phương xa hát rong quê nhà
Nơi hàng phượng vĩ ngập đầy bướm hoa
Nơi hàng dậu thưa có nắng ban trưa.
Ta ngồi nơi đây chờ ngày nắng mới
Chờ nhìn mưa rơi, chờ tháng ngày qua
Chờ làn tóc rối rụng ngoài ước mơ
Cuộc tình năm xưa nằm chết bên bờ ”.*
(Banmê Về Nhớ)

Lúc gặp được anh thì tôi đã không còn trẻ nữa rồi, riêng anh mái tóc đã điểm sương. Vậy mà những tối được ngồi cùng anh, cạnh bạn bè và người thân, bên tách trà và cây đàn guitar vẫn là những tối tuyệt vời. Anh đã đàn và hát say sưa bằng tất cả niềm đam mê đắm say. Anh có cách thể hiện tiếng lòng thật sống động và cuồng nhiệt mang ít nhiều phong thái Nguyễn Đức Quang, một đàn anh của phong trào Du Ca. Và tôi đã không khỏi bị cuốn hút vào rừng âm thanh nền

nã nhưng rất mực đời thường đó. Rừng âm thanh của Du Ca.

Từ đó hội chứng Nguyễn Quyết Thắng tìm cơ len lỏi vào những giấc mơ đầy điểm ảo của tôi, dù tôi chưa một lần đặc biệt hâm mộ anh.

Nhìn anh ôm đàn, lặng ngắm anh cất cao tiếng hát đã là nổi say sưa, nhưng chỉ khi được nghe anh tâm tình về bạn bè du ca của mình mới thật thấy hết niềm hoan lạc. Qua anh, bỗng dưng tôi như bị phải lòng Đoàn Bằng Hữu ,Nguyễn Minh Nữ, Thế Hữu Văn Minh, Bùi Bích Tâm, Phan Ni Tấn, Đoàn Văn Khánh, Cung Vũ, Đặng Thị Quế Phượng, Ngô Mạnh Thu, Đỗ Ngọc Yên, Hoàng Ngọc Tuệ, Phạm Tuấn Ngọc, Phan Các Chiêu Hằng, Võ thị Xuân Đào, Võ Thị Bích Ngọc, Nguyễn Nam An, Đỗ Thất Kinh, vân vân và vân vân dù chẳng bao giờ biết mặt ai là ai. Đáng sợ hơn, tôi lại còn nhớ nhung đến cả Ruồi và Kên Kên, Cơ Sở Văn Nghệ Con Người, Thanh Ca Tác Động , Du Ca Lòng Mẹ.... và hàng đồng từ ngữ lổm ca lổm cỏm khác nữa. Tôi đã bị anh tuyên truyền...không mệt mỏi. Nói mãi nghe mãi, con giun không xéo cũng quần....

Chiến tranh đã qua đi từ rất lâu, nhưng vẫn còn để lại trong anh nhiều nỗi đau chưa kín miệng. Vài mảnh đạn vô hồn vẫn còn nằm sót lại đầu đó trong người anh, để từng lúc hành tội người du ca năm nào! Có lần anh đã hồn nhiên bộc lộ chuyện riêng của những ngày đau thương cũ bằng thái độ thanh thản không gợn chút hận thù. Ôi phong cách du ca Nguyễn Quyết Thắng thật là tuyệt vời !

Được sự săn sóc tận tình đầy yêu thương của Minh Chiến, người yêu và sau này cũng là người vợ hiền, anh đã giành giật lại được mạng sống của mình từ bàn tay tử thần trên giường thương binh. Dù không đặc biệt hâm mộ anh, nhưng tôi không sao dấu được lòng kính trọng và thương mến anh thật sự qua thái độ sống lạc quan, chân thành của anh với mọi người.

Lúc nào và bao giờ anh cũng dành cho bằng hữu của mình một chỗ đứng đẹp nhất trong tim, đồng thời qua trái tim và hơi thở, anh đã không mệt mỏi cất lên tiếng ca để làm đẹp cuộc đời, tiếng ca của người du ca hát rong, hát từ tim hát bằng hơi thở.

Đó chính thật là tiếng lòng của người Nhạc Sĩ Du Ca Nguyễn Quyết Thắng.

*Là xương thịt là cành khô lá mục
Là những nhọc nhằn ta trả nợ cho đời
Ta trả cho nhau những ân tình cổ lục
Mộng mơ nào nuôi lớn buổi bình minh .*

Những người tù trở về

Chu mạnh Sơn

Tôi gặp những nhân vật của mình hôm 19/8/2015 tại huyện lúa Yên Thành, họ tập trung về đây để chuẩn bị đi đón người đồng đội là tù nhân lương tâm Thái Văn Dung vừa mãn án. Một Nguyễn Văn Oai cao lớn với nước da rám nắng, Paulus Lê Sơn trắng trẻo thư sinh, Chu Mạnh Sơn kiên cường lẫm tử. Tất cả đều phảng phất dáng dấp của những anh hùng nghĩa sĩ. Chưa có ai trong số đó lập gia đình, những nụ cười trẻ trung như gieo vào lòng người ta niềm lạc quan tin tưởng đối với tương lai tốt đẹp của đất nước.

Chúng tôi ngồi trò chuyện tại quán cà phê, trao đổi với nhau về dân chủ, trong không khí thân tình của những người anh em. Paulus Lê Sơn luôn nói cười, cặp kính trắng lấp lánh lạnh lợi. Nhìn cái dáng vẻ của cậu, tôi thầm nghĩ *“Tại sao người ta lại bắt giam một sinh viên hiền lành như vậy với tội danh âm mưu lật đổ chính quyền nhỉ?”*.

Trong tôi có nhiều cảm xúc xáo trộn, những mối bận tâm lâu nay bấy giờ mới có dịp được bày tỏ. Quay sang Nguyễn Văn Oai lúc này đang chăm chú lắng nghe, tôi hỏi:

- Em có thể cho biết đôi chút về điều kiện trong tù, về việc họ đối xử với tù nhân lương tâm thế nào không?

Oai nhấp ngụm Cà phê, trả lời sau thoáng trầm ngâm:

- Anh cứ hình dung thế này, bên ngoài xã hội mà nhà nước còn đối xử với nhân dân theo kiểu “sống chết mặc bay”, thì thử hỏi làm sao họ có trách nhiệm với những người tù được chứ?

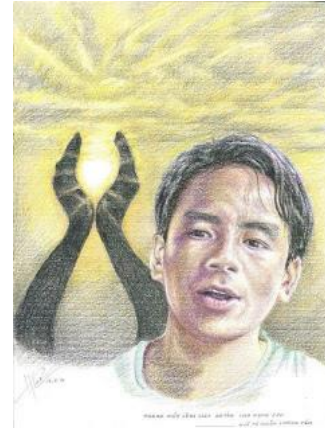
Câu trả lời thật hóm hỉnh và sâu cay, mấy anh em ngồi quanh đó đều cười rộ lên tán thưởng. Phải rồi! Xã hội này đầy rẫy bất công, dân ta thật là khổ sở. Nó bất công đến nỗi những người đòi hỏi công lý và sự thật như em cũng phải ngồi tù.

Họ đã gánh chịu cay đắng, đã phải hy sinh nhiều để đất nước này được tự do, nhưng ai cũng chỉ cho đó là bổn phận của một công dân nước Việt. Tất cả đều xem nhà tù là nơi học tập và rèn luyện bản lĩnh yêu nước, yêu tự do dân chủ.

Một lúc sau thì Chu Mạnh Sơn đến, em vui vẻ chào hỏi mọi người rồi tiến lại bắt tay tôi:

- Chào anh Minh Văn! Đã lâu rồi anh em mình không gặp nhau!...

Rồi tất cả lại quay quần trò chuyện, chủ yếu xoay quanh kế hoạch đi đón Thái Văn Dung.

Chu Mạnh Sơn năm nay 26 tuổi, người huyện Yên Thành, tỉnh Nghệ An. Năm 2012, anh bị tòa kết tội “Tuyên truyền chống nhà nước xã hội chủ nghĩa” với mức án ba năm. Trong phiên tòa phúc thẩm, Sơn được giảm xuống còn 30 tháng tù. Anh bị bắt cùng với ba người bạn khác khi họ đang rải truyền đơn ủng hộ dân chủ hồi cuối năm 2011, cho đến ngày 2/2/2014 thì được trả tự do.

Tù nhân lương tâm Nguyễn Văn Oai ra tù ngày 2/8/2015, kết thúc bản án 4 năm mà nhà cầm quyền dành cho mình. Anh bị cơ quan an ninh bắt giữ khi vừa từ Thái Lan trở về Việt Nam ngày 30/7/2011, sau đó bị kết án với tội danh “Hoạt động nhằm lật đổ chính quyền nhân dân”. Quê anh ở huyện Quỳnh Lưu, tỉnh Nghệ An.

Ra tù sau Nguyễn Văn Oai một ngày, Paulus Lê Sơn được mọi người dành cho sự quan tâm đặc biệt. Sơn quê Thanh Hóa, năm nay ba mươi tuổi, được biết đến như một phóng viên năng nổ của Truyền thông Chúa Cứu Thế, người tích cực tham gia các hoạt động ủng hộ công lý sự thật và biểu tình chống khai thác Bauxite tại Tây Nguyên.

Với tội danh “Âm mưu lật đổ chính quyền”, ban đầu Paulus Lê Sơn bị kết án 13 năm tù, sau đó được giảm xuống còn 4 năm. Hoàn cảnh của anh cũng khá éo le, khiến nhiều người thương cảm. Ấy là trong khoảng thời gian Sơn thụ án, người mẹ yêu quý của anh đã từ giã cõi đời mà không được gặp mặt con lần cuối.

Paulus Lê Sơn

Hôm ra tù, Sơn đến khóc lóc thảm thiết trước mộ mẹ, làm cho những người có mặt ở đó đều không thể cầm được nước mắt. Xã hội độc tài, đã gây nên bao thảm cảnh trái ngang, cũng như những biệt li không đáng có. Nhưng rồi trong đau thương, con người vẫn kiên cường và vững tin vào công lý. Paulus Lê Sơn đã từng nói *“Hãy sống cho đến chết, đừng chết khi còn đang sống”*, nó nhắc nhở mọi người hãy dũng cảm đấu tranh cho một xã hội tốt đẹp, đừng luôn cúi đầu khuất phục bạo quyền.

Rồi đến lúc chúng tôi cũng phải chia tay, vì chút nữa đây mọi người còn phải đi đón Thái Văn Dung vào buổi trưa cùng ngày. Lại những cái bắt tay siết chặt, thấp thoáng nụ cười ngạo nghễ của Nguyễn Văn Oai, người tù nhân lương tâm bất khuất.

Tôi đã gặp họ, những người tù trở về. Họ truyền cho tôi niềm tin thắng lợi đối với sự nghiệp dân chủ hóa đất nước. Tôi vui cho tự do của họ, cảm nhận sự mạnh mẽ, nhiệt huyết của những con người vừa chiến thắng ngục tù khắc nghiệt.

Lúc ra về, trong đầu tôi luôn băn khoăn một câu hỏi: “Người ta nói có tự do, tại sao những con người bày tỏ quan điểm cá nhân một cách ôn hòa như vậy lại phải bị ngồi tù? Người ta nói có dân chủ, tại sao lại đi bắt giam những người đòi hỏi quyền lợi chính đáng của bản thân? Như vậy thì hòa bình làm chi? Độc lập để mà gì?”

Chế độ này đánh giá mọi thứ qua lăng kính “Chủ nghĩa Mác – Lê Nin”, cũng như việc người ta chỉ nhìn cuộc đời bằng một con mắt vậy. Và việc đầu tiên của một thằng chột sau khi lên làm vua là: chọc mù mắt tất cả những người còn lại.

(Tiếp trang 40 ... **Tôi vẫn còn nợ Liễu ...**)

có mang theo xe đạp, cách tôi hai ba wagon gì đó. Liễu thấy tôi, dơ tay vẫy vẫy. Dường như Liễu muốn hỏi điều gì đó mà tôi không thể nghe được. Tôi mỉm cười chợt nghĩ đến câu chuyện kỳ thú của một thằng bé về thăm nhà trên chuyến xe lửa ngày Mừng Năm Tết của nhạc sĩ thời danh Trần Văn Trạch. Thằng bé ngồi giữa toa, lòng nhớ nhà, nhớ mẹ nó vô hạn. Nó chỉ mong cho chóng đến nhà. Nó nhìn những cây trụ điện thối bên đường lần lượt vượt qua cửa sổ, vừa tính nhẩm trong đầu vừa theo dõi câu chuyện của hai người lớn tuổi đứng ở hai đầu toa đông nghẹt người.

“ Một ông ở đầu trên nhóm người la lên: Anh đi Nha Trang hả?

Ông nọ ở đầu dưới không hiểu ông bạn mình hỏi cái gì, cứ trả lời đại : Không, tôi đi Nha Trang mà. Tới phiên ông vừa mới hỏi, cũng chẳng khá gì hơn, nhưng muốn tỏ ra hiểu ý , và muốn chia sẻ với người bạn : Vậy mà tôi tưởng anh đi Nha Trang chứ!!!... » ..

Hơn tiếng đồng hồ sau, con tàu của ‘Mỹ Ngụ’ để lại mấy năm nay không có người bảo trì, đã trở thành gia nua, ì à, ì ạch vượt qua 30 cây số đường sắt, chậm chậm tiến từng bước một vào sân ga Ninh Hòa.

Lại một đoàn người ùn ùn chen nhau xuống xe, và một lớp khác ào ào bước lên, lấn vào. Chẳng bên nào nhường bên nào, cứ thế mà dằng co, cấu xé, chửi bới inh ỏi.

Tôi nói với thằng cháu đi về Vạn Giã trước, tôi có chuyện phải ghé lại Ninh Hòa, chiều mới về.

Tôi cũng chen theo đoàn người, nhảy xuống xe một mình, tản ra phía sau tìm Liễu.

Quả thật không bao lâu, chúng tôi gặp nhau ở gần cổng ra vào.

Liễu nói nhanh :

- Ê, Sơn, mày ăn gì chưa ? Mình mua mỗi đứa một đòn bánh tét ăn cho vững bụng nhé.

Ra khỏi sân ga, mặt trời đã lên hơi cao, vừa ló qua khỏi hàng phượng vĩ ngập đầy hoa đỏ dọc theo con đường trải đá dẫn khách từ sân ga ra phố chợ Ninh Hòa. Nắng bắt đầu gắt và mùa Hè đang ở vào thời kỳ rực rỡ cao độ của nó. Ôi chao mùa Hè của tuổi học trò ngây thơ ngày nào ! Mùa Hè vẫn còn đó, hàng phượng đỏ vẫn còn đây, nhưng đám học trò mộng mơ đã tan theo những cột khói mây mù khi quân Bắc tràn vào.

Hàng quán buôn bán khắp đó đây ngoài sân ga. Bánh bèo, bánh xèo, bánh nậm, bánh bao, bánh tét...chẳng thiếu món bánh nào.

(Còn tiếp)

Gia chánh

Mì Căn xào xả ớt

Vật liệu:

- 3 cây mì căn non (khoảng 300g)
- ½ chén dầu
- 4 muỗng canh sả băm nhuyễn
- 1 – 3 muỗng canh nước lọc
- 1 muỗng cà-phê ớt băm nhuyễn (nếu thích ăn cay, có thể cho thêm ớt)

Gia vị:

- 1 muỗng canh dầu hào chay
- 2 muỗng canh nước tương đặc
- ½ muỗng cà-phê bột nêm nấm
- 1 muỗng cà-phê đường cát trắng
- ½ muỗng cà-phê muối

Trình bày:

- 1 trái cà chua, thái khoanh tròn
- 1 muỗng canh đậu phộng rang đậm nhuyễn

Thực hiện:

- Cho dầu vào chảo nóng. Thả mì căn non vào và chiên ngập dầu cho vừa vàng để được cứng chắc.
- Thái miếng vừa ăn. Ướp mì căn với tất cả vật liệu của gia vị khoảng 5 – 10 phút.
- Đặt chảo lên bếp lửa nóng, cho 1 muỗng canh dầu vào và phi sả cho vàng. Sau đó cho mì căn đã ướp gia vị vào, đảo đều.
- Nêm nếm cho vừa ăn. Nếu khô quá thì có thể thêm nước vào. Trộn thêm ớt băm nhuyễn. Nhấc khỏi bếp.
- Xếp cà chua chung quanh đĩa. Đặt mì căn xào xả ớt vào giữa và rắc đậu phộng rang lên trên. Ăn với cơm nóng.

Cánh gà chiên tiêu

Hãy tạo nên một món ăn lạ miệng lại vừa đơn giản, hấp dẫn chắc chắn sẽ mang đến cho các bạn một bữa ăn ngon vào dịp cuối tuần.

Nguyên liệu:

- 500g cánh gà, 2 muỗng canh rượu.
- 1 củ hành khô, 1/2 bát nước hầm xương.
- 2 củ tỏi, 1/4 muỗng canh hạt tiêu xay.
- 1 muỗng dầu hoặc mỡ, 1 muỗng canh nước tương, 1 muỗng canh đường.
- 1 muỗng canh nước gừng.

Thực hiện:

- Rửa sạch cánh gà, để ráo nước, ngâm trong nước gừng và một muỗng canh rượu một giờ.
- Giã nhỏ hành khô, tỏi trộn lẫn vào cánh gà, để tiếp một giờ đồng hồ cho ngấm. Lấy cánh gà ra, loại bỏ mảnh vụn hành, tỏi bám trên mặt, dùng giấy thấm khô cánh gà.
- Chảo rửa thật sạch đặt lên bếp, để chảo nóng khô thì cho dầu hoặc mỡ vào, xếp cánh gà vào chảo chiên sao cho hai mặt cánh gà có màu nâu vàng.
- Trộn đều hỗn hợp gia vị gồm một muỗng canh rượu, một nửa bát nước hầm xương, một muỗng canh nước tương, một muỗng canh đường và rưới đều lên trên, đun nhỏ lửa cho đến khi nước gần cạn thì nêm gia vị vừa ăn rồi xếp ra đĩa.
- Rưới dầu mè lên trên đĩa cánh gà và để nguội. Đây là món ăn nguội mà vẫn đảm bảo vị thơm ngon.

Du Lịch

'Không nhìn-Không nghe-Không nói,' Nikko, Nhật

Trần Nguyên Thắng

Đền Toshogu (Đông Chiêu Cung) là ngôi đền Thần Đạo thờ Tướng Quân Tokukawa Ieyasu (Đức Xuyên Gia Khang), một vị Shogun nổi tiếng trong lịch sử Nhật Bản vào thế kỷ 17. Đây cũng là một ngôi đền Thần Đạo rất quan trọng trong thành phố Nikko. Phong thái kiến trúc đền hết sức nguy nga rực rỡ cộng lẫn với các triết lý đời sống được các nghệ nhân Nhật Bản khắc họa trong đền thờ tạo thành một nét văn hóa riêng biệt cho thành phố Nikko nói riêng và Nhật Bản nói chung. Bạn có biết, hình ảnh ba chú khỉ một chú lấy hai tay che mắt, một chú bịt hai tai, và một chú bịt miệng mình lại là một hình ảnh nổi tiếng lan truyền khắp nơi trên thế giới được phát xuất từ ngôi đền Toshogu.

Ba con khỉ: “Không nhìn điều xấu xa. Không nghe điều xấu xa. Không nói điều xấu xa.” (Hình: ATNT Tours & Travel)

Trong ngôn ngữ Nhật Bản, khi bạn không nhìn thấy sự vật thì được gọi là “Mizaru.” Nếu bạn bị lãng tai hay không nghe thấy âm thanh quanh bạn thì đó là “Kikazaru,” còn nếu bạn bị cứng họng vì bất cứ lý do gì thì bạn sẽ là người đồng hành với hòa thượng “Nói Không Được/Không Được Nói” trong tiểu thuyết Kim Dung, và tiếng Nhật viết là Iwazaru.

Ba chữ “Mizaru-Kikazaru-Iwazaru” được xếp lại gần nhau và trở thành một câu ngạn ngữ nổi tiếng vào đầu thế kỷ 17 trong văn hóa Nhật Bản

mà đã được Hidari Jingoro, một nghệ nhân trong truyền thuyết Nhật Bản thời đó đã đẽo khắc, tượng hình triết lý của ông qua hình ảnh ba chú khỉ. Cả ba chú làm động tác Không nhìn, Không nghe, và Không nói.

Thế nhưng tại sao Hidari Jingoro lại không dùng hình ảnh người để ám chỉ về triết lý của mình mà ông lại dùng đến “Khỉ” để nhân cách hóa lão “Tôn Ngộ Không.” Có lẽ câu trả lời vẫn thuộc về phần ngôn ngữ Nhật Bản. Tiếng Nhật “Saru” là “Khỉ, con khỉ,” “miru” là động từ “nhìn, nhìn thấy.” Khi nối hai chữ “miru-saru” thì người ta đọc là “mizaru” (không ai đọc là miru-saru cả) và có nghĩa “Khỉ không nhìn.” Tương tự như thế cho hai chữ “Kikazaru/Khỉ không nghe” và “Iwazaru/Khỉ không nói.” Chỉ có điều chúng ta nên phân biệt Khỉ-không-nghe không có nghĩa là Khỉ điếc, Khỉ-không-nhìn không có nghĩa là Khỉ mù, và Khỉ-không-nói không phải là Khỉ câm. Thế mới là triết lý “cùn cùn” của đời sống!

Nếu bạn có dịp đến du ngoạn Đền Toshogu (Đông Chiêu Cung), sau khi bạn đi qua hai cổng thần đạo Tori, cũng chính là lúc bạn sẽ có dịp gặp “Chuồng ngựa thần” của đền. Đây là nơi tạm trú của các con ngựa “thần” được ban tổ chức tuyển chọn để diễn hành trong các dịp lễ hội của đền. Tôi chưa có dịp bắt gặp bất cứ con “ngựa thần” nào ở trong chuồng này. Nhưng nhớ lại lần đầu tiên đến viếng đền Toshogu, tôi ngờ người khi nhìn thấy các tấm tượng gỗ được đẽo khắc hình ảnh Khỉ gắn chung quanh viền mái chuồng ngựa thần.

Đó là tám tấm gỗ được đẽo khắc hình tượng diễn tả về hành trình đời sống của loài khỉ. Hidari Jingoro đã nhân cách hóa “Tôn Ngộ Không” để diễn tả về kiếp nhân sinh của con người. Trong số tám hình ảnh đẽo khắc trên viền mái chuồng ngựa thần, hình ảnh tám “ba con khỉ che mắt không nhìn-bịt tai không nghe-bịt miệng không nói” nổi bật nhất, lấn át đi toàn thể ý nghĩa của bảy tấm tranh kia.

Qua các tượng khỉ gỗ, người ta có thể hình dung ra kiếp sống của khỉ mà nghệ nhân Hidari Jingoro đã nhân cách hóa ra kiếp sống con người. Khỉ con sau khi lọt lòng mẹ, lúc nào cũng sống ôm theo vòng tay Khỉ mẹ. Điều này làm cho khỉ mẹ lo xa cho tương lai khỉ con. Khỉ mẹ cố gắng dạy con ba điều “không nhìn các điều xấu xa quỷ dữ,” “không nghe các điều xấu xa quỷ dữ,” “không nói các điều xấu xa quỷ dữ.” Đó mới chính là ý nghĩa thực dụng của các hành động bịt tai, che mắt, và

bùm miệng. Khi mẹ đã chỉ cho khi-con con đường vui sống ngày sau khi khi mẹ không còn bên nó nữa. Động tác “che-bịt-bùm” của ba con khi thực ra chỉ là hình ảnh của một chú khi con. Chú không mù mà phải sống như là không nhìn thấy điều tồi tệ, chú không điếc mà phải sống như không nghe những điều điều dữ, miệng chú không câm nhưng chú phải nói những điều tốt hướng thượng, không điều ngoa xấu xa. Những lời răn dạy của khi mẹ cốt ý chỉ muốn cho chú khi con được sống thanh thoi thoải mái trong kiếp sống ngắn ngủi của chú.

Nhưng các bức tranh kể tiếp trên chuồng ngựa thần, tôi cho là quan trọng không kém. Khi mẹ dạy con là một chuyện, nhưng khi con ngày một lớn, tự lập lấy một mình. Chú ngược mặt nhìn trời, có lẽ lúc ấy chú háo thắng “coi trời chỉ bằng cái vung,” thích “hành hiệp” vào đời sống thiên-hạ-sự. Chú mon men tình yêu với nàng khi-gái-nhỏ-ngây-thơ, rồi khi thất tình lục đục lao đao. Chú lại thích được “dại khờ” như Xuân Diệu.

*“...Người ta khổ vì cố chen ngõ chật
Cửa đóng bưng nên càng quyết xông vào
Rồi bị thương người ta giữ gươm đao.
Không muốn chữa, không chịu lành thú độc.”*

Nhưng rồi, không chỉ tình yêu mà còn thêm những thất bại chua cay khác liên tiếp xảy đến cho chú khi con, đem đến cho chú những sự căng thẳng cùng cực và các cơn tuyệt vọng. Chú tê tái ê chề nhìn xuống hồ thăm cuộc sống như đang muốn chôn vùi chú. Nhưng may mắn, chú được một chú khi bạn an ủi và khuyến khích chú đứng lên, đi chữa “lành thú độc vết thương” hẳn trên tinh thần và thể xác của chú.

Đây là một trong những điểm mà tôi cho là rất quan trọng trong văn hóa Nhật Bản. Người Nhật cho dù có thất bại như thế nào, bằng mọi giá và mọi cách họ đều cố gắng đứng lên bằng chính đôi chân của họ. Họ biết rõ, không ai ngoài chính họ mới giúp họ đứng lên được. Thất bại trong thế chiến thứ II, người Nhật đã sống trong tận cùng nghèo nàn và đói khổ. Họ đã nhẫn nại chịu nhục xây dựng đất nước, vươn lên đứng thẳng hùng mạnh như ngày nay và không một nước lớn nào có thể uy hiếp được họ. Các thiên tai động đất sóng thần của các năm 1995 Kobe và 2011 Fukushima càng làm cho họ chứng tỏ được tinh thần Võ Sĩ Đạo tiềm tàng trong tinh thần Nhật Bản. Trong tâm tư, tôi vẫn cho sự tinh tú cao nhất của các bức tượng về kiếp sống “khi” là hình ảnh chú khi-bạn khuyến khích chú khi-con vươn

sức đứng lên. Người Nhật có sức mạnh của một nụ cười thâm lặng.

Tôi nhớ đến bài hát “Hãy Ngược Mặt Nhìn Đời” của Lê Hữu Hà:

*“...Cười lên đi em ơi
Dù nước mắt rớt trên vành môi
Hãy ngược mặt nhìn đời
Nhìn tha nhân ta buông tiếng cười...”*

Cười để cho mọi chuyện trên đời này rồi sẽ qua đi cho dù bạn thích hay không thích. Tôi yêu thích câu nói của một vị thiền sư, “Mọi chuyện đời sống rồi sẽ qua đi.”

Đền Đông Chiêu Cung tại Nikko, Nhật.
(Hình: ATNT Tours & Travel)

Hình ảnh “Không nhìn-Không nghe-Không nói” các điều xấu giúp cho đời sống mình nhẹ nhàng hơn, không màng đến thiên hạ sự, nhưng vẫn hòa mình thoải mái vào mạch sống của dòng đời. Tám tranh cuối miêu tả hình ảnh thời gian trôi qua, Khi-con có mái ấm gia đình, yêu đời và ngồi nhớ lại lời dạy của Khi mẹ năm xưa. Vòng nhân sinh “mọi chuyện rồi sẽ qua đi...”!

Danh ngôn

Ở bất cứ đâu trong cuộc đời, câu hỏi thực sự không phải là chúng ta có được gì, mà là chúng ta làm gì.

Everywhere in life, the true question is not what we gain, but what we do.

Thomas Carlyle

Trang giáo Dục

Nhằm tìm hiểu thêm về nền giáo dục của Hòa Lan, Trang Giáo Dục của báo Việt Nam Nguyệt San sẽ cố gắng, phổ biến, giới thiệu đến quý độc giả một số tin tức, số liệu và dữ kiện liên quan đến việc học của con em.

Để cho Trang Giáo Dục được hữu ích hơn, chúng tôi kính mong được đón nhận đóng góp thường xuyên và thiết thực của quý độc giả.

Các câu hỏi liên quan đến giáo dục, đến việc học hành thi cử của con cháu, hoặc thành quả của các con em đạt được ở nhà trường, sau các kỳ thi,...là những đóng góp vô cùng quý giá.

Số báo tháng này, Trang Giáo Dục bàn về hai học vị "" Bachelor và Master "", đồng thời có lời chúc mừng một sinh viên vừa tốt nghiệp.

Khái niệm về Bachelor và Master.

Khó mà so sánh đúng mức về học vị và bằng cấp của các sinh viên tốt nghiệp ở Hòa Lan và ở Việt Nam. Tuy nhiên, để cho dễ theo dõi, chúng tôi tạm so sánh Bachelor là Cử Nhân và Master là Cao học.

Hòa Lan là một trong 28 quốc gia thành viên trong Khối Liên Hiệp Âu Châu (EU), ngoài các điều kiện thống nhất về chính trị, kinh tế, thương mại,...Khối EU còn đòi hỏi các thành viên phải tìm cách thống nhất về hệ thống giáo dục. Xác định học vị, bằng cấp và ấn định nội dung chương trình đào tạo,...là các yếu tố cần thiết trong việc trao đổi sinh viên, thu nhận giáo chức giữa các trường Cao Đẳng hay Đại Học của các nước hội viên.

Đó là một trong những lý do chính mà Bộ Giáo Dục của Hòa Lan đã quyết định thay đổi danh xưng của học vị và bằng cấp.

Bachelor và Master là cấp bằng của các sinh viên tốt nghiệp các phân khoa của các trường Cao Đẳng và Đại Học.

Thời gian ấn định chung cho sinh viên tốt nghiệp trường Cao Đẳng với cấp bằng Bachelor là 4 năm; Đối với sinh viên trường Đại học là 3 năm. Sau đó, các sinh viên này có thể được tiếp tục theo học 1 hay 2 năm để thi lấy Master.

Khác biệt giữa Bachelor và Master

Vì trình độ đào tạo khác nhau giữa hai hệ thống trường Cao Đẳng (Hogeschool) và trường Đại Học (Universiteit) cho nên cấp bằng và học vị Bachelor và Master cũng có điểm khác biệt.

Tốt nghiệp Trường Cao Đẳng (Hogeschool) Bachelor (Cử Nhân).

Sinh viên theo học các trường Cao Đẳng, sau 4 năm, tốt nghiệp, sẽ nhận văn bằng Bachelor và được quyền ghi học vị B (viết tắt của Bachelor), ngay phía sau tên của mình.

Cũng có thể chọn học vị cũ bacalaureus, viết tắt bc trước tên mình.

Đối với sinh viên của trường Cao Đẳng Kỹ Thuật (HTS), trước tên của mình, được phép thêm ing (viết tắt của ingenieur).

Thí dụ: Thanh Long Nguyen, B ; bc Thanh Long Nguyen

hay ing Thanh Long Nguyen

Master (Cao Học)

Sinh viên tốt nghiệp Cao Học của trường Cao Đẳng (hogeschool) có quyền thêm chữ M ở phía sau tên của mình.

Thí dụ: Thanh Long Nguyen, M.

Tốt nghiệp trường Đại Học (universiteit)

Bachelor (Cử Nhân)

Sinh viên tốt nghiệp Đại học, bằng Bachelor được kèm nhóm chữ " of Art " hoặc " of Science ", viết tắt là BSc (cho ngành kỹ thuật) hay BA (cho các phân khoa khác), phía sau tên để xác định học vị của mình.

Thí dụ: Linh Tran, BSc; Anna Pham, BA

Master (Cao Học)

Sinh viên tốt nghiệp Đại học, cấp bằng Master, được quyền kèm MA (master of Arts) hay MSc (master of Science)

Các sinh viên này cũng có thể giữ lại học vị cũ, trước tên của mình như : mr (luật); ir (Kỹ Thuật) và drs (các ngành khác).

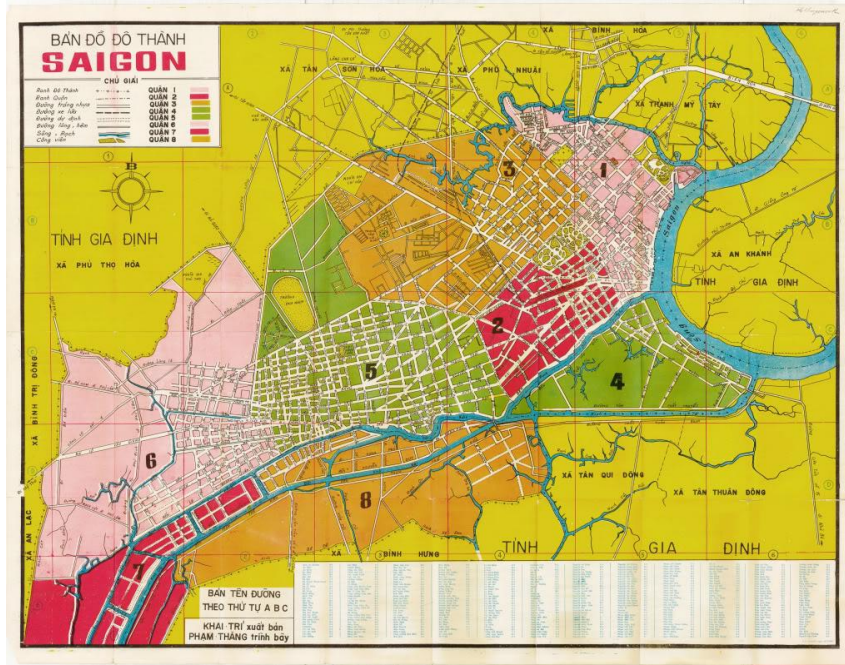
Thí dụ: Vincent Nguyen, MA; Vicent Nguyen, MSc; mr Vincent Nguyen; drs Vincent Nguyen,.....

Trần Hữu Sơn

Bạn có biết.

Cách đặt tên đường của Sài Gòn trước 1975 rất hay, rất có dụng ý. Người đi từ cửa ngõ vào tới trung tâm Sài Gòn, nếu để ý sẽ thấy cả một chiều dài 4000 năm lịch sử của dân tộc trên từng bước chân.

+ Khởi đầu từ Bến xe Miền Tây ta sẽ có Hồng Bàng, An Dương Vương, Triệu Đà... Bà Triệu... rồi thì có Lý Nam Đế, Triệu Quang Phục... Tiếp đến là Mai Hắc Đế, Phùng Hưng, Ngô Quyền, Đinh Bộ Lĩnh... Lý Chiêu Hoàng. Nhà Trần thì Trần Nhân Tông, Trần Hưng Đạo và các tướng quây quần Phạm Ngũ Lão, Trần Khánh Dư...

+ Các bến sông gồm có Vạn Kiếp, Hàm Tử... Bến cảng lớn nhất thì đặt tên Bạch Đằng...

+ Cứ thế vào càng gần trung tâm thì càng tiệp cận đến hiện tại như Lê Lợi, Lê Lai, Nguyễn Trãi... Nhà Nguyễn lại càng gần trung tâm hơn nữa như Nguyễn Hoàng, Minh Mạng, Tự Đức cùng các tướng lãnh như Võ Tánh, Lê Văn Duyệt...

+ Chệch qua phía bắc khu trung tâm (phía Quận 3) ta có triều Tây Sơn và các nhà văn, nhà thơ, học sĩ: Bà Huyện Thanh Quan, Hồ Xuân Hương... cùng với các võ tướng Tây Sơn: Bùi Thị Xuân, Trần Quang Diệu...

Phải nói rằng một người đi từ bến xe vào trung tâm nếu thuộc Sử Việt và để ý tên đường thì rất dễ hình dung mình đang ở khu vực nào trong Thành phố.

Hay nhất là sau dòng chảy 4000 năm lịch sử, thì tất cả đều tập trung vào một đại lộ mang tên Thống Nhất, đẹp và rộng với quảng trường bao la dẫn thẳng vào cơ quan quyền lực cao nhất thời đó (trước 1975) DINH ĐỘC LẬP.

Con đường nhỏ hơn một chiều, chạy ngang Tòa án và cổng chính Dinh mang tên Công Lý (Công Lý thì không thể nào 2 chiều được nhỉ!). Hai con đường song song với Đại Lộ Thống Nhất được mang tên của hai danh nhân đã tạo ra chữ viết của Việt Nam là Hàn Thuyên và Alexandre de Rhodes với hàm ý biết ơn sâu sắc...

Cười Chút Chơi

Phải tiêu diệt

Sau khi giảng xong bài kinh về lòng vị tha, nhà sư hỏi, ai trong số các Phật tử sẵn sàng tha thứ cho kẻ thù. Tất cả mọi người đều đưa tay lên trừ một ông lão ngồi bên dưới.

- Chẳng lẽ cụ không thể tha thứ cho kẻ thù của mình ư?
- Tôi không có kẻ thù.
- Thật là đức độ. Thế cụ bao nhiêu tuổi rồi?
- 90 tuổi.
- Cụ hãy cho mọi người biết bí quyết sống đến 90 tuổi, mà không có một kẻ thù nào.

Ông lão cao giọng nói:

- Chỉ có một cách là phải tiêu diệt hết lũ chúng nó mà thôi!

Ném luôn đi

Trong một chung cư nọ, ông lão sống ở tầng dưới còn cậu thanh niên ở tầng trên. Cứ 11 giờ đêm ông lại thức giấc vì chàng trai đi chơi về, tháo giày ném rầm rầm xuống sàn. Ông già gặp chàng trai và nói:

- Cháu ơi, nếu về khuya thì cháu làm ơn tháo giày đặt xuống sàn, đừng vứt mạnh làm ông giật mình mất ngủ.

Cậu thanh niên biết lỗi, vâng dạ rồi rít. Khuya hôm sau, theo thói quen cậu ta lại tháo chiếc giày thứ nhất vứt đánh rầm xuống sàn nhà. Chợt nhớ ra lời dặn của ông già, chiếc kia cậu vội nhẹ nhàng đặt cạnh chân giường.

Khá lâu sau, cậu thanh niên giật mình thấy ông lão từ dưới gác mò lên, khẩn khoản:

- Cháu ơi, cháu làm ơn vứt nốt chiếc giày còn lại xuống đi để ông còn bắt đầu ngủ.

Sương mù

Hai Anh lính trẻ trò chuyện với nhau:

- Cậu biết không, tờ đọc báo thấy nói, ở Luân Đôn, sương mù có lúc dày đặc tới mức hai người đứng cách nhau một mét cũng không trông rõ mặt nhau.

- Thế đã bỏ bèn gì! Có lần, mình đã ở một nơi mà sương mù đặc tới mức đứng sát nhau không trông rõ mặt.

- Ở đâu vậy?

- Có trời mới biết, chỗ đó mờ mịt tới mức mình cũng không rõ là đâu cả!

- !!!

Qua mặt tụi mày rồi nhé

Có anh kia vừa mới trúng số, được một món tiền to quá. Nhưng cũng khổ là không biết để nó ở đâu. Anh bèn mua một cái tủ sắt, bỏ tiền vào đấy, khoá lại cẩn thận.

Chẳng may, bọn trộm cướp đã biết tin. Bữa nọ, chúng xông vào nhà, uy hiếp vợ chồng anh. Một tên cướp vẽ mặt dữ tợn, vẽ một cái vòng tròn trên nền nhà, bảo:

- Hai vợ chồng mày phải ngồi yên trong cái vòng này. Chỉ cần thò chân ra khỏi vòng tròn là tao bắn nát gáo liền.

Rồi chúng phá tủ sắt ôm tiền chuồn mất. Lũ cướp đã đi thật xa, anh chồng mới nhảy cẫng lên, miệng la : "khoái quá, khoái quá". Chị vợ xót tiền, mắng:

- Bị cướp sạch cả tiền rồi mà còn vui mừng nổi gì

Anh chồng đáp:

- Hí hí, tôi đã qua mặt được tụi nó rồi.

Chị vợ mừng rơn, hỏi:

- Vậy là mình giấu tiền ở chỗ khác hả.

Anh chồng :

- Không, tiền thì mất hết rồi. Nhưng mà lúc nãy, tôi đã... thò chân ra khỏi vòng tròn mấy lần, mà tụi nó không biết.

Câu đố

"Hãy nói tên một động vật có mắt nhưng không thể nhìn được, có chân nhưng lại không đi được, nhưng lại nhảy cao bằng nhà chọc trời Empire State" – Ba trợn hỏi như vậy.

Mọi người im lặng vắt óc nghĩ một hồi lâu mà vẫn không tài nào nghĩ ra câu trả lời. Cuối cùng, họ đành xin chịu và yêu cầu cho lời giải.

Ba trợn trả lời:

- Là con ngựa gỗ, nó có mắt nhưng không nhìn được và có chân nhưng không đi được!

Tất cả những người vui về đồng ý:

- Đúng! Nhưng làm sao mà nó lại nhảy cao bằng nhà chọc trời Empire State?

Nhà hài hước giải thích:

- Ngôi nhà chọc trời đâu có nhảy được!

Đúng là bố vợ

Sáng mừng Một Tết, anh nhân viên hãng rượu nọ mang biếu "bố vợ tương lai" một chai *ông già chống gậy nắp đen*. Anh ta cung kính nói:

- Thưa bác, nhân dịp năm mới, con xin biếu bác một chai rượu để dùng trong những ngày xuân.

"Bố vợ tương lai" thông thả hỏi lại:

- Thế sau những ngày xuân, thì tôi không được dùng rượu nữa à?

Danh sách độc giả trả tiền báo tính từ 18-08-2015 đến 11-10-2015						
stt	ngày trả tiền	Tên	vùng	số độc giả	số tiền	ghi chú
1	8-9-2015	Pham Ngoc Ninh	Cuijk	293	€ 30,00	
2	8-9-2015	Bao Nguyen			€ 200,00	*
3	9-9-2015	Tran Ba Lap	's-Gravenzande	148	€ 30,00	
4	14-9-2015	Trinh Quang Cuong	Nieuwegein	208	€ 30,00	
5	14-9-2015	Vu Thi Bich Hong	Breda	854	€ 30,00	
6	18-9-2015	Do Van Bui	Purmerend	33	€ 30,00	
7	18-9-2015	Naaitelier Hong Hung	?	?	€ 60,00	
8	21-9-2015	Ly Khanh Hong	Amersfoort	689	€ 30,00	
8	28-9-2015	Lan Bich	Anaheim CA (USA)	859	€ 40,00	
9	28-9-2015	Tran Thi Lien	Hoorn		€ 50,00	**
10	1-10-2015	Nguyen Nhut Quang	Moordrecht	597	€ 30,00	
11	8-10-2015	VT Truong & TN Tran	?	?	€ 30,00	***
12	9-10-2015	Tran Van Dien	Hoorn	588	€ 30,00	

* sponsor tết Trung Thu Ede (đã chuyển đến ban tổ chức vùng Ede)

** độc giả nhờ chuyển đến ông Trương Hải (bữa cơm tình thương yểm trợ TPBVNCH)

*** độc giả Hr. VT Truong en/of Mw. TN Tran xin liên lạc về tòa soạn để xác nhận.

đính chính

VNNS số 275, trong mục Thế Giới Quanh Ta "Giao Thông Xanh", trang 46 và 47 vì lỗi đánh máy đã ghi sai dân số ở một số quốc gia sau đây:

- Đức: Dân số 80 triệu nay xin đính chính 83 triệu
- Anh Quốc: Dân số 316 triệu nay xin đính chính 64 triệu
- Đan Mạch: Dân số 316 triệu nay xin đính chính 6 triệu

Giá biểu quảng cáo trên báo Việt Nam Nguyệt San năm 2015

Trang	Màu hay trắng đen	Mỗi số báo	1 năm 8 số báo
Trang ngoài bìa sau	Hình màu	€ .150	€ .800
Trang trong bìa sau	Hình màu	€ .100	€ .600
A 4 trang trong	Trắng đen	€ .80	€ .500
1/2 trang trong	Trắng đen	€ .50	€ .300
1/4 trang trong	Trắng đen	€ .25	€ 150
1/8 trang trong	Trắng đen	€ .15	€ .150

Lá Thư Tòa Soạn.

Mùa thu lá vàng rơi đầy sân, tiết trời se lạnh báo hiệu mùa đông giá buốt sắp đến. Trong khung cảnh ấy chúng ta luyến tiếc tiễn đưa một nhân tài trong làng văn, đó là nhà văn Võ Phiến. Trong cuộc đời này ông đã đến và đã cống hiến tài năng hiếm hoi của mình để lại cho đời một di sản văn chương đồ sộ. Thay mặt ban biên tập VNNS cảm ơn sự đóng góp to lớn của ông và xin được chia sẻ sự mất mát to lớn trong nền văn học Việt Nam, cầu nguyện cho ông sớm về cõi vĩnh hằng

Mùa đông giá buốt với tuyết rơi ngoài sân cũng là mùa của Giáng Sinh. Đức Chúa Giê-Su giáng trần đem lại sự an bình, hạnh phúc cho nhân loại. Trong khung cảnh mọi người tung bừng đón mừng ngày Đức Chúa Giê-Su ra đời, số báo kỳ tới VNNS277 sẽ mang chủ đề: “**Giáng Sinh**”.

Bài vở đóng góp xin quý vị cộng tác viên, quý văn-, thi sĩ gửi về tòa soạn trước ngày 23-11-2015.

Tiêu chuẩn bài chọn đăng.

Ban biên tập xin mượn nơi đây để chia sẻ cùng quý văn-, thi sĩ về những bài vở đóng góp không/ chưa được đăng tải. Trong mục này, chúng tôi xin được nhắc lại tiêu chuẩn bài được chọn đăng trên VNNS như sau:

- bài phải được ghi trên máy vi tính (digital) có dấu tiếng Việt.
- Dung lượng: bài không quá 4 trang A4 (nếu vượt qua số trang buộc lòng chúng tôi phải đăng thành nhiều kỳ).
- Nội dung: bài hướng về chủ đề và nội dung **không** làm mất lòng hoặc gây chia rẽ trong cộng đồng.

Rất mong quý văn-, thi sĩ cảm thông và chia sẻ những tiêu chuẩn bài vở đóng góp đã được ban biên tập đề nghị như trên.

Kính chúc quý văn-, thi sĩ, quý vị cộng tác viên cùng toàn thể quý độc giả xa gần một mùa Giáng Sinh an bình, hạnh phúc.

VNNS.

Danh ngôn cuộc sống

“Kiến thức, chỉ có được nhờ suy nghĩ tích cực, chứ không phải nhờ vào trí nhớ, như vậy mới là kiến thức thực sự” LEV TOLSTOY

“Lao động bao giờ cũng là cơ sở cho cuộc sống con người và cho văn hóa” A. MAKARENKO

“Đừng mong đợi thấy thế giới sáng sủa, nếu bạn không thay đổi kính đen” THOMAS STEARNS ELIOT
“Thành công chỉ đến khi bạn làm việc tận tâm và luôn nghĩ đến những điều tốt đẹp” A. SCHWARZENEGGE

“Bạn đừng thứ mấy trong lớp không quan trọng, nhưng phải thể hiện được đẳng cấp khi bước chân ra xã hội” BILL. GATE

